

TEXNIK TOPSHIRIQ

I. “Baxt va Chinoz o‘quv-tarbiya muassasalari” faoliyatiga bag‘ishlangan hujjatli film tayyorlash to‘g‘risida

1. Umumiy tushuncha.

“Baxt va Chinoz o‘quv-tarbiya muassasalari” faoliyatiga bag‘ishlangan hujjatli filmi o‘smirlar uchun mo‘ljallangan yopiq ta’lim muassasalari tarixiga bag‘ishlanadi. Ushbu muassasalar ko‘p yillar davomida vaqtinchalik yordam ko‘rsatish joyi sifatida qaralgan bo‘lsada, amalda izolyatsiya, qat’iy rejim va bolani jamiyatdan ajratish mantig‘i asosida faoliyat yuritgan.

Hujjatli filmda o‘zgarish jarayonini ko‘rsatishi kerak: o‘g‘il va qizlar uchun mo‘ljallangan yopiq maktab-internatlardan yangi inqiroz markazlari modeliga o‘tish. Bunda o‘smir “qoidabuzar” sifatida emas, balki xavfsizlik, psixologik yordam, tiklanish va ijtimoiy moslashuvga muhtoj bo‘lgan og‘ir hayotiy vaziyatdagi bola sifatida ko‘riladi.

Filmning asosiy g‘oyasi:

Bu jinoyat emas, balki o‘z vaqtida ko‘rsatilmagan yordamdir.

Film sobiq tarbiyalanuvchilarning shaxsiy hikoyalari, mutaxassislar sharhlari, eski va yangi tizimlarning vizual kontrasti, arxiv materiallari, grafika hamda hujjatli kuzatuvlarni birlashtirishi kerak.

Loyiha jinoiy tergov, ayblovchi reportaj yoki idora hisoboti uslubida qurilmasligi lozim. Bu o‘smirlar, tizim va bolaning yordam olish huquqi haqidagi halol, hissiy jihatdan vazmin va chuqur hujjatli film bo‘lishi kerak.

Maqsad va vazifalar.

Asosiy maqsad.

Haqiqiy inson hikoyalari va professional tahlillar orqali maktab-internatlarning yopiq modeli nima uchun samarasiz bo‘lganini, inqiroz markazlariga o‘tish esa o‘smirlar uchun insonparvar qo‘llab-quvvatlash tizimini shakllantirishda muhim qadam bo‘lganini ko‘rsatuvchi hujjatli film yaratish.

Vazifalar.

Pudratchi quyidagilarni amalga oshirishi talab etiladi:

eski yopiq muassasalar tizimi tarixini ochib berish;
o‘smirlarning bunday muassasalarga qanday tushib qolganini ko‘rsatish;
ko‘plab tarbiyalanuvchilar jiddiy jinoyatlar sodir etgani uchun emas, balki og‘ir hayotiy vaziyatlar sababli ushbu muassasalarga tushganini tushuntirish;
eski tizimning sharoitlari va muhitini ko‘rsatish;
yopiq muhitning o‘smirlarga psixologik ta’sirini ochib berish;
sobiq tarbiyalanuvchilarning shaxsiy hikoyalarni taqdim etish;
tizimda ishlagan va uning muammolarini tushunadigan mutaxassislarni ko‘rsatish;
islohot sabablarini tushuntirish;
inqiroz markazlarining yangi modelini ko‘rsatish;
izolyatsiya va qo‘llab-quvvatlash o‘rtasida vizual kontrast yaratish;
qahramonlar bilan nozik va axloqiy jihatdan mas’uliyatli ishlashni ta’minlash.

Film formati.

Pudratchi filmning yakuniy formatini Buyurtmachining maqsadlarini hisobga olgan holda taklif qilishi kerak.

Tavsiya etiladigan parametrlar:

Parametr	Talab
Format	Hujjatli film
Ishchi nomi	“Baxt va Chinoz o‘quv-tarbiya muassasalari”

Davomiyligi	25–40 daqiqa
Til	Rus / o‘zbek tili, kelishuvga ko‘ra
Subtitrlar	Zarur bo‘lganda rus, o‘zbek va ingliz tillarida
Asosiy kadr formati	16:9
Sifat	Full HD / 4K
Qo‘shimcha versiyalar	Ijtimoiy tarmoqlar uchun tizer, treyler va qisqa videolar
Uslub	Hujjatli, nozik, kinematografik, reklamasiz

Filmning ishlab chiqarish tuzilmasi

1. Loyihani tadqiq etish, muharrirlik jihatdan ishlab chiqish va hujjatli verifikatsiya qilish.

Suratga olish davri boshlanishidan oldin pudratchi hujjatli filmning mazmunan to‘laqonli, faktologik jihatdan aniq va ishlab chiqarish nuqtayi nazaridan amalga oshirilishi mumkin bo‘lgan asosini shakllantirish uchun zarur bo‘lgan to‘liq tadqiqot, muharrirlik va dramaturgik tayyorgarlik bosqichini amalga oshirishi shart.

Mazkur bosqich ishlab chiqarishning majburiy qismi hisoblanadi va uni faqat buyurtmachi tomonidan oldindan taqdim etilgan ishtirokchilar ro‘yxati asosida intervyular suratga olish bilan almashtirib bo‘lmaydi. Pudratchi mavzuni mustaqil ravishda muharrirlik nuqtayi nazaridan ishlab chiqishi, faktlarni dastlabki verifikatsiyadan o‘tkazishi, qahramonlarning dramaturgik salohiyatini aniqlashi, yuzaga kelishi mumkin bo‘lgan axloqiy va ishlab chiqarish xatarlarini aniqlashi, shuningdek, bo‘lajak filmning hujjatli arxitekturasini shakllantirishi kerak.

Tadqiqot bloki.

Pudratchi o‘smirlar uchun yopiq o‘quv-tarbiya muassasalari, jumladan, “Baxt va Chinoz” markazlari faoliyati bilan bog‘liq tarixiy, institutsional va ijtimoiy kontekstni tizimli ravishda o‘rganishi kerak.

Tadqiqot bloki doirasida quyidagilar amalga oshirilishi lozim:

o‘g‘il bolalar va qizlar uchun yopiq turdagi muassasalar faoliyati tarixini tahlil qilish; ularning faoliyatining me‘yoriy-huquqiy, ma‘muriy va ijtimoiy kontekstini o‘rganish; o‘smirlarning mazkur muassasalarga yuborilish sabablarini aniqlash; bolani yopiq muassasaga joylashtirish bo‘yicha qarorlar qabul qilish mexanizmlarini tahlil qilish;

komissiyalar, ta‘lim tuzilmalari, ijtimoiy xizmatlar va jarayonning boshqa ishtirokchilarining rolini o‘rganish;

eski tizimning maishiy, psixologik, pedagogik va institutsional xususiyatlari haqida ma‘lumot to‘plash;

islohotlarni amalga oshirish va avvalgi model faoliyatini keyinchalik to‘xtatish sabablarini o‘rganish;

izolyatsiya mantiqidan inqirozli yordam, hamrohlik va ijtimoiy moslashuv mantiqiga o‘tish jarayonini tahlil qilish;

o‘smirlar uchun inqiroz markazlarining yangi modelini, jumladan, uning faoliyat tamoyillari, yo‘naltirish mexanizmlari, yordam turlari va avvalgi tizimdan farqlarini o‘rganish;

filmda to‘g‘ri ochib berilishi lozim bo‘lgan asosiy tushunchalarni aniqlash: izolyatsiya, vaqtinchalik yordam, hayotiy qiyin vaziyat, rehabilitatsiya, profilaktika, hamrohlik, inqirozli joylashtirish, ijtimoiy moslashuv.

Tadqiqot yakunlari bo‘yicha pudratchi mavzuni nafaqat voqealar bayoni darajasida, balki sabab-oqibat bog‘liqligi darajasida ham yaxlit tushunishi kerak: o‘smirlar nima sababdan yopiq

tizimga tushib qolgan, avvalgi model nima uchun ularning tiklanishini ta'minlamagan, qanday institutsional o'zgarishlar islohotlarga asos bo'lgan va yangi model bolaga munosabat falsafasini qanday o'zgartirmoqda.

Muharrirlik jihatdan ishlab chiqish.

Pudratchi filmni mustaqil hujjatli asar sifatida muharrirlik nuqtayi nazaridan ishlab chiqishi kerak.

Mazkur bosqich doirasida quyidagilar tayyorlanishi lozim:

loyihaning muharrirlik xaritasi;

asosiy mavzu va kichik mavzularning dastlabki ro'yxati;

film qahramonlari xaritasi;

institutsional ishtirokchilar xaritasi;

nizolar va mazmuniy qarama-qarshiliklar xaritasi;

ehtimoliy hujjatli yo'nalishlar ro'yxati;

kuzatuv uchun mumkin bo'lgan sahnalar ro'yxati;

ekspert bloklari ro'yxati;

dastlabki dramaturgik tuzilma;

mavzuni ochib berish uchun zarur bo'lgan arxiv va vizual materiallar ro'yxati;

qo'shimcha tekshiruvni talab qiladigan ochiq savollar ro'yxati.

Muharrirlik jihatdan ishlab chiqishda film islohotlar to'g'risidagi ketma-ket hisobot sifatida emas, balki o'smirlarning shaxsiy hikoyalari tizimdagi o'zgarishlar tahlili bilan uyg'unlashadigan hujjatli hikoya sifatida qurilishi hisobga olinishi kerak. Pudratchi mavzuning qaysi jihatlari qahramon orqali, qaysilari ekspert orqali, qaysilari vizual kuzatuv orqali, qaysilari arxiv materiallari, grafikalar va infografika orqali ochib berilishini aniqlashi lozim.

Qahramonlar bilan dastlabki ishlash.

Pudratchi asosiy suratga olish ishlari boshlanishidan oldin filmning ehtimoliy qahramonlari bilan dastlabki suhbatlarni o'tkazishi kerak.

Dastlabki suhbatlarning maqsadi:

qahramonning filmda ishtirok etishga tayyorlik darajasini aniqlash;

hikoya qilish mumkin bo'lgan chegaralarni aniqlash;

qahramon tarjimai holining qaysi qismlarini ochiq muhokama qilishga tayyorligini tushunish;

anonimlashtirish zarurati mavjud yoki mavjud emasligini aniqlash;

ishtirokning emotsional xatarlarini baholash;

hikoyaning dramaturgik salohiyatini aniqlash;

qahramonning bugungi hayotidan kuzatuv uchun mumkin bo'lgan sahnalarni aniqlash;

uning hikoyasi bilan bog'liq joylarni aniqlash;

qahramon filmning asosiy yo'nalishiga aylanishi yoki qo'shimcha hikoya sifatida kiritilishi mumkinligini aniqlash.

Har bir ehtimoliy qahramon bo'yicha pudratchi quyidagilarni o'z ichiga olgan muharrirlik dosyesini tayyorlashi kerak:

F.I.Sh. yoki qahramonning shartli belgisi;

yoshi;

hududi;

film mavzusi bilan bog'liqligi;

qisqacha biografik ma'lumot;

tizimga tushib qolish holatlari, agar qahramon buni oshkor qilishga tayyor bo'lsa;

muassasada bo'lgan davri;

tizim ichidagi asosiy voqealar;

qahramonning hozirgi holati;

suratga olish uchun mumkin bo'lgan sahnalar;

qahramonning vizual salohiyati;

qahramonning nutqiy salohiyati;

ochiqlik darajasi;
anonimlashtirish zarurati;
axloqiy cheklovlar;
huquqiy cheklovlar;
muharrirlik xatarlari;
qahramonning filmda dastlabki dramaturgik vazifasi.

Qahramonlar “eng og‘ir hikoya” tamoyili asosida emas, balki hujjatli jihatdan asoslanganlik mezoni bo‘yicha baholanishi kerak: mazmuniy yo‘nalishni olib bora olish, birinchi shaxs nomidan gapira olish, vizual hikoyaning bir qismi bo‘la olish va shu bilan birga suratga olish jarayonida qayta ruhiy jarohatlanishga duchor bo‘lmaslik.

Ekspertlar bilan dastlabki ishlash.

Pudratchi eski tizimning ichki ishlash mantig‘i va uni isloh qilish sabablarini tushuntira oladigan ekspertlar va mutaxassislar bilan dastlabki suhbatlarni o‘tkazishi kerak.

Ekspertlar bilan dastlabki ishlar quyidagilarni o‘z ichiga olishi lozim:
har bir ekspertning vakolat va kompetensiya doirasini aniqlash;
ekspert tasdiqlashi mumkin bo‘lgan faktlarni qayd etish;
ekspert professional izoh bera oladigan mavzularni aniqlash;
ekspert izohlarini mazmuniy bloklarga ajratish;
ekspertlar o‘rtasidagi takroriy fikrlarni istisno qilish;
tomoshabinga tushuntirilishi zarur bo‘lgan terminologiyani aniqlash;
bahsli yoki nozik bo‘lishi mumkin bo‘lgan formulirovkalarni aniqlash;
har bir ekspert uchun individual savolnoma tayyorlash.

Har bir ekspert bo‘yicha pudratchi quyidagilarni o‘z ichiga olgan muharrirlik dosyesini tayyorlashi kerak:

F.I.Sh.;
lavozimi;
film mavzusi bilan kasbiy bog‘liqligi;
tizim bilan ishlagan davri;
kompetensiya doirasi;
izoh beriladigan asosiy mavzular;
ekspert tasdiqlashi mumkin bo‘lgan faktlar;
ehtimoliy iqtibos sifatidagi tezislar;
filmda taxmin qilinayotgan dramaturgik vazifasi;
suratga olishning tavsiya etiladigan formati;
intervyu o‘tkaziladigan joy;
ehtimoliy cheklovlar;
qo‘shimcha faktologik tekshiruv zarurati.

Ekspertlar yo‘nalishi “gapiruvchi boshlar” to‘plami sifatida emas, balki tomoshabinga o‘smirning shaxsiy hikoyasidan institutsional muammoni anglashgacha bo‘lgan yo‘lni bosib o‘tishga yordam beradigan mazmuniy navigatsiya tizimi sifatida qurilishi kerak.

Faktcheking va verifikatsiya.

Pudratchi filmda foydalaniladigan ma’lumotlarning dastlabki faktologik tekshiruvini ta’minlashi kerak.

Faktcheking doirasida quyidagilarni amalga oshirish zarur:
asosiy sanalarni solishtirish;
muassasalarning rasmiy nomlarini tekshirish;
islohot bosqichlarini aniqlashtirish;
muassasalarning yopilishi va transformatsiyasi haqidagi ma’lumotlarni tekshirish;
qahramonlar va ekspertlarning maqomini solishtirish;
lavozimlarning to‘g‘ri ko‘rsatilganini tekshirish;
huquqiy jihatdan nozik formulirovkalarni aniqlashtirish;
isbotlanmagan ayblovlarni chiqarib tashlash;

qahramonlarning shaxsiy xotiralarini tasdiqlanishi mumkin bo'lgan faktlardan ajratish;
filmda qaysi fikrlar shaxsiy guvohlik sifatida yangrashi, qaysilari esa hujjatli tasdiqni talab qilishini aniqlash.

Pudratchi film nozik mavzu bilan ishlashini hisobga olishi kerak. Shu sababli zo'ravonlik, huquqbuzarliklar, saqlash sharoitlari, muayyan shaxslar yoki muassasalarning harakatlari haqidagi har qanday fikrlar to'g'ri, huquqiy jihatdan ehtiyotkor va muharrirlik nuqtayi nazaridan asoslangan shaklda ifodalanishi kerak.

Arxiv materiallarini izlash.

Pudratchi filmda foydalanish mumkin bo'lgan arxiv materiallarini dastlabki bosqichda izlashi kerak.

Arxiv materiallariga quyidagilar kirishi mumkin:

muassasalarning fotosuratlari;

binolar va hududlarning videomateriallari;

rasmiy hujjatlar;

ommaviy axborot vositalaridagi nashrlar;

buyurtmachi tomonidan taqdim etilgan ichki materiallar;

qahramonlarning eski fotosuratlari, tegishli rozilik mavjud bo'lgan taqdirda;

islohotlardan oldingi muassasalar holatini aks ettiruvchi vizual materiallar;

inqiroz markazlarining yangi modeli bilan bog'liq materiallar;

tizim transformatsiyasi bosqichlarini tasdiqlovchi me'yoriy va axborot materiallari.

Pudratchi arxiv vedomostini tayyorlashi kerak. Unda quyidagilar ko'rsatiladi:

material turi;

manba;

qisqacha tavsif;

filmda taxminiy foydalanish shakli;

huquqiy maqomi;

ruxsatnoma zarurati;

texnik sifati;

restavratsiya, qayta ishlash yoki grafik bezak zarurati.

Arxiv materiallari dekorativ maqsadda emas, balki hujjatli tasdiq, xronologik navigatsiya va mavzuni vizual jihatdan boyitish vositasi sifatida qo'llanilishi kerak.

Axloqiy va xavf-xatarlarni xaritalash

Suratga olish ishlari boshlanishidan oldin pudratchi loyiha bo'yicha axloqiy va ishlab chiqarish xatarlarini xaritalashi kerak.

Quyidagilarni aniqlash zarur:

anonimlashtirish talab qilinishi mumkin bo'lgan qahramonlar;

qo'shimcha kelishuvsiz oshkor etilishi mumkin bo'lmagan mavzular;

qayta ruhiy jarohatlanishga sabab bo'lishi mumkin bo'lgan epizodlar;

shaxsga doir ma'lumotlarning oshkor bo'lish xatarlari;

sobiq tarbiyalanuvchilarni stigmatizatsiya qilish xatarlari;

o'smirlarning noto'g'ri vizual tasvirlanishi xatarlari;

huquqiy jihatdan bahsli formulirovkalar xatarlari;

qahramonga uning atrofidagi shaxslar tomonidan bosim o'tkazilishi xatarlari;

dastlabki roziligidan so'ng qahramonning ishtirok etishdan bosh tortishi xatari;

suratga olish joylaridan foydalanish imkoni bo'lmashligi xatari;

suratga olish jadvali o'zgarishi xatari;

arxiv bazasining to'liq bo'lmashligi xatari.

Natijalar asosida pudratchi xatarlarni kamaytirish mexanizmlarini taklif qilishi kerak:

anonimlashtirish;

yuzni ko'rsatmasdan suratga olish;

ovozni o'zgartirish;

ayrim tafsilotlarni aniq ko'rsatishdan voz kechish;

psixolog ishtirokini ta'minlash;
savollarni oldindan kelishish;
intervyuni istalgan vaqtda to'xtatish imkoniyati;
nozik fragmentlarni huquqiy jihatdan tekshirish;
zaxira qahramonlarni tayyorlash;
zaxira suratga olish joylarini tayyorlash;
zaxira suratga olish kunlarini belgilash.

Dramaturgik tuzilma

O'tkazilgan tadqiqot asosida pudratchi filmning dastlabki dramaturgik tuzilmasini ishlab chiqishi kerak.

Tuzilma quyidagilarni o'z ichiga olishi lozim:
asosiy qahramon yo'nalishi;
qo'shimcha qahramonlar yo'nalishlari;
ekspert bloklari;
arxiv bloklari;
kuzatuv sahnalari;
ehtimoliy rekonstruksiylar;
grafik va infografik qo'shimchalar;
eski va yangi tizim o'rtasidagi vizual o'tishlar;
emotsional cho'qqilar;
mazmuniy burilish nuqtalari;
filmning yakuniy dramaturgik pozitsiyasi.

Pudratchi qaysi hikoya asosiy tayanch bo'lishini, qaysi hikoyalar mavzu ko'lamini kengaytirishini, qaysi ekspertlar tizim mexanizmini ochib berishini, qaysi sahnalar emotsional nafas berishini, qaysi epizodlar esa faktologik yuklamani olib borishini aniqlashi kerak.

Dramaturgik tuzilma shaxsiy guvohlik, tahliliy tushuntirish va vizual kuzatuv o'rtasidagi muvozanatni hisobga olgan holda ishlab chiqilishi kerak. Film alohida intervyular to'plamiga aylanib qolmasligi, balki ichki rivojlanish trayektoriyasiga ega bo'lishi kerak: **yopiq eshikdan chiqish imkoniyatigacha, izolyatsiyadan qo'llab-quvvatlashgacha, ruhiy jarohatdan tiklanishga bo'lgan urinishgacha.**

Tayyorgarlik bosqichining yakuniy materiallari

Tadqiqot va muharrirlik bosqichi yakunlangach, pudratchi buyurtmachiga tayyorgarlik materiallaridan iborat to'plamni taqdim etishi kerak.

To'plam quyidagilarni o'z ichiga olishi lozim:
mavzu bo'yicha muharrirlik ma'lumotnomasi;
filmning dastlabki tuzilmasi;
qisqacha dosyelar bilan qahramonlar ro'yxati;
qisqacha dosyelar bilan ekspertlar ro'yxati;
asosiy mavzular xaritasi;
nozik masalalar xaritasi;
arxiv materiallari ro'yxati;
dastlabki arxiv vedomosti;
zarur ruxsatnomalar ro'yxati;
joylarning dastlabki ro'yxati;
vizual yondashuv bo'yicha taklif;
intervyu formati bo'yicha taklif;
ehtimoliy rekonstruksiylar bo'yicha taklif;
muharrirlik xatarlari ro'yxati;
ularni kamaytirish bo'yicha takliflar;
dastlabki epizodma-epizod reja;
buyurtmachi bilan qo'shimcha kelishishni talab qiladigan savollar ro'yxati.

Mazkur materiallar asosiy suratga olish davri boshlanishidan oldin taqdim etilishi va buyurtmachi bilan kelishilishi kerak. Muharrirlik tuzilmasi, qahramonlar ro'yxati, ekspertlar tizimi, nozik mavzular va ssenariyning asosiy yo'nalishi kelishilmasdan turib, asosiy suratga olish ishlariga o'tishga yo'l qo'yilmaydi.

Bosqich natijasi

Tadqiqot va muharrirlik tayyorgarligi bosqichining natijasi mavzu bo'yicha umumiy ma'lumotnoma emas, balki loyihaning to'laqonli hujjatli bazasi bo'lishi kerak: tekshirilgan faktlar, saralangan qahramonlar, aniq dramaturgiya, dastlabki kelishilgan xatarlar, belgilangan vizual strategiya va ishlab chiqarish nuqtayi nazaridan amalga oshirilishi mumkin bo'lgan suratga olish rejasi.

Mazkur bosqich **“yopiq muassasalarni isloh qilish”** mavzusidan qahramonlar, sahnalar, nizolar, ekspertlik tayanchlari, vizual mantiq va axloqiy jihatdan xavfsiz ishlab chiqarish modeliga ega bo'lgan aniq hujjatli filmga o'tishni ta'minlashi kerak.

2. Film ssenariysini ishlab chiqish, rejissyorlik ekspozitsiyasi va dramaturgik arxitekturasini shakllantirish.

Mazkur ishlab chiqarish bosqichi audiovizual asarning mazmuniy va vizual karkasini shakllantirishning asosiy elementi hisoblanadi. Pudratchi tadqiqot bosqichida verifikatsiyadan o'tkazilgan ma'lumotlar asosida loyihani to'liq ishlab chiqish va ssenariy yaratish siklini amalga oshirishi shart. Yakuniy ssenariy bo'lajak replikalarning oddiy matnli jamlanmasi emas, balki hikoya tuzilmasi, mazmuniy o'tishlar, ritmik qurilish hamda vizual-tonal kontrastni qat'iy belgilab beruvchi kompleks dramaturgik va audiovizual partiturasini (ekspozitsiyasini) ifodalashi kerak.

Mazkur bosqich doirasida Pudratchi Buyurtmachiga tasdiqlash uchun quyidagi hujjatlar to'plamini ishlab chiqishi va taqdim etishi shart:

Rejissyorlik ekspozitsiyasi (Director's Vision) - muallifning badiiy uslubini, vizual — stilistik yechimni (kinematografik optika, yorug'lik-tonal sxemalar, “oldin/keyin” gradatsiyasining koloristik konsepsiyalari), hujjatli kuzatuv (cinema verite) sharoitida mizanssenalarning qurilish tamoyillarini, ovoz partiturasini hamda loyiha metaforik va ramziy kodlari tizimini belgilovchi fundamental konseptual hujjat.

Dramaturgik xarita (Tritment) - film narrativ tuzilmasining epizodma-epizod batafsil bayoni. Unda har bir segmentning xronometraji, mazmuniy vazifasi, kompozitsion salmog'i, tomoshabinga psixoemotsional ta'sir yo'nalishi hamda foydalaniladigan kontent turi (to'g'ridan — to'g'ri nutq, sinxron, kuzatuv, destrukturizatsiya qilingan arxiv materiali, motion-infografika) qayd etiladi.

Ssenariy xaritalari va intervyu profayllari - tanlab olingan har bir qahramon va ekspert uchun individual ishlab chiqilgan narrativ yo'nalishlar. Savollar ko'tarilib boruvchi psixologik dinamika tamoyili asosida tuzilishi, yuzma — yuz va keskin formulirovkalardan qochishi, ishtirokchilarning ta'sirchan va nozik mavzularini hisobga olishi hamda umumiy konsepsiya doirasidagi aniq mikro syujetlarni ochib berishga xizmat qilishi kerak.

Rejissyorning montaj rejasi (Montaj mantig'i) - kadrlar va epizodlar o'rtasidagi montaj tamoyillarining spetsifikatsiyasi (assotsiativ, polifonik, kontrapunkt montaj). Mazkur hujjat turli tizimlarga mansub vizual makonlarning (izolyatsiya / qo'llab-quvvatlash) qanday bog'lanishini hamda arxiv qatlamlarining filmga qanday integratsiya qilinishini belgilaydi.

Rekonstruksiya qilinmagan kuzatuv sahnalari ekspozitsiyasi - qahramonlarning tabiiy hayotiy jarayonlarini (ijtimoiylashuv, resotsializatsiya, terapevtik mashg'ulotlar, mehnat va o'quv jarayoni) qayd etishni batafsil ssenariy jihatdan rejalashtirish. Mazkur reja voqealar tabiiy kechishiga aralashmasdan operatorlik ishining parametrlarini belgilaydi (direct cinema).

Dramaturgik muvozanat va narrativ polifoniyasiga qo'yiladigan talablar

Filmning dramaturgik konstruksiyasi chiziqli-xronologik reportaj yondashuvini, idoraviy maqtoovbozlikni yoki kriminal diskursning sensatsion xarakterdagi talqinini istisno qilishi kerak. Pudratchi quyidagilarni uyg'unlashtirgan ko'p qatlamli vertikal narrativni qurishi shart:

3. Asosiy makro-yoʻnalish (Tayanch karkas) - institutsional transformatsiyaning barcha bosqichlaridan oʻtadigan markaziy qahramonning chuqur psixologik portreti va rivojlanish yoʻnalishi.

4. Polifonik xor (Mikro — yoʻnalishlar) - oʻrganilayotgan hodisaning tizimli xususiyatini tasdiqlovchi boshqa tarbiyalanuvchilarning qisqa, bir-biridan farqli guvohliklari va portretlari turkumi.

5. Ekspert-tahliliy kontrapunkt (Mazmuniy navigatsiya) - eski tizim mantigʻini tahlil qiladigan va yangi tizim falsafasini ifodalaydigan mutaxassislarning konseptual izohlari. Mazkur yoʻnalish film toʻqimasiga organik tarzda singdirilishi, statik “gapiruvchi boshlar” shaklidan qochilishi kerak.

6. Mazmuniy pauzalar va audiovizual muhit (Nafas olish hududi) - soʻzsiz kuzatuv epizodlari. Ular makon, faktura, yorugʻlik va sukunat bilan ishlaydi hamda tomoshabinning filmda berilgan emotsional tajribani ichki anglashiga zarur sharoit yaratadi.

Epizodma-epizod tuzilma va kompozitsion arxitektura reglamenti

Film qatʼiy dramaturgik trayektoriya asosida qurilishi kerak: **shaxsiylikdan mahrum qilish va makonni toraytirishdan - oʻz subyektligini, erkinlik hissini va ochiq ufqni qayta anglashgacha.**

Pudratchi ssenariy rejasida quyidagi kompozitsion bloklarni batafsil ishlab chiqishi shart:

1-epizod. Ekzistensial boshi berk koʻchaning ekspozitsiyasi (“Kelajak haqidagi savol”)

Mazmuniy vazifa: oʻsmirlarning vaqt istiqbolini dekonstruksiya qilish orqali asarning asosiy mazmuniy konfliktini boshlash. Yopiq muassasalarning asosiy ontologik muammosini ochib berish: bolaning oʻz “ertasi”ni mustaqil rejalashtirish huquqidan mahrum etilishi.

Audiovizual yechim: “Kelajagingizni qanday tasavvur qilasiz?” metafizik savoliga javob berayotgan sobiq tarbiyalanuvchilarning bir-biridan uzilgan, psixologik jihatdan zich portret kadrlaridan foydalanish. Operatorlik urgʻusi mimikadagi eng kichik oʻzgarishlar, ogʻzaki boʻlmagan reaksiyalar, kadr ichidagi uzoq pauzalar va nigohning yoʻnalishini yoʻqotish holatlariga qaratiladi. Ovoz foni: psixologik taranglikni kuchaytiruvchi past chastotali gʻuvillash (drone). Epizod filmga qatʼiy, samimiy va sensatsiyadan xoli ohang beradi.

2-epizod. Makoniy repressiya (“Izolyatsiya makoni”)

Mazmuniy vazifa: koridor va qatʼiy tartibga asoslangan tizimning totalitar mantigʻini vizuallashtirish. Shaxsiylikdan mahrum boʻlish, izolyatsiya va institutsional bosim hissini faqat kino tili vositalari orqali, ogʻzaki izohlarsiz yetkazish.

Audiovizual yechim: statik, frontal va geometrik jihatdan qatʼiy kadr kompozitsiyasi. Boʻsh koridorlarning cheksizligini, massiv yopiq eshiklarni, panjarasimon tuzilmalar va toʻsiqlarning hajmini taʼkidlash uchun chuqurlik mizanssenasidan foydalanish. Rang harorati: sovuq, rangsizlantirilgan (sian-kulrang tuslar). Yorugʻlik yechimi keskin kontrast asosida quriladi, derazalardan tushayotgan yorugʻlikning haddan tashqari yorqin, yetib boʻlmaydigan zonalar ajratib koʻrsatiladi. Ovoz partiturası: kuchaytirilgan tabiiy shovqinlar (qulfning jaranglashi, qadamlarning boʻgʻiq aks-sadosi, akustik boʻshliq).

3-epizod. Shaxsiylashtirilgan narrativ (“Shaxsiy hikoya — markaziy oʻzak”)

Mazmuniy vazifa: individual fojiaga chuqurroq kirib borish orqali tizimli muammoni insoniylashtirish. Oʻsmirning “tugʻma huquqbuzarligi” haqidagi afsonani dramaturgik jihatdan dekonstruksiya qilish va asosiy urgʻuni oʻz vaqtida koʻrsatilmagan inqirozli yordam hodisasiga qaratish.

Audiovizual yechim: nozik va ehtiyotkor chuqurlashtirilgan intervyuni xronikal-hujjatli kuzatuv bilan uygʻunlashtirish. Qahramon syujetining arxitekturasi quyidagicha: muhitning travmatik konteksti, tashqi ijtimoiy institutlarning disfunktsiyasi, trigger boʻlgan voqea, institutsionalizatsiya (yopiq muassasaga joylashtirish), qatʼiy tartib sharoitidagi psixologik zarba va moslashuv inqirozi, depressiv bosqich, erkinlikning simulyatsiya qilinishi (tizimdan chiqish), ijtimoiy dezorientatsiya va stigmatizatsiya bilan toʻqnashuv. Vizual yechim qahramonning insoniy qadr-qimmatini markazda ushlab turishi, vizual voyerizmga yoʻl qoʻymasligi kerak.

4-epizod. Institutsional mexanizmni dekonstruksiya qilish (“Anglash”)

Mazmuniy vazifa: hikoyani emotsional-shaxsiy darajadan tizimli-strukturaviy hamda ilmiy-psixologik tahlil darajasiga olib chiqish. Eski yopiq modelning samarasizligi, regressivligi va takroriy huquqbuzarlikka moyillikni kuchaytirishi haqidagi ilmiy asoslarni ko‘rsatish.

Audiovizual yechim: ekspertlar guruhi (psixologlar, defektologlar, islohotchilar, tizim ichida ishlagan mutaxassislar) sinxronlarini qahramon hikoyasiga mazmuniy kontrapunkt tamoyili asosida integratsiya qilish. “Amaldorning kabinetida gapiruvchi bosh” vizual qolipini istisno qilish. Intervyular kinematografik va fakturali makonlarda, yumshoq yo‘naltirilgan yorug‘lik va kichik fokus chuqurligidan (orqa fonni xiralashtirish effektlari) foydalangan holda suratga olinadi. Bu ekspertning muammoga intellektual va emotsional jihatdan jalb etilganini ta’kidlaydi.

5-epizod. Ijtimoiy aks-sado va hodisa ko‘lami (“Taqdirlar polifoniyasi”)

Mazmuniy vazifa: bosh qahramonning shaxsiy hikoyasi reprezentativ ekanini tasdiqlash. Avvalgi institutsional paradigmaning faoliyat yuritishi natijasida yuzaga kelgan turli taqdirlar buzilishining keng manzarasini ko‘rsatish.

Audiovizual yechim: tezkor, biroq ritmik jihatdan aniq tashkil etilgan polifonik montaj. Turli tarbiyalanuvchilarning yuzlari, qisqa replikalari, xotiralari va hikoyalaridan olingan vizual parchalardan iborat kaleydoskop (gender jihatdan muvozanatli). Axloqiy xavfsizlik va anonimlashtirishni ta’minlash uchun maxsus operatorlik va montaj usullaridan foydalanish (yorug‘likka qarshi suratga olish/siluet, orqa tomondan kadrda olish, fokusni ataylab yo‘qotish, ko‘zgular va optik to‘siqlardan foydalanish). Ushbu blok filmning sotsiologik va emotsional ko‘zgusi vazifasini bajaradi.

6-epizod. Paradigmaning o‘zgarishi (“O‘zgarishlar va yangi falsafa”)

Mazmuniy vazifa: eski tizim demontaj qilinishi va inqiroz markazlarining insonparvar modeliga o‘tilishi bilan bog‘liq tarixiy burilish nuqtasini qayd etish. Asosiy konsepsiyaning o‘zgarishini ko‘rsatish: repressiv nazoratdan xavfsizlik, psixologik rehabilitatsiya va shaxsiy subyektlikni tiklashga o‘tish.

Audiovizual yechim: vizual va ritmik burilish. Kamera harakatchanlikka ega bo‘ladi (stabilizatsiyalangan stendikem yoki yumshoq stabilizatsiyaga ega qo‘l kamerasi), makon chuqurligi va kompozitsion “havo” paydo bo‘ladi. Rang palitrasi issiq, tabiiy va ko‘p rangli tushlarga o‘tadi. Yangi markazlar makonini ochiqlik konsepsiyasi orqali vizuallashtirish: berk to‘siqlarning yo‘qligi, yorug‘likning ko‘pligi, yumshoq fakturalar. Yangi turdagi muloqotni jonli kuzatuv doirasida qayd etish: psixologlar va ijtimoiy xodimlarning o‘smirlar bilan ehtiyotkor va muloyim hamkorligi.

7-epizod. Katarsis va ochiq ufq (“Final”)

Mazmuniy vazifa: filmning yakuniy insonparvarlik manifestini shakllantirish. Qaytarilgan kelajak va tiklangan insoniy qadr-qimmatni namoyon etish. Soxta melodramatik baxtli yakundan voz kechib, vazmin, biroq chuqur umidni ifodalash.

Audiovizual yechim: bosh qahramon va polifonik blok ishtirokchilari operator tomonidan ochiq, keng ko‘lamli shahar yoki tabiiy makonlarda harakat jarayonida tasvirga olinadi. Kamera ular bilan parallel ravishda harakatlanib, birgalikdagi yo‘l hissini yaratadi. Asosiy savol takroran beriladi: **“Kelajagingizni qanday tasavvur qilasiz?”** Yakuniy javoblar rejalashtirish ufqining, aniq hayotiy maqsadlarning va psixologik mustaqillikning qayta tiklanganini namoyish etishi kerak. Film yorug‘lik va havo bilan to‘lgan makonda uzoqlashib borayotgan qahramonning uzun plani bilan yakunlanadi. Bu filmning katarsis nuqtasi bo‘ladi.

3. Qahramonlarni kasting qilish.

Ishtirokchilarni tanlash bosqichi filmning antropologik va emotsional landshaftini shakllantirishning asosiy elementlaridan biridir. Qahramonlarni saralash yuzaki ifodalilik yoki destruktivlikni bo‘rttirib ko‘rsatishga emas, balki hujjatli jihatdan asoslanganlik, psixologik barqarorlik va bosh qahramonning filmning umumiy dramaturgik hamda mazmuniy yuklamasini ko‘tara olish qobiliyati tamoyillariga asoslanishi kerak.

Pudratchi quyidagi miqdoriy va funksional taqsimotga ega muvozanatli kasting matritsasini shakllantirishi shart:

Markaziy bosh qahramon (Makro – yo‘nalish): 1 kishi. Yuqori darajadagi nutqiy mustaqillikka, yaqqol vizual salohiyatga va yakunlangan yoki faol bosqichda davom etayotgan resotsializatsiya jarayoniga ega bo‘lishi kerak.

Polifonik guruh (Mikro-yo‘nalishlar): 3-5 kishi, sobiq tarbiyalanuvchilar orasidan. Guruhning vazifasi – institutsional tajribaning turli ko‘rinishlarini aks ettiruvchi manzarani yaratish (gender xilma-xilligi, hududiy kontekstlarning turlicha bo‘lishi).

Yangi institutsional paradigma vakillari: 2-3 qahramon, amaldagi inqirozli qo‘llab-quvvatlash va intervensiya tizimiga integratsiya qilingan.

Mazmuniy navigatorlar (Ekspertlar guruhi): 4-6 nafar mutaxassis, islohotning me‘yoriy-huquqiy va psixologik-pedagogik asoslarini tahlil qiluvchi ekspertlar.

Potensial ishtirokchilar guruhining spetsifikatsiyasi (Kasting dosyesi)

Ssenariy tuzilmasiga integratsiya qilish uchun Pudratchiga dastlabki psixologik va huquqiy xaritalashni talab qiladigan verifikatsiyadan o‘tkazilgan potensial bosh qahramonlar guruhi taklif etiladi:

F.I.Sh.	Yosh / Hudud	Ishlab chiqarish–dramaturgik maqomi
Sadirjanov Shohrux	19 yosh	I bosqich talabasi (“Bojxona ishi” yo‘nalishi). Dramaturgik vazifasi: yopiq tizimdan chiqqandan so‘ng me‘yoriy ijtimoiy institutlarga muvaffaqiyatli integratsiyalashuvni namoyish etish. Ijtimoiy moslashuv darajasi yuqori.
Temur	Voyaga yetgan	Bandlik sohasida faoliyat yuritadi (AYOQSh xodimi). Dramaturgik vazifasi: mustaqil hayot kechirish, mehnat faoliyati orqali stigmatizatsiyani yengib o‘tish va kundalik hayot tartibini yo‘lga qo‘yish namunasi.
Seytjanova Bibimaryam	2008-yilda tug‘ilgan, Kegeyli tumani	Voyaga yetmagan bosh qahramon. Qonuniy vakillarni majburiy jalb etish va qat’iy axloqiy komplayens talab etiladi. Hududiy o‘ziga xoslik yo‘nalishi.
Jalolova Fotima	2006-yilda tug‘ilgan, Samarqand	I bosqich talabasi (“Bank ishi” yo‘nalishi), o‘qishni amaliy faoliyat bilan birga olib boradi (kassir). Dramaturgik vazifasi: tizimda bo‘lgan ayollarning tajribasini va institutsional muhitdan keyingi moslashuvning o‘ziga xos jihatlarini ochib berish.
Yadgarova Anora	2007-yilda tug‘ilgan, Jizzax	Voyaga yetmagan bosh qahramon. Film tuzilmasiga kiritilishi qayta ruhiy jarohatlanish xatarlarini minimallashtirish bo‘yicha axloqiy protokol asosida amalga oshiriladi.

Pre-prodakshn ishlari va axloqiy komplayensga qo‘yiladigan metodologik talablar

Ijtimoiy jihatdan zaif guruhlar (vulnerable subjects) bilan ishlash Pudratchiga **non-nocere** (“zarar yetkazmaslik”) tamoyiliga qat’iy rioya etish bo‘yicha majburiyatlarni yuklaydi. Pudratchi quyidagi protokollar bajarilganini hujjatlar bilan tasdiqlashi shart:

Xabardor qilingan rozilik va media-relizlar: barcha ishtirokchilardan audiovizual materialni qayd etish va namoyish qilish uchun yozma rozilik olish. Voyaga yetmaganlar bo‘yicha esa ushbu rozilik verifikatsiyadan o‘tgan qonuniy vakillaridan olinishi kerak.

Psixologik tayyorgarlik va ehtiyotkor intervyu: emotsional bosim o‘tkazish, bevosita psixologik provokatsiyalardan foydalanish, shuningdek, kinematografik dramatizm yaratish maqsadida yig‘i yoki kuchli emotsional holatni ataylab qo‘zg‘atish qat’iyan taqiqlanadi. Intervyu nodirektiv suhbat shaklida o‘tkazilishi va qahramonning birinchi talabi bilan yozuvni so‘zsiz to‘xtatish imkoniyati ta‘minlanishi kerak. Zarurat tug‘ilganda tegishli yo‘nalishdagi psixolog jalb etiladi.

Instrumental anonimlashtirish vositalari (Shilding): stigmatizatsiya xavfi yuqori ekani aniqlangan yoki qahramonning talabi mavjud bo'lgan hollarda, Pudratchi shaxsga doir ma'lumotlarni yashirishning kinematografik usullarini qo'llashi shart:

Vizual shilding: contre-jour texnikasida (yorug'likka qarshi siluet tasviri) suratga olish, kichik fokus chuqurligidan foydalanib, fokusni metaforik detallarga (qo'llar, muhit elementlari) o'tkazish, optik to'siqlar (akslar, yarim shaffof teksturalar) orqali suratga olish.

Akustik shilding: ovoz tembrini raqamli deformatsiya qilish (kriminal xronika effektini yaratmasdan) yoki to'g'ridan-to'g'ri nutq o'rniga dublyaj aktyori tomonidan o'qilgan kadr ortidagi monologdan foydalanish.

“Jabrlanuvchi” obrazini dekonstruksiya qilish: ssenariy va montaj konteksti qahramonlarni institutsional zo'ravonlikning passiv obyektlari (“jabrlanuvchilar”) sifatida emas, balki psixologik barqarorlikka, shaxsiy rivojlanish tarixiga va ochiq kelajakka ega mustaqil shaxslar sifatida namoyon qilishi kerak. Biografiyaga oid barcha nozik tafsilotlar qora montaj bosqichiga qadar Buyurtmachi bilan majburiy ravishda kelishilishi lozim.

4. Ekspertlar guruhini verifikatsiyadan o'tkazish, sinxronlarning konseptual xaritasini yaratish va mazmuniy navigatsiya.

Ekspert va akademik bilimlarni integratsiya qilish bosqichi (expert-driven narrative) audiovizual asarning verifikatsiyadan o'tkazilgan ilmiy-tahliliy hamda normativ-huquqiy asosini yaratishga qaratilgan. Ekspertlar yo'nalishi o'tmishdagi repressiv pedagogika institutsional mexanizmlarini dekonstruksiya qilish va yangi insonparvar paradigma ontologik siljishini ifodalashga xizmat qilishi kerak. Pudratchi mutaxassislardan dekorativ elementlar yoki statik “gapiruvchi boshlar” sifatida foydalanishni istisno qilishi, ularning izohlarini bosh qahramonlarning shaxsiy hikoyalarga dinamik mazmuniy kontrapunktga aylantirishi shart.

Konseptual tahlilni amalga oshirish uchun Pudratchi o'rganilayotgan institutsional muhitda bevosita tajribaga ega bo'lgan, verifikatsiyadan o'tkazilgan mutaxassislar guruhini jalb qiladi:

Tagayev Alisher Sulaymonqulovich (Baxt markazining ma'rifiy ishlar bo'yicha direktor o'rinbosari) — eski tizimning asosiy insidari.

Funksional vazifasi: ma'muriy-rejim mantig'ini dekonstruksiya qilish, ichki intizomiy reglamentlarni tavsiflash va avvalgi modelning institutsional inqirozi yuzaga kelgan davrni qayd etish.

Muborak (Baxt markazining ixtisoslashgan psixologi) — deviantologiya va yosh psixopatologiyasi sohasidagi mutaxassis.

Funksional vazifasi: izolyatsiya sharoitida o'smirlarning shaxsiylikdan mahrum bo'lish fenomeniga klinik va psixologik tahlil berish, gospitalizm sindromi hamda tarbiyalanuvchilarda kelajakni rejalashtirish ufqining buzilishini tavsiflash.

Husanova Dilnoza G'afurovna (Yetim bolalar va ota-ona qaramog'isiz qolgan bolalar uchun ijtimoiy xizmatlarni rivojlantirish bo'limining katta mutaxassisi) — islohotning makroanalitigi.

Funksional vazifasi: deinstitutionalizatsiyaning normativ-huquqiy asosini ochib berish, ijtimoiy xizmatlarni yo'naltirish mexanizmlarini hamda inqirozli hamrohlik tizimiga o'tish jarayonini tavsiflash.

Nargiza Orziqulova (Bolalar masalalari bo'yicha komissiyaning sobiq kotibi, Chinozdagi “Inson” sektorining bolalar masalalari bo'yicha mutaxassisi) — ikki davr o'rtasidagi bog'lovchi bo'g'in.

Funksional vazifasi: profilaktik va jazolovchi amaliyotlarning qiyosiy tahlilini amalga oshirish, paradigma o'zgarishidan oldin va keyin boshlang'ich darajada ijtimoiy jihatdan zaif guruhlar bilan ishlashning o'ziga xos xususiyatlarini tavsiflash.

Pre-intervyu o'tkazish va ekspert bloklarini tuzishga qo'yiladigan metodologik talablar.

Pudratchi ekspertlar sinxronlarini muharrirlik jihatidan tayyorlashning yaxlit tizimini joriy etishi shart. Mazkur tizim quyidagi majburiy reglamentlarni o'z ichiga oladi:

1. Kompetensiya doiralarini profillash va kanselyarizmalarni dekompozitsiya qilish:

Har bir mutaxassis uchun uning bevosita kasbiy malakasi doirasidagi izoh mavzusini qat'iy belgilab beruvchi individual ssenariy xaritasi ishlab chiqiladi. Pudratchi idoraviy, byurokratik va tor ixtisoslashtirilgan tilni (kanselyaritni) keng auditoriyaga tushunarli, jonli, metaforik, biroq qat'iy ilmiy diskursga o'girish bo'yicha dastlabki muharrirlik ishlarini amalga oshirishi shart.

2. Mazmuniy takrorlanishni istisno qilish: Ssenariy rejasida mazmuniy tezislar ekspertlar o'rtasida bir-birini takrorlamaydigan tarzda taqsimlanishi kerak. Har bir izoh filmning umumiy dramaturgiyasini oldinga siljitadigan, avval aytilgan faktlarni takrorlamaydigan yagona "pazl" elementi bo'lishi kerak.

3. Terminologik komplayens: Pudratchi filmda qo'llaniladigan asosiy tushunchalarning (jumladan, institutsionalizatsiya, deviantlik, ijtimoiy deprivatsiya, resotsializatsiya, inqirozli intervensiya, bolaning subyektligi) to'g'ri kiritilishi va mazmunining tushuntirilishini ta'minlaydi hamda loyiha uchun yagona tushunchalar apparatini shakllantiradi.

4. Huquqiy xatarlarni xaritalash va faktcheking: Huquqiy jihatlariga, muayyan idoralar faoliyatiga yoki huquqbuzarliklarning tarixiy holatlariga oid ekspertlarning har qanday tezislari normativ hujjatlar asosida o'zaro verifikatsiya (faktcheking) jarayonidan o'tishi kerak. Pudratchi har bir intervyu bo'yicha individual verifikatsiya varaqasini shakllantiradi.

Ekspertlar sinxronlarini post-prodakshn bosqichida qayta ishlash spetsifikatsiyasi

Suratga olish jarayoni yakunlangach, Pudratchi ekspertlar materiallarini integratsiya qilish bo'yicha quyidagi texnologik siklni amalga oshirishi shart:

Matnli annotatsiya va taym-kodlash: o'tkazilgan barcha intervyularning to'liq, so'zma-so'z matnli transkriptlarini Buyurtmachiga taqdim etish. Transkriptlar soniyama-soniya taym-kodlangan va asosiy mazmuniy nuqtalar ajratib ko'rsatilgan bo'lishi kerak.

Montajga integratsiya qilish: ekspertlarning sinxronlari rekonstruksiya qilinmagan kuzatuv kadrlari yoki qahramonlarning shaxsiy monologlari bilan assotsiativ yoki kontrapunkt usulida montaj qilinishi kerak.

Kadrning vizual-makoniyl ekspozitsiyasi: ma'muriy kabinetlar interyerida an'anaviy frontal suratga olish sxemalaridan foydalanish qat'iyani taqiqlanadi. Kadr kinematografik chuqurlikka (depth of field) ega bo'lishi, yorug'lik va soya hajmlari (low key/high key lighting) hamda lokatsiya fakturasi bilan ishlashi, spikerning mavzuga intellektual jihatdan jalb etilganini va mavzuga aloqadorligini ta'kidlashi kerak. Har bir ekspert intervyusi uchun individual vizual yechim (kompozitsiya, optika, rang balansi) ishlab chiqilishi lozim.

Lokatsiyalar va suratga olish muhiti.

5. Lokatsiyalarni skauting qilish, topografik semiotika va makoniyl komplayens

Lokatsiyalarni skauting qilish va makonni loyihalashtirish bosqichi audiovizual asarning autentik vizual-mazmuniyl muhitini shakllantirishga qaratilgan. "Baxt va Chinoz" hujjatli filmida makon sinxronlar uchun passiv fon vazifasini bajaribgina qolmay, balki mustaqil dramaturgik agent va institutsional transformatsiyalarning vizual metaforasi sifatida namoyon bo'ladi. Pudratchi suratga olish obyektlarini to'liq tanlashi, joyiga chiqib ko'zdan kechirishi hamda ularni normativ-huquqiy jihatdan kelishishi, shu orqali **repressiya topografiyasi (o'tmish)** va **terapevtik ochiqlik topografiyasi (bugungi kun)** o'rtasidagi qat'iy dualizmni ta'minlashi shart.

Suratga olish muhitining tipologiyasi va mazmuniyl spetsifikatsiyasi.

Pudratchi filmning vizual tuzilmasiga bir-biriga qarama-qarshi bo'lgan ikki makoniyl tizimni integratsiya qilishi va quyidagi lokatsiya turlarini batafsil ishlab chiqishi kerak:

A makoniyl tizimi: Shaxsiylkdan mahrum qilish va izolyatsiya topografiyasi.

Repressiv arxitektura hajmlari: yopiq jazolash-pedagogik muassasalarning sobiq autentik makonlari yoki ularga vizual va fakturaviyl jihatdan mos keladigan boshqa obyektlar.

Institutsional patter(n)lar: perspektivasi buzilgan koridor tizimlari, berk rekreatsiya hududlari, bo'sh auditoriyalar, izolyatsiya xonalari, ma'muriyl-idora bloklari, o'ralgan hududlar, vokzal va tranzit zonalari. Asosiy urg'u to'siqlar geometriyasiga, yorug'lik kontrapunkti nuqtasi

sifatidagi deraza ochiqliklariga hamda materiallarning eskirish fakturasiga (ko'chgan qoplama, sement, temir) qaratiladi.

B makoniy tizimi: Resotsializatsiya va ochiq ufq topografiyasi.

Qo'llab-quvvatlash arxitekturası: yangi turdagi faoliyat yuritayotgan inqiroz markazlari, mobil intervensiya guruhları va ijtimoiy xizmatlar makonlari.

Integratsion muhit: psixologik yengillik xonalari, kovorkinglar, qahramonlarning zamonaviy uy muhiti (axloqiy komplayensdan o'tilgan taqdirda), shaharning ochiq makonlari, xiyobonlar, ko'chalar hamda ularning kundalik hayoti kechadigan joylar (o'qish va ish joylari).

Desensibilizatsiya uchun neytral zonalar: zaif holatdagi qahramonlar bilan maxfiy va anonimlashtirilgan intervyular o'tkazish uchun akustik va yorug'lik parametrlari nazorat qilinadigan alohida interyerlar.

Obyektlarni verifikatsiyadan o'tkazish va lokatsiyalarni pasportlashtirish reglamenti (Lokatsiya varaqasi).

Har bir tanlangan obyekt bo'yicha Pudratchi Buyurtmachiga quyidagi majburiy parametrlarni o'z ichiga olgan batafsil texnik-badiiy pasportni (Location Scouting Report) taqdim etishi shart:

6. Geografik va huquqiy verifikatsiya: aniq topografik manzil, obyektning huquqiy maqomi, huquq egalari/balans saqllovchilarning aloqa ma'lumotlari, suratga olish ishlarini amalga oshirish uchun zarur rasmiy ruxsatnomalar va kirish hujjatlari to'plami (ayniqsa, rejimli yoki idoraviy obyektlarda).

7. Ikonografik referenslar ro'yxati: obyektни foto va videoga batafsil olish, suratga olish burchaklari, mumkin bo'lgan rakurslar, panorama o'qlari hamda vizual kontrast konsepsiyasi doirasida mizanssenani tashkil etish bo'yicha takliflarni bayon qilish.

8. Akustik audit va shovqinlar komplayensi: fon shovqini darajasini instrumental o'lchash, yashirin tovush xatarlarini (avtomobil magistrallari, qurilish shovqinlari, iqlim tizimlari) aniqlash, xonaning reverberatsion xususiyatlarini baholash va toza ovoz yozib olish uchun ortiqcha akustik chastotalarni minimallashtirish choralari belgilash.

9. Yorug'lik-texnik va energetik audit: insolyatsiyani (suratga olish kuni davomida tabiiy quyosh yorug'ligi dinamikasini) baholash, yoritish uskunalarini ulash uchun lokatsiyaning elektr quvvatini hisoblash, ulanish nuqtalarini hamda gaffer guruhining ishini tashkil etish logistikasi va imkoniyatlarini aniqlash.

10. Logistika va operatsion menejment: suratga olish avtotransportining (tonvagenlar, lixtvagenlar) kirib kelish yo'llarini xaritalash, operatorlik texnikasini tushirish zonalarini aniqlash, sanitariya zonalarini tashkil etish, suratga olish guruhi va jarayon ishtirokchilari uchun xavfsizlik xatarlarini baholash.

Vizual-makoniy kontrast arxitekturası

Lokatsiyalarni tanlash TZZda belgilangan filmning yaxlit vizual konsepsiyasiga qat'iy bo'ysunishi kerak:

Xronotop	Arxitektura dominantasi	Yorug'lik va makoniy registr
Islohotgacha (Izolyatsiya)	Siqiqlik, frontal kompozitsiya, berk va boshi berk kompozitsiyalar, yuqori fakturaviy zichlik.	Sovuq, rangsizlantirilgan koloristika, keskin yorug'lik-soya kontrasti, erishib bo'lmaydigan ozodlik manbai sifatidagi haddan tashqari yorqin deraza konturi.
Islohotdan so'ng (Qo'llab-quvvatlash)	Kenglik, dinamika, ochiq anfiladalar, kadrning chuqur perspektivasi.	Yumshoq, diffuz tabiiy yorug'lik, ili q ko'p rangli gamma, interyerda yengib bo'lmaydigan vizual to'siqlarning mavjud emasligi.

6. Ekspeditsiya menejmenti, hududiy skauting va suratga olish jarayonining logistika komplayensi

Suratga olish ekspeditsiyalari va hududiy safarlarni tashkil etish audiovizual asarning geografik reprezentativligi va faktologik to'liqligini ta'minlaydigan ishlab chiqarish siklining muhim tarkibiy qismidir. Asosiy qahramonlar, ekspertlar guruhları va ularga mos lokatsiyalar

poytaxt hududidan tashqarida, jumladan, **Samarqand, Jizzax hamda Qoraqalpog'iston / Kegeyli tumanida** joylashganligi sababli, Pudratchi mustaqil logistika infratuzilmasini yo'lga qo'yishi shart. Ekspeditsiya menejmenti suratga olish jarayonining uzluksizligini, texnik majmuaning saqlanishini hamda joylarda axloqiy va huquqiy talablarga qat'iy rioya etilishini kafolatlashi kerak.

Ekspeditsiya blokini operatsion boshqarish doirasida Pudratchi quyidagi reglamentlarni amalga oshirish bo'yicha majburiyatlarni o'z zimmasiga oladi:

7. Marshrut xaritalarini ishlab chiqish va xronostrukturalash (Production Travel Mapping).

Suratga olish guruhi, texnik vositalar va texnologik jihozlarni lokatsiyalar o'rtasida ko'chirishga sarflanadigan vaqtni optimallashtirishni hisobga olgan holda yagona logistika marshrutlarini ishlab chiqish.

Ekspeditsiya vaqtini boshqarishda hududiy transport infratuzilmasining o'ziga xos xususiyatlarini hisobga olish, lokatsiyalar o'rtasidagi harakatlanish vaqtini hisoblash va suratga olish jadvali buzilishi xavfini minimallashtirish uchun vaqt zaxiralarini yaratish.

Ekspeditsiya doirasidagi suratga olish smenalarini muayyan geografik koordinatalardagi insolyatsiya bosqichlari (yorug'lik rejimi)ni hisobga olgan holda xronostrukturalash, bu orqali materialning vizual izchilligini ta'minlash.

8. Texnik va operatsion logistika (Equipment & Crew Logistics).

Suratga olish guruhining xavfsiz harakatlanishini hamda professional texnik uskunalarni (kamera jihozlari, optika, yoritish va ovoz yozish majmualari) maxsus transport vositalari orqali tashishni ta'minlash.

Ekspeditsiya punktlarida guruhni joylashtirish va hayotiy faoliyatini ta'minlash jarayonlarini ma'muriy jihatdan tashkil etish, ishlab chiqarish budjetiga muvofiq sutkalik to'lovlarni amalga oshirishni ta'minlash.

Zaxira elektr ta'minoti va mobil ma'lumotlar stansiyalarini tashkil etish, dala sharoitida har kuni suratga olingan materiallarni verifikatsiyadan o'tkazish va zaxira nusxalarini yaratish jarayonini ta'minlash.

9. Hududiy komplayens va joylardagi muvofiqlashtirish (Field Coordination & Fixer Management).

Hududlarda suratga olish ishlarini amalga oshirish uchun rasmiy ruxsatnomalar, kirish hujjatlari va tegishli ruxsatlarni olish maqsadida mahalliy ma'muriy, idoraviy va huquqni muhofaza qiluvchi tuzilmalar bilan hamkorlikni tashkil etish. Bunga rejimli obyektlarda suratga olish hamda vizual strategiyada nazarda tutilgan taqdirda havo hududidan (BPLA—uchuvchisiz uchish apparatlari) foydalanish masalalari ham kiradi.

Infratuzilmaga oid masalalarni tezkor hal etish, lokatsiyalarning xavfsizligini verifikatsiyadan o'tkazish va hududiy qahramonlar bilan dastlabki aloqani ta'minlash uchun mahalliy chiziqli mutaxassislarni jalb qilish va ularning faoliyatini muvofiqlashtirish.

Suratga olish maydonchasi tashkil etilishidan oldin bevosita suratga olish joylarining o'zida hududiy ishtirokchilar bilan dastlabki psixologik va axloqiy brifing o'tkazish.

10. Risk-menejment va ekspeditsiya davrini stress-testdan o'tkazish (Contingency Planning).

Fors-major holatlariga javob qaytarish protokollarini ishlab chiqish. Mazkur protokollar quyidagi xatarlarni qamrab olishi kerak:

- iqlimiy xatarlar (qum bo'ronlari, ekstremal harorat rejimlari);
- texnik nosozliklar (hududda professional uskunalarni ijaraga olish imkoniyati mavjud bo'lmagan sharoitda jihozlarning ishdan chiqishi);
- infratuzilmaviy uzilishlar va inqirozli holatlar.

Kutilmagan kechikishlarni qoplash yoki shoshilinch qo'shimcha suratga olish ishlarini amalga oshirish zarurati yuzaga kelganda foydalanish uchun ekspeditsiya doirasida zaxira suratga olish smenalarini budjetlashtirish va moddiy-texnik jihatdan ta'minlash.

Ekspeditsiya blokining moliyaviy arxitekturasini.

Hududlarda ishlab chiqarish bilan bog'liq barcha operatsion, transport, ma'muriy va zaxira xarajatlar konsolidatsiyalangan budjetda (smetada) alohida moliyaviy klaster sifatida hisoblab chiqilishi va ajratilishi kerak. Bu mablag'larning post-prodakshn yoki tayyorgarlik budjetlaridan yashirin tarzda qayta taqsimlanishining oldini olishi lozim.

Suratga olish ishlab chiqarishi

7. Suratga olish davrini kalendar-rejissyorlik rejalashtirish, smenalarni xronostrukturalash va ishlab chiqarish limiti

Suratga olish ishlab chiqarishi bosqichi audiovizual materialni bevosita qayd etish hamda suratga olish maydonlari va interyer obyektlarida texnologik quvvatlarni ishga tushirish bosqichini anglatadi. Pudratchi ssenariy arxitektonikasini qat'iy belgilangan suratga olish smenalarga aylantiruvchi aniq kalendar-rejissyorlik rejasini (KRP) ishlab chiqishi shart. Ishlab chiqarish davrini strukturalash resurslardan foydalanish samaradorligini maksimal darajada oshirishi, vaqt bo'yicha ustma-ust kelish (overlap) xatarlarini minimallashtirishi va dastlabki media ma'lumotlarining texnologik izchilligini (bir xilligini) kafolatlashi kerak.

Rejalashtirilgan ishlab chiqarish ko'rsatkichlariga erishish uchun Pudratchi konsolidatsiyalangan smetada asoslab berilgan suratga olish siklining qat'iy tuzilmasiga rioya qilishi shart:

8. Suratga olish sikli arxitekturasini va smenalar limiti (Production Breakdown)

Suratga olish davrining umumiy vaqt limiti quyidagi modulli tuzilma bilan belgilanadi. Mazkur parametrlar Pudratchi tomonidan faqat tasdiqlangan budjet doirasida o'zgartirilishi mumkin:

Pre-prodakshnni rivojlantirish (Pre-production Hub): 2-3 hafta davomida chuqur texnologik va lokatsion tayyorgarlik.

Asosiy suratga olish guruhi (Principal Photography Run): 8 dan 14 tagacha asosiy suratga olish smenasi.

Ekspeditsiya yo'nalishi (Field Operations): joylarda suratga olish maydonlarini tashkil etgan holda 2-4 ta mustaqil hududiy xizmat safari.

Sahnalashtirish-vizual ekspozitsiyalar bloki (B-Roll & Reenactment): badiiy rekonstruksiyalar, atmosfera panoramalari va metaforik vizual qatorni qayd etishga yo'naltirilgan 1-2 ta ixtisoslashtirilgan smena.

Professional intervyu guruhi (Expert & Character Sync): yuqori vizual aniqlikdagi ekspert intervyularini yozib olish uchun maxsus ajratilgan 2-3 ta smena hamda asosiy qahramonlar bilan cinema verite formatida ishlash uchun 3-5 ta smena.

Zaxira guruhi (Contingency Shots): ob-havo, logistika yoki psixologik fors-majorlarni qoplash va zarur qo'shimcha suratga olish ishlarini amalga oshirish uchun 1-2 ta zaxira texnologik smena.

9. Suratga olish smenasini strukturalash reglamenti (Shooting Day Protocol)

Har bir suratga olish smenasi mustaqil ishlab chiqarish sikli sifatida faoliyat yuritadi va kundalik chaqiruv varaqalarida (call sheets) qayd etiladigan qat'iy ichki vaqt reglamentiga bo'ysunadi:

Texnologik pre-shoot (Setup & Pre-light): smenaning rasmiy boshlanishidan oldingi vaqt oralig'i bo'lib, lixtvagen/tonvagenlarni tushirish, operatorlik relslari/kranlarini o'rnatish, elektr ta'minoti tarmog'ini ulash va asosiy yoritish sxemasini (gaffer guruhi) qurish uchun ajratiladi.

Insolyatsiyani monitoring qilish (Golden Hour & Daylight Management): sahnalarning koloristik muvozanatini saqlash maqsadida astronomik vaqt, quyosh harakatining bosqichlari hamda tabiiy yoritish rang haroratidagi o'zgarishlarni hisobga olgan holda suratga olish jadvalini hisoblash.

Psixologik bufer (Subject Preparation Time): zaif holatdagi qahramonlarning "Motor!" buyrug'idan oldin kamera va yoritish uskunalari mavjudligiga moslashishi uchun maydonda suratga olishdan tashqari vaqt ajratish.

10. Maydonda ma'lumotlarni texnologik nazorat qilish (Data Management & DIT)

Har bir suratga olish moduli yakunlangach, Pudratchi Digital Intermediate Technician (DIT) protokolini amalga oshirishi shart:

Ko'p kanalli zaxiralash: kameralar va rekorderlarning xotira kartalaridagi dastlabki RAW-fayllarni (video va sinxron ovoz) mobil RAID-massivlarga kamida ikkita mustaqil jismoniy nusxada ko'chirish.

Metama'lumotlarni nazorat qilish: taym-kodning yaxlitligini tekshirish, ovoz yo'laklarini verifikatsiyadan o'tkazish va montaj guruhi uchun operatorlik hisobotlarini to'ldirish.

Kalendar-rejissyorlik asoslantirishi.

Inson-soatlari, uskunalarini ijaraga olish smenalari va transport koeffitsiyentlarining aniq hisob-kitobi Pudratchi tomonidan kalendar-rejada matematik jihatdan asoslanishi hamda moliyaviy smetadagi har bir xarajat moddasi bilan o'zaro bog'liq bo'lishi kerak. Bu suratga olish ishlarining yakuniy bosqichida resurslar taqchilligi yuzaga kelishining oldini olishi lozim.

Suratga olish guruhining iyerarxik tuzilmasi, departamentlar dekompozitsiyasi va malaka komplayensi

Ijodiy va texnik xodimlarning ishlab chiqarish tuzilmasi bo'lim va departamentlarni qat'iy ajratish tamoyili asosida tashkil etiladi. Bu asosiy suratga olish sikli va post-prodakshnning barcha bosqichlarida uzluksiz texnologik nazoratni ta'minlash uchun zarur. Pudratchi shtatni badiiy bo'lmagan kino, ijtimoiy hujjatli filmlar va ijtimoiy jihatdan zaif guruhlar bilan ishlash sohasida tasdiqlangan professional tajribaga ega yuqori malakali mutaxassislar bilan to'ldirishi shart.

8. Suratga olish guruhining iyerarxik tuzilmasi, departamentlar dekompozitsiyasi va malaka komplayensi

Ijodiy va texnik xodimlarning ishlab chiqarish tuzilmasi bo'lim va departamentlarni qat'iy ajratish tamoyili asosida tashkil etiladi. Bu asosiy suratga olish sikli va post-prodakshnning barcha bosqichlarida uzluksiz texnologik nazoratni ta'minlash uchun zarur. Pudratchi shtatni badiiy bo'lmagan kino, ijtimoiy hujjatli filmlar va ijtimoiy jihatdan zaif guruhlar bilan ishlash sohasida tasdiqlangan professional tajribaga ega yuqori malakali mutaxassislar bilan to'ldirishi shart.

Suratga olish guruhining iyerarxik matritsasi quyidagi funksional bo'lim va departamentlarga taqsimlanadi:

9. Produserlik-rejissyorlik shtabi va ma'muriy departament (Management Hub)

Loyiha bosh / ijrochi prodyuseri (Executive Producer): loyihaning makro-menejmentini amalga oshiradi, konsolidatsiyalangan smeta limitlariga rioya etilishini nazorat qiladi, huquqiy xatrlarni boshqaradi hamda Buyurtmachi va ishlab chiqarish bo'limlari o'rtasidagi umumiy muvofiqlashtirishni ta'minlaydi.

Rejissyor (Director): asarning asosiy badiiy rahbari bo'lib, mualliflik konsepsiyasini ekspozitsiya qilish, mizanssena yaratish, cinema verite metodi doirasida bosh qahramonlar bilan ishlash hamda filmning yakuniy montaj ohangi uchun javob beradi.

Ssenariyavis / Bosh muharrir (Screenwriter / Story Editor): dramaturgik arxitektonika, tretmentni ishlab chiqish, tadqiqot blokidagi ma'lumotlarni verifikatsiya qilish, intervyu profillarini tuzish va narrativ yo'nalishlarni shakllantirish uchun javob beradi.

Line prodyuser / Film direktori (Line Producer / Unit Production Manager): operatsion logistika rahbari bo'lib, kalendar-rejissyorlik rejasini (KRP), chaqiruv varaqalarini, ekspeditsiya yo'nalishini hamda suratga olish maydonidagi bo'limlar o'rtasidagi hamkorlikni muvofiqlashtiradi.

Qahramonlar koordinatori / Kasting direktori (Character Coordinator / Fixer): bosh qahramonlar bilan dastlabki aloqani ta'minlaydi, birlamchi aloqa bo'yicha axloqiy protokolni boshqaradi hamda suratga olish ishtirokchilarining harakatlanishi logistikasini nazorat qiladi.

Maydon administratori / Lokatsiya menejeri (Location Manager / Set Runner): obyektlardagi operatsion komplayens uchun, lokatsiyalarning balans saqlovchilari bilan hamkorlik qilish va suratga olish guruhining zarur sharoitlarini ta'minlash uchun javob beradi.

10. Operatorlik bo'limi va texnik departament (Camera & Lighting Department)

Operator-postanovkachi (Director of Photography / DoP): filmning vizual-semiotik konsepsiyasini shakllantiradi, kinematografik optika, kamera platformalari va kamera harakatlarini tanlaydi hamda yoritish bo'limi ishini muvofiqlashtiradi.

Ikkinchi operator / Kameramen (Camera Operator): qo'shimcha rakurslarni qayd etadi, sinxronlar vaqtida ikkinchi kamera planlarida ishlaydi va dinamik kuzatuvning polifonik bloklarini suratga oladi.

Fokus-puller / Operatorning birinchi assistenti (1st AC / Focus Puller): kichik fokus chuqurligi va rekonstruksiya qilinmagan dinamik kuzatuv sharoitida fokus masofasini aniq nazorat qilish uchun javob beradi.

Gaffer / Yoritish bo'limi brigadiri (Gaffer): yoritish guruhiga rahbarlik qiladi, DoP tomonidan belgilangan yorug'lik sxemalarini amalga oshiradi, insolyatsiyani nazorat qiladi, lokatsiyaning elektr quvvatlarini taqsimlaydi va lixtvagenning elektr tizimini ulashni boshqaradi.

11. Sinxron ovoz yozish departamenti (Sound Department)

Maydon ovoz rejissyori / Prodakshn ovoz operatori (Production Sound Mixer): maydonda toza ovozni ko'p kanalli formatda yozib olish, lokatsiyalarning akustik auditini o'tkazish, signallarni miks qilish va dinamik diapazonni nazorat qilish uchun javob beradi.

Mikrofonchi / Bum-operator (Boom Operator): suratga olish maydonida yo'naltirilgan "pushka" mikrofonlarini kadr chegarasidan tashqarida bevosita joylashtirish hamda simsiz petlichka tizimlarini ulashni amalga oshiradi.

12. Montaj va post-prodakshn bo'limi (Post-Production Hub)

Montaj rejissyori / Bosh montajchi (Editor / Lead Editor): rejissyorning montaj rejasiga asoslanib, filmning yakuniy kompozitsion tuzilmasini shakllantiradi, narrativning qoralama va yakuniy montajini amalga oshiradi.

Vizual effektlar supervayzeri / Motion-dizayner (VFX Supervisor / Motion Designer): grafik paket, yaxlit vizual identifikatsiya, titrlar dizayni, islohot jarayonining animatsion xaritalari va arxiv hujjatlarini integratsiya qilish elementlarini ishlab chiqadi.

Sound-dizayner / Qayta yozish ovoz rejissyori (Sound Designer / Re-recording Mixer): audiovizual muhitni shakllantiradi, fonogrammalarni tozalaydi, arxiv audio materiallarini restavratsiya qiladi, ko'p kanalli ovozni miks qiladi va yakuniy masteringni amalga oshiradi.

Kompozitor / Musiqa muharriri (Composer / Music Supervisor): original saundtrek yaratadi yoki vazmin ovoz yechimi konsepsiyasi doirasida mavjud musiqiy asarlarning litsenziyalanishini amalga oshiradi.

Kolorist / Raqamli rang gradasiyasi bo'yicha mutaxassis (Colorist / Digital Colorist): bazaviy rang korreksiyasi va yakuniy badiiy gradingni amalga oshiradi, "oldin/keyin" davrlarining rang kontrastini vizual tarzda ifodalaydi.

Subtitrlash va lokalizatsiya bo'yicha mutaxassis (Subtitle Editor / Translator): lingvistik komplayens, tayming va rus, o'zbek hamda ingliz tillaridagi SRT fayllarini eksport qilishni amalga oshiradi.

13. Ixtisoslashtirilgan axloqiy-psixologik komplayens (Specialized Support)

Inqiroz psixologi / Ixtisoslashtirilgan mutaxassis (Consulting Psychologist): zaif holatdagi va voyaga yetmagan qahramonlar bilan intervyu o'tkazishda suratga olish jarayonining majburiy ishtirokchisi hisoblanadi. Qahramonlarning psixologik holatini monitoring qiladi, qayta ruhiy jarohatlanish xatarlarining oldini oladi va suratga olish maydonida psixologik bosim chegaralari bo'yicha rejissyorlik guruhiga ekspert tavsiyalarini beradi.

Relizlar va huquqlar bo'yicha mutaxassis (Clearance Coordinator / Legal Counsel): xabardor qilingan roziliklar, media-relizlar, mutlaq huquqlarni topshirish dalolatnomalarini

yig'ish jarayonini muvofiqlashtiradi hamda suratga olingan kontentning huquqiy xavfsizligini verifikatsiyadan o'tkazadi.

9. Apparatura-texnologik majmua, tasvirga olish setapi va ma'lumotlarni arxivlash protokollarining texnik spetsifikatsiyasi.

Apparatura-texnologik majmuani shakllantirish keyinchalik murakkab rang korreksiyasi (color grading) va ko'p kanalli ovozni miks qilish uchun yetarli bo'lgan, boshlang'ich media ma'lumotlarning yuqori darajadagi kinematografik sifatini ta'minlashi kerak. Tasvirga olish setapi dala ekspeditsiyalari sharoitida ishlash uchun yuqori darajada harakatchanlikka ega bo'lishi, shu bilan birga statsionar intervyu sessiyalari va badiiy rekonstruksiyalar jarayonida tasvir hamda ovozni aniq nazorat qilish imkonini ta'minlashi lozim.

Pudratchi tasvirga olish guruhlarini quyidagi sanoat standartlaridan past bo'lmagan darajadagi uskunalar bilan jihozlashi va ularni texnik jihatdan sertifikatsiyadan o'tkazishi shart:

10. Kamera platformalari, optik tizimlar va stabilizatsiya vositalari (Camera va Lens Department Package).

Asosiy kamera to'plamining sensor majmualari: to'liq kadrli raqamli kinokameralar (Large Format / Full Frame Cinema Cameras — ARRI Alexa Mini LF, RED V-Raptor, Sony FX9/FX6 darajasida) kodlanmagan ma'lumotlarni yoki yo'qotishsiz siqishga mo'ljallangan professional kodeklarni (10-bit/12-bit Log formatlari: ProRes RAW, REDCODE RAW, X-OCN) nativ tarzda yozish imkoniyatiga ega bo'lishi, shuningdek, izolyatsiya muhiti interyerlaridagi keskin yorug'lik kontrastlarini to'g'ri qayd etish uchun kamida 15+ ekspozitsiya bosqichiga ega dinamik diapazonni ta'minlashi lozim.

Optik park spetsifikatsiyasi: yorug'lik o'tkazish qobiliyati yuqori bo'lgan almashtiriladigan kinooptika to'plami (Cine Prime Lenses, T1.5–T2.0 diafragmali) hamda yaltirashga qarshi qoplamali yuqori sifatli reportaj zum-obyektivlar (Cine Zooms). Optika qahramonlar terisining mikroto'qimalari va siqilgan fazolardagi eskirgan yuzalar fakturasini ifodalash imkonini beruvchi plastik tasvir xarakteriga ega bo'lishi kerak.

Mexanika va yordamchi nazorat tizimlari: uch o'qli elektron stabilizatsiya osmalari (DJI Ronin 2 / RS4 Pro darajasidagi Gimbals), kamerani qo'lda ushlab turish tizimlari (amortizatsiyali Easyrig), professional klassdagi gidravlik shtativ kallaklari, dinamik kuzatuv sahnalarida fokus-puller ishlashi uchun simsiz masofaviy fokus tizimlari (Tilta Nucleus-M / ARRI Hi-5 darajasidagi Wireless Follow Focus).

Maxsus tasvirga olish setapi: raqamli shovqin hosil qilmasdan, o'ta past yoritilgan sharoitlarda tasvirga olish imkonini beruvchi yuqori yorug'lik sezgirligiga ega mobil ixcham kamera modullari (soyadagi anonimlashtirilgan intervyular uchun). Yopiq perimetrlarning keng ko'lamli topografik planlarini tasvirga olish uchun 4K LOG kameralar bilan jihozlangan uchuvchisiz aviatsiya tizimlari (UAV / dronlar) — rasmiy parvoz ruxsatnomalari mavjud bo'lgan taqdirda.

11. Yoritish-texnik majmua va yorug'lik oqimini modifikatsiya qilish tizimlari (Lighting & Grip Package).

Yo'naltirilgan va tarqoq turdagi yoritish uskunolari: to'liq rang spektrini (RGBWW) qo'llab-quvvatlaydigan va rang uzatish indeksi CRI/TLCI 96 bo'lgan yuqori quvvatli doimiy LED yorug'lik manbalari (Aputure LS 1200d Pro / 600c Pro darajasidagi LED Monolights). Uskunalar tabiiy kunduzgi yorug'likni va sovuq, totalitar vizual sxemalarni aniq qayta yaratish imkonini berishi lozim.

Modifikatorlar va grip tizimlari: professional softbokslar, Frenel linzalari, shtorkalar, asalari uyasi shaklidagi nasadkalar (sotalar), flaglar, qaytargichlar va diffuzion ramalar tizimi (8×8 yoki 12×12 fut o'lchamdagi Scrim Butterfly Nets) — ochiq maydonlardagi qattiq quyosh nurlarini nazorat qilish va yumshatish uchun.

Mobil avtonom elektr ta'minoti tizimlari: ekspeditsiyalarda tasvirga olish guruhining energiya jihatdan mustaqilligini ta'minlash uchun yuqori sig'imli portativ litiy-ion akkumulyator stansiyalari (V-Mount / Gold-Mount batareyalar) hamda shovqinsiz invertor generatorlar (lichtvagenlar).

12. Ko'p kanalli sinxron ovoz yozish apparatura majmuasi (Production Sound Package).

Asosiy rekorderlar: professional klassdagi avtonom ko'p kanalli dala audiorekorderlari (Sound Devices 8-Series / Zoom F8n Pro darajasida), 32-bit Float suzuvchi nuqta formatida yozishni qo'llab-quvvatlashi kerak. Bu qahramonlar ovoqidagi keskin emotsional o'zgarishlar vaqtida raqamli klipping (ovozning ortiqcha kuchayib ketishi) xavfini istisno qilish imkonini beradi.

Mikrofonlar parki: interyer va eksteryer embiyentini yozish uchun professional zepellin shamol himoyasi va vibratsiyadan himoyalovchi osmalar bilan jihozlangan yo'naltirilgan kondensatorli "pushka" turidagi mikrofonlar (Shotgun Microphones — Sennheiser MKH416 / Schoeps CMIT darajasida).

Simsiz radio tizimlari: kameraga o'rnatiladigan, shifrlangan raqamli radio tizimlari (Lectrosonics / Wisycom / Sennheiser EW-DP darajasida), qahramonlarning kiyimiga yashirin joylashtirish uchun premium klassdagi miniatyura submikrofon petlichkalari (Lavalier Mics—Sanken COS-11D / DPA 4060 darajasida) bilan jihozlangan bo'lishi kerak. Bu qahramonlarning psixologik noqulayligini minimallashtirish maqsadida amalga oshiriladi.

13. Ma'lumotlarni raqamli nazorat qilish, sinxronlashtirish va zaxira nusxalash protokoli (DIT Workflow)

Komponentlarni vaqt bo'yicha sinxronlashtirish: tasvirga olish maydonida ishtirok etayotgan barcha kameralar va audiorekorderlarni apparat darajasida uzluksiz sinxronlashtirish uchun vaqt kodi generatorlaridan (Tentacle Sync / Ambient darajasidagi Timecode Boxes) foydalanish. Bu LTC Timecode Jam-Sync texnologiyasi orqali montaj jarayonida ovoz va tasvirning kadrlar kesimida avtomatik ravishda mos kelishini kafolatlaydi.

Tekshirilgan nusxalash protokoli (Data Integrity Protocol): har bir smena yakunida DIT muhandisi tomonidan kameralar va rekorderlarning CFexpress/SD xotira kartalaridagi ma'lumotlarni himoyalangan tashqi RAID-massivlarga apparat protokoli asosida, nazorat summasi (Checksum Verification MD5 / XXHash) orqali tekshirgan holda zaxiralash. Nusxalash jarayoni parallel ravishda ikkita mustaqil fizik saqlash qurilmasiga—asosiy ishchi to'plagich va tasvirga olish texnikasidan alohida saqlanadigan zaxira arxiviga amalga oshiriladi. Bu boshlang'ich materiallarning qaytarib bo'lmaydigan tarzda yo'qolish ehtimolini istisno qiladi.

10. Chuqurlashtirilgan intervyu olish metodologiyasi, kadr proksemikasi, akustik komplayens va sinxronlarning narrativ qoliplari.

Sinxronlarni (protagonistlarning nutqiy monologlari va dialoglarini) qayd etish hujjatli narrativning asosiy mazmun shakllantiruvchi elementi hisoblanadi. Pudratchi intervyuni savollarga rasmiy javob berish jarayoni sifatida emas, balki qat'iy etik reglamentlarga rioya etish, rejissyor tomonidan nozik moderatsiya va aniq texnik nazoratni talab qiladigan murakkab psixologik hamda audiovizual jarayon sifatida ko'rib chiqishi shart. Zaif himoyalangan qahramonlar va ekspertlar guruhi bilan ishlash qayta travmatizatsiya va psixologik noqulaylik xavfini istisno etadigan xavfsiz kommunikativ muhitni yaratish bo'yicha majburiyatlarni yuklaydi.

Mazkur blokni amalga oshirish doirasida Pudratchi quyidagi metodologik va texnologik reglamentlarning qat'iy bajarilishini ta'minlashi shart:

11. Psixologik komplayens, nodirektiv moderatsiya va nutqiy muloqot etikasi.

Oldindan intervyu olish va desensibilizatsiya: Tasvirga olish jarayoni boshlanishidan oldin Pudratchi qahramon bilan kamera va yoritish uskunalarisiz dastlabki moslashtiruvchi suhbat o'tkazadi, bunda ruxsat etiladigan terapevtik muloqot chegaralari belgilanadi va psixoemotsional jihatdan ta'sirchan zonalar aniqlanadi.

Protagonistning so'zsiz avtonomiyasi protokoli: Suhbat nodirektiv intervyu tamoyili asosida tashkil etiladi. Bunda intervyuer fasilitator (yo'naltiruvchi) vazifasini bajaradi, to'g'ridan-to'g'ri shakllantirilgan savollar, javobni oldindan ko'rsatuvchi savollar va manipulyativ bosimdan qochadi. Qahramonga istalgan vaqtda tanaffus qilish, muayyan

savolga javob berishdan bosh tortish yoki birinchi talabiga ko'ra yozuvni to'liq to'xtatish huquqi so'zsiz beriladi. Sun'iy kinematografik drammatizm yaratish maqsadida affektiv reaksiyalarni (yig'ri, vahima xurujlari) qo'zg'atishga qaratilgan provokatsion psixologik usullardan foydalanish qat'iy qat'iy taqiqlanadi.

Tasvirga olishdan keyingi verifikatsiya (debrifing): Yozuv yakunlanganidan bevosita so'ng kechiktirilgan emotsional stress xavfini minimallashtirish maqsadida jalb etilgan krizis psixologi tomonidan protagonist uchun majburiy psixologik yengillik sessiyasi tashkil etiladi.

12. Proksemika, kompozitsion sxemalar va operatorlik kadr ekspozitsiyasi

Har bir intervyu filmning umumiy dramaturgiyasiga xizmat qiladigan hamda qahramonning maxfiylik darajasini hisobga oladigan individual vizual yechimga ega bo'lishi kerak:

Ochiq frontal kompozitsiya (to'g'ridan-to'g'ri nigoh): O'rta va yirik planlarda tasvirga olish, bunda qahramonning nigohi kamera obyektividan biroz chetga-intervyuer tomonga yoki, agar bu badiiy jihatdan asoslangan va tomoshabin bilan maksimal emotsional aloqa o'rnatish zarurati bilan izohlansa, bevosita obyektivga qaratiladi (Interrotron / oynali nasadkalardan foydalanilgan holda). Protagonistni fondan ajratish uchun kichik fokus chuqurligidan foydalaniladi.

Vizual shilding sxemalari (anonimlashtirish): Maxfiyligi ta'minlanishi zarur bo'lgan qahramonlar uchun Pudratchi yuzni yashirishga qaratilgan ilg'or operatorlik usullaridan foydalanadi:

Orqa tomondan profil va rakurslar: Orqa tomondan tasvirga olish, fokusni ensa qismi, yelka kamari yoki asabiy yoxud odatiy harakatlarni amalga oshirayotgan qo'llarga qaratish (tananing mikrodinamikasi).

Soyali siluet kompozitsiyasi (Contre-Jour): Kuchli qarshi yorug'lik yordamida obyektни chuqur soyada qoldiradigan kadr qurilishi. Bu usul yuz qiyofasini yashiradi, biroq boshning tabiiy plastikasi va mimik konturini saqlab qoladi.

Optik deformatsiya: Tashqi ko'rinish tafsilotlarini xiralashtiradigan yarim shaffof, relyefli, oynali yuzalar yoki lokatsiyadagi teksturali shishalar orqali tasvirga olish.

Dinamik xronotoplar (harakatdagi intervyu): Ochiq shahar makonlarida yoki qahramonning kundalik hayotini aks ettiruvchi lokatsiyalarda (o'qish yoki ish joyida) stabilizatsiya tizimlari (steydikam) yordamida walk-and-talk formatida monologlarni qayd etish. Kamera qahramon bilan sinxron harakatlanadi va shu orqali uning subyektligi hamda erkin harakatlanish imkoniyatini qayta qo'lga kiritayotganini ta'kidlaydi.

13. Sinxron yozuvning texnologik va akustik reglamenti

Tasvirga olish zonasining akustik auditi: Yozuv boshlanishidan oldin ovoz departamenti xonadagi reverberatsiya maydonlarini o'lchaydi va ortiqcha shovqinlarni minimallashtiradi. Interferension xalaqitlar, fazaviy buzilishlar va klipping mavjud bo'lishi qat'iy qat'iy taqiqlanadi.

Audio kanallarni dublikat yozish: Ovoz bir vaqtning o'zida ikki mustaqil turdagi qurilmaga yozilishi kerak: bundagi tor yo'naltirilgan "pushka" mikrofon (tabiiy akustik hajmni qayd etish uchun) va yashirin o'rnatiladigan zaxira simsiz petlichka tizimi.

Akustik shilding (ovozni maskalash): Shaxsni yashirish zarur bo'lgan taqdirda, Pudratchi ovoz tembrini raqamli deformatsiya qilishni (formant siljishini o'zgartirish, pitch-modulyatsiya) amalga oshirishi shart. Bunda ovozni tanib olish imkoniyati istisno etiladi, biroq insoniy intonatsiyalar, nafas olish va nutqning emotsional teksturasi saqlanadi. Kriminal teleko'rsatuvlardagi robotlashtirilgan ovoz effektidan foydalanishga yo'l qo'yilmaydi.

14. Nutqiy materiallarning lingvistik va post-ishlab chiqarish komplayensi

Ko'p tilli qayd: Sinxronlar spiker uchun tabiiy bo'lgan tilda (rus / o'zbek) tasvirga olinadi. Pudratchi nutqni lingvistik jihatdan aniq qayd etishni, jumladan hududiy dialektlar yoki idiomatik iboralarni saqlab qolishni ta'minlaydi.

Verifikatsiyalangan transkripsiya: Har bir smena yakunlanganidan so'ng barcha nutqiy materiallar majburiy ravishda so'zma-so'z matnli transkripsiya qilinadi va keyinchalik

sinxronlarni tahririy saralash hamda subtitrlarni tayyorlash uchun aniq, soniyama-soniya taymkod bilan belgilanadi.

11. Badiiy-pastanovkaviy rekonstruksiya metodologiyasi, vizual semiozis, predmetli ramziylik va re-enaktmentning etik chegaralari.

Rekonstruksiya asosida sahnalashtirilgan segmentlarni hujjatli narrativ tarkibiga integratsiya qilishdan ko'zlangan asosiy maqsad—arxiv materiallarining yetishmayotgan qismlarini vizual ifodalash, atmosfera muhitini boyitish hamda o'rganilayotgan davrning emotsional - psixologik kontekstini qayta yaratishdan iborat. Pudratchi tarixiy voqealarni bevosita, illyustrativ tarzda teatrlashtirish usullarini istisno qilishi, an'anaviy o'yinli kinematografiyani vizual semiozis, suggestiv montaj va predmetli metaforaning nozik vositalari bilan almashtirishi shart. Rekonstruksiya filmning umumiy tuzilmasiga tabiiy ravishda integratsiya qilinishi, hujjatli materialning haqqoniyligini buzmasligi va bosh qahramonlarning travmatik tajribasi bilan ishlashda qat'iy etik chegaralarga rioya qilishi lozim.

Rekonstruksiya qilingan sahnalarni loyihalash va tasvirga olish doirasida Pudratchi quyidagi badiiy, etik va ishlab chiqarish reglamentlariga qat'iy rioya etilishini ta'minlashi shart:

12. Re-enaktmentning ruxsat etilgan elementlarining semiotik tuzilmasi (Impressionistik yondashuv)

Aktyorlar o'rtasidagi bevosita o'zaro harakatlarni qayta yaratish o'rniga, Pudratchi izolyatsiya sharoitidagi bolaning ichki holatini predmetlar olami va makon detallari orqali ifodalovchi fragmentar, impressionistik kadrlarga e'tibor qaratadi:

Predmetli ramziylik va teksturali mikroplanlar: yuqori mazmuniy yuklamaga ega bo'lgan jonsiz predmetlarni ekstremal yaqin fokus masofalarida (macro/close-up) tasvirga olish: yozuvlar bilan to'ldirilgan daftar teksturasi, o'tmaslashib qolgan qalam, metall karavot suyanchig'idagi suv tomchilari, eskirgan maktab yoki kundalik kiyim detallarining ko'rinishi, yopilayotgan eshik ilgagi yoki kalit teshigining geometriyasi.

Depersonalizatsiyalangan antropomorfik plastika: inson mavjudligini faqat abstrakt, fokusdan tashqaridagi yoki soyaga yashirilgan siluetlar orqali aks ettirish: ko'rpa chetini mahkam ushlab turgan bolaning qo'llari, koridor linoleumi bo'ylab qadamlar ritmi, kar devor bo'ylab harakatlanayotgan soya, qattiq yorug'likda oyna qarshisida turgan qahramon boshining konturi.

Makon dinamikasi: bevosita harakatni aks ettirmaydigan, mustaqil kadr ichidagi mizansahnalar, bo'sh sinfxonalar, rekreatsiya hududlari va yotoq bloklarida kameraning sekin yaqinlashishi va uzoqlashishidan foydalanish. Bunday yechim "ko'rinmas kuzatuvchi"ning mavjudligi effektini yaratib, institutsional sukunatning jarangdorligini ta'kidlaydi.

13. Mutlaq etik chegaralar va o'yinli simulyatsiyalar tarkibidagi taqiqlar

Mazkur ijtimoiy mavzu bilan ishlash Pudratchiga qat'iy etik cheklavlarni yuklaydi. Quyidagi usullardan foydalanish qat'iy taqiqlanadi:

Destruksiya va zo'ravonlikning naturalistik tasviri: jismoniy, psixologik yoki institutsional zo'ravonlik, shafqatsiz muomala yoki inson qadr-qimmatining tahqirlanishini ekranda bevosita namoyish etish to'liq taqiqlanadi. Mazkur jihatlar faqat qahramonlarning sinxronlaridagi verbal ifodalar yoki nozik tovush va montaj assotsiatsiyalari (kontrapunktlar) orqali yetkazilishi lozim.

Travma obrazidan ekspluatatsion foydalanish (vizual spekulativizm): filmning emotsional ta'sirini kuchaytirish maqsadida yig'layotgan bola-aktyorlarning yirik planlaridan vizual voyeristik tarzda foydalanish, sun'iy iztirobni namoyish etish yoki filmning emotsional indeksini oshirish uchun ekzistensial dahshatni sun'iy ravishda kuchaytirish taqiqlanadi. Hikoya vazmin, hurmatli va haqqoniy bo'lishi kerak.

Janrning kriminal diskursga siljishi: rekonstruksiyalarni televizion kriminal dramalar, detektiv tergovlar yoki sensatsion tabloidlar formatiga stilizatsiya qilishga yo'l qo'yilmaydi. Jumladan, chaqmoqdek tezkor yoritish effektlari, agressiv slow motion va haddan tashqari ta'sirchan sound-designlardan foydalanish taqiqlanadi.

14. Sahnalashtirilgan blokning texnologik reglamenti va pre-prodakshn komplayensi

Re-enaktmentning har qanday elementi suratga olish guruhi obyektga chiqishidan oldin batafsil rejalashtirilishi va Buyurtmachi bilan dastlabki uch tomonlama kelishuvdan o'tkazilishi shart:

Ssenariy ekspozitsiyasi va storyboard: Pudratchi har bir rekonstruksiya qilinadigan mikrosahnaning batafsil matnli tavsifini hamda planlarning kattaligi, optik o'q harakatining trayektoriyasi va hujjatli material bilan montajiy bog'lanish mantig'ini aks ettiruvchi rejissyorlik storyboardlarini taqdim etadi.

Derivativ aktyorlarni kasting-direksiyasi: Siluetlar va detallarni suratga olish uchun professional bo'lmagan aktyorlar yoki modellar (tipajlar)ni jalb qilish film qahramonlarining antropologik parametrlariga muvofiqligi qat'iy tekshirilgan va Buyurtmachi bilan kelishilgan kasting-listlar asosida amalga oshiriladi.

Badiiy bezak va rekvizit komplayensi: Rassom-postanovkachi ekspozitsiyasini ishlab chiqish, autentik rekvizitlar, kostyumlar, o'rganilayotgan tarixiy davrga xos turmush tarzi fakturaviy elementlarini tanlash, shuningdek, sahnalashtirilgan suratga olish jarayonlari uchun tanlangan obyektlarning batafsil lokatsion menejmentini amalga oshirish.

Vizual yechim.

12. Vizual-semiotik konsept, xromatik dualizm, operatorlik ekspozitsiyasi va kadr arxitektonikasi.

Audiovizual asarning vizual uslubini shakllantirish qat'iy kinematografik minimalizm hamda ikki qarama-qarshi xronotopning konseptual qarama-qarshiligiga asoslanadi. Pudratchi yagona vizual metaforalar tizimini shakllantirishi lozim. Bunda institutsional muhit evolyutsiyasi verbal izohlar orqali emas, balki optik xususiyatlar, kadr geometriyasi, yorug'lik-soya sxemalari va koloristik registrlarning o'zgarishi darajasida ifodalanadi. Tasviriy yechim yaltiroq reklama estetikasini, televizion yassi tasvirni yoki klipga xos montajni istisno qilishi, hujjatli kuzatuvning qat'iy, chuqur va xolis ohangini saqlab qolishi kerak.

Vizual hikoyaning arxitektonikasi "oldin/keyin" fundamental mazmuniy kontrastini yaratish maqsadida ikki qarama-qarshi registrga qat'iy ajratiladi:

****A registr. Depersonalizatsiya va makonning siqilishi (institutsional o'tmish—"Islohotlarga") ****

Mazkur blokning vizual tili tomoshabinga fiziologik darajada izolyatsiya, ekzistensial boshi berk ko'cha va qat'iy intizomiy nazorat hissini yetkazishga qaratiladi. Pudratchi quyidagi operatorlik va koloristik yondashuvlarni amalga oshirishi shart:

Koloristik registr va gamma egri chizig'i: Sian, po'lat, tuproq va qo'rg'oshin-kulrang tuslar ustunlik qiladigan denaturatsiyalangan, monoxrom, sovuq palitradan foydalanish. Rang korreksiyasi iliq teri tuslarini minimallashtirishi va havosiz, begonalashtirilgan makon effektini yaratishi kerak.

Kadr geometriyasi va proksemikasi: Bo'sh koridorlarning chiziqli perspektivasini hamda to'siqlarning massivligini ta'kidlovchi keng burchakli optikadan foydalangan holda frontal, qat'iy statik kompozitsiyalarni qo'llash. Boshi berk kompozitsion tuzilmalarni yaratish uchun chuqurlikdagi mizansahnanadan foydalanish; bunda kadr ramkasi qahramon siluetini siqib turuvchi qo'shimcha "vizual qafas" funksiyasini bajaradi.

Yorug'lik-soya tasviri va insolyatsion kontrapunkt: Past kalitli (low-key) va soyalar chuqur qorayib ketadigan qat'iy yorug'lik sxemalarini qurish. Maxsus operatorlik usuli sifatida deraza ochiqlarining konturini haddan tashqari yorqin, sof oq ranggacha "urib yuborilgan" holda tasvirlash. Derazalar agressiv, ko'zni qamashtiruvchi, biroq jismonan yetib bo'lmaydigan ko'cha yorug'ligi manbai sifatida vizuallashtirilishi va interyerning germetikligini ta'kidlashi kerak.

Kadr ichidagi harakat ritmi: Kamera o'qining to'liq statikligi, uzoq davom etuvchi kadrlar, cho'zilgan pauzalar va dinamik panoramalarning yo'qligi. Jarangdor sukunat va makonning harakatsizligini qayd etish.

B registr. Resotsializatsiya, subyektlik va ochiq xronotop (hozirgi davr – “Islohotlardan keyin”)

Mazkur blokning vizual tili ozodlik, inson qadr-qimmatining qayta tiklanishi, «havo» va qahramonlarning kelajakni rejalashtirish imkoniyati paydo bo‘lgan lahzani qayd etadi. Repressiv geometriya o‘rnini organik plastika egallaydi:

Koloristik registr va polixromiya: Yumshoq oltinsimon, pastel, oxra va tabiiy yashil tuslar ustunlik qiladigan iliq, tabiiy va me‘yorida to‘yingan rang palitrasiga o‘tish. Qahramonlar terisining tabiiy, jonli tusini hamda interyerlardagi iliq quyosh spektrini tiklash.

Kamera harakati plastikasi: Kamera statik fiksatsiyadan to‘liq ozod qilinadi. Yumshoq stabilizatsiyalangan qo‘l kamerasi harakatiga yoki stedikam dinamikasiga o‘tiladi. Kamera ochiq makonlarda qahramon bilan sinxron harakatlanadi, uning trayektoriyasi bo‘ylab parallel ravishda “uchadi” va birgalikda nafas olish hamda uning erkinligiga daxldorlik effektini yaratadi.

Makon hajmi va havo: Orqa fonni yumshatib, mayin va plastik fokus chuqurligini yaratadigan uzun fokusli optikadan foydalanish. Ochiq kompozitsiyalar, qahramonlarning bosh qismi ustida yetarli bo‘sh joy (“kadrda havo”), panoramali eksteryerlar, yopiq devorlar o‘rniga shahar muhiti va jonli ko‘cha dinamikasini vizual tuzilishga integratsiya qilish.

Yorug‘lik partituras: Tabiiy yorug‘lik manbalaridan foydalangan holda yumshoq, tarqoq va diffuz yoritishning ustunligi. Agressiv yorug‘lik keskinliklari va soylarning qattiq chegaralaridan voz kechish; yorug‘lik kadrning butun hajmini to‘ldirib, xavfsizlik va tashqi dunyoga ochiqlik hissini ifodalashi kerak.

14. Asosiy titrlar paketi, kredit-massivlar arxitektonikasi, metatekstli zastavka va diskleymerlarni boshqarishni loyihalash.

To‘liq titrlar paketini ishlab chiqish va integratsiya qilish audiovizual asarning kompozitsion yig‘ilishi hamda matnli verifikatsiyasining yakuniy bosqichini tashkil etadi. Mazkur elementlar majmuasi nafaqat loyihaning yuridik atributsiyasi funksiyasini bajaradi, balki filmning metatekstli ramkasi sifatida ham namoyon bo‘lib, tomoshabinning qabul qilish jarayonini qat’iy, analitik va gumanistik diskursga yo‘naltiradi. Pudratchi yuqori darajadagi grafik aniqlik, mutlaq o‘qiluvchanlik va xalqaro efir standartlariga qat’iy muvofiqlikni ta’minlaydigan yagona tipografik tizimni ishlab chiqishi shart.

Loyihaning titrlar paketi Buyurtmachi bilan master-kopiyaning final rendering bosqichigacha to‘liq kelishilgan holda quyidagi tarkibiy va hosilaviy komponentlarni majburiy ravishda o‘z ichiga olishi kerak:

15. Titrlar paketi komponentlarining funksional dekompozitsiyasi (Credit Bed Breakdown).

Asosiy zastavka va konseptual title-blok (Main Title Sequence): Film nomi – “Baxt va Chinoz” va ehtimoliy mazmuniy subtitrlarni namoyish etish uchun badiiy-grafik yechim. Zastavkaning paydo bo‘lishi yorug‘lik tasviri bilan o‘zaro ta’sirlashuvchi murakkab alfa-kanal yoki luma-maskalar vositasida montaj polotnosiga integratsiya qilinishi kerak. Film nomining shrift kompozitsiyasi loyihaning falsafasini lakonik geometriya va aniq sozlangan kerning orqali ifodalashi lozim.

Qahramonlar va ekspertlar guruhining identifikatsion markerlari (Lower Thirds Credits): Suratga olish jarayoni ishtirokchilarini verifikatsiya qilish uchun modulli plashkalar (F.I.Sh., maqomi, mavzu bilan kasbiy aloqadorligi, xronologik kontekst). Markerlarning grafik dizayni televizion plashkalarga xos ortiqcha elementlarni istisno qilishi kerak. Matn bevosita tasvir ustiga joylashtiriladi va har qanday turdagi footage ustida o‘qiluvchanlikni ta’minlaydigan nozik gradientli tagliklar yoki fonning mikro-blurlanish maskalaridan foydalaniladi.

Geografik va xronologik deskriptorlar (Insert Titles / Locators): Voqealar sodir bo‘layotgan joylarning geografik koordinatalari (Toshkent, Samarqand, Jizzax, Chinoz, Kegeyli tumani) va islohotlarning muayyan tarixiy bosqichlarini qayd etuvchi kadr ichidagi matnli qo‘shimchalar. Lokatorlar ritmik jihatdan aniq ishlab chiqilishi va epizodlar almashadigan vaqtlarda taym-kod asosida montajga integratsiya qilinishi lozim.

Diskleymerlar, huquqiy cheklovlar va preventiv matnli bloklar (Legal Disclaimers):

Boshlang'ich va yakuniy huquqiy zastavkalar, etik komplayens, ma'lumotlarni anonimlashtirish va voyaga yetmagan ishtirokchilarning huquqlarini himoya qilishga oid xabarnomalarni ishlab chiqish. Diskleymerlar qat'iy yuridik uslubda shakllantirilishi, Buyurtmachining yuridik departamenti bilan kelishilishi va matnli blokni qulay qabul qilish uchun yetarli xronometraj davomida ekranda namoyish etilishi kerak.

Konsolidatsiyalangan yakuniy titrlar lentasi (End Credits Roll): Film ijodkorlarining (suratga olish guruhi departamentlari bo'yicha) iyerarxik ro'yxatini, tashkilotlar, idoralar va hamkorlarga rasmiy minnatdorlik bildirish bloklarini, shuningdek, brendbuklar talablariga muvofiq logotiplarning to'g'ri integratsiyasini o'z ichiga oluvchi yakuniy blok arxitektonikasi.

16. Texnik-tipografik reglament va efir komplayensi (Typography & Broadcast Specifications)

Antialiasing va efir xavfsizlik zonasi (Safe Area Compliance): Barcha matnli elementlar, jumladan titrlar va logotiplar, umumiy kadr rasteriga (16:9 / 4K / Full HD) nisbatan standart efir chegaralari – Action Safe (93%) va Title Safe (90%) ichida qat'iy joylashtirilishi kerak. Bu turli xil displeylar va striming platformalarida translyatsiya vaqtida matnli ma'lumotlarning kesilib qolish xavfini to'liq istisno etadi.

Aniq shrift komplayensi: Raqamli ekranlar uchun optimallashtirilgan, yuqori o'qiluvchanlik koeffitsiyentiga ega zamonaviy shrift garnituralaridan (minimalistik grotesklar) foydalanish. Pudratchi video oqimini distribyutsiya platformalari kodeklari orqali siqish jarayonida harflarning bir-biriga yopishib ketishining oldini oladigan optimal interliniyaj (qatorlararo interval) va trekingni sozlashi shart.

Dinamik kontrast va lyuminescent balans: Titrlar matni vazmin yorqinlik xarakteristikasiga ega bo'lishi va IRE shkalasi bo'yicha efir diapazoni limitlaridan oshmasligi kerak. Bunda u tomoshabinning ko'zini charchatmasligi, biroq fon tasviriga nisbatan yetarli kontrastni ta'minlashi lozim. Televizion uslubga xos agressiv rangli konturlar yoki soyalarni qo'llash qat'iyana taqiqlanadi. Ustuvorlik sof oq yoki yumshoq kulrang palitrada, mikro-teksturalash elementlari bilan uyg'unlashtirilgan holda beriladi.

15. Arxiv tadqiqoti, derivativ media-aktivlarni dekonstruksiya qilish, raqamli restavratsiya pre-protsessing va turli formatdagi boshlang'ich materiallarni kompoziting qilish.

Arxiv materiallarini filmning umumiy dramaturgik tuzilmasiga integratsiya qilish loyihaning obyektiv, verifikatsiyadan o'tgan tarixiy-institutsional kontekstini shakllantirishga qaratilgan. Arxiv materiallari oddiy illyustrativ lavhalar sifatida emas, balki hujjatli tasdiqlash, xronologik navigatsiya va o'rganilayotgan mavzuni vizual jihatdan boyitishning fundamental vositasi sifatida namoyon bo'ladi. Pudratchi arxiv materiallarini to'liq izlash, ulardan foydalanish huquqlarini tekshirish, texnologik restavratsiya qilish hamda turli xil media tashuvchilarini loyihaning zamonaviy 4K/Full HD taymlayniga uzluksiz integratsiya qilish bo'yicha to'liq siklni amalga oshirishi shart.

Arxiv bloki bilan ishlash doirasida Pudratchi quyidagi murakkab tadqiqot va post-ishlab chiqarish reglamentlarini bajarishini ta'minlashi shart:

16. Arxiv manbalarini tasniflash va semantik saralash (Asset Curation).

Pudratchi arxiv materiallarining batafsil ro'yxatini shakllantirib, ularni tashuvchi turlari va dramaturgik funksiyasiga ko'ra farqlashi hamda tizimlashtirishi shart:

Idoraviy va institutsional arxivlar: islohotlar boshlanishidan oldingi yopiq internatlarning binolari, hududi va saqlash xonalari aks etgan noyob foto va videomateriallar. Mazkur materiallar Buyurtmachi tomonidan taqdim etilishi yoki tadqiqot jarayonida aniqlanishi mumkin.

Xronikal-hujjatli materiallar: o'rganilayotgan tarixiy davrga oid rasmiy kinoxronikalar, bosma va raqamli OAV materiallari, televideniye reportajlari bo'lib, ularda o'smirlarga nisbatan avvalgi huquqni qo'llash amaliyotining o'ziga xos jihatlari aks etgan bo'lishi lozim.

Shaxsiy va maxfiy artefaktlar: bosh qahramonlarning bolalik va oilaviy fotosuratlari, rasmlari, kundalik yozuvlari, maktublari. Bular faqat qat'iy etik komplayensdan o'tkazilgan hamda qahramonlar va ularning qonuniy vakillaridan yozma rozilik olingan taqdirda qo'llanilishi mumkin.

Normativ-huquqiy va raqamli hujjatlar: qarorlar, farmonlar, islohotlarning konseptual xaritalari, yopiq muassasalarning inqirozli qo'llab-quvvatlash markazlariga transformatsiya qilinish bosqichlarini tasdiqlovchi rasmiy hujjatlardan matnli parchalar.

17. Texnologik pre-protssessing, raqamli restavratsiya va apkeyling (Digital Restoration Workflow).

Arxiv materiallari turli texnik xususiyatlarga ega bo'lganligi sababli, Pudratchi ularni kompleks muhandislik tayyorgarligidan o'tkazishi shart:

Raqamlashtirish va skanerlash: jismoniy tashuvchilar — fotosuratlar, hujjatlar va negativlarni yuqori optik aniqlikda (DPI) skanerlash hamda ularni siqilmagan ma'lumot formatlarida (TIFF / RAW) saqlash.

Raqamli restavratsiya va shovqinni kamaytirish (De-noising / Artifact Clean-up): plyonka donadorligi, tiralishlar, raqamli shovqin, xromatik aberratsiyalar, ekspozitsiya miltillashi va dastlabki raqamli videoyozuvlardagi (VHS/SD darajasidagi) siqilish nuqsonlarini dasturiy yo'l bilan bartaraf etish. Bunda tashuvchining tarixiy autentik teksturasi saqlanishi shart.

Apkeyling va fazoviy interpolyatsiya: past aniqlikdagi video manbalarini (SD 576i) master-taymlaynning maqsadli aniqligigacha (Full HD / 4K) to'g'ri masshtablash uchun neyron tarmoqlarga asoslangan apkeyling algoritmlaridan foydalanish, konturlar va mikroteksturalar aniqligini tiklash.

18. Kompoziting, integratsiya va arxivlarni fazoviy qatlamlarga ajratish (2.5D Parallax & Layout Treatment).

Zamonaviy yuqori texnologiyali suratga olish materiallari bilan arxiv manbalari o'rtasidagi vizual dissonansni bartaraf etish maqsadida Pudratchi ilg'or kompoziting usullaridan foydalanadi:

Fazoviy qatlamlarga ajratish effekti (2.5D Parallax Effect): statik arxiv fotosuratlarini kompoziting muhitida old, o'rta va orqa planlarga grafik jihatdan ajratish, so'ngra yashirin qismlarni qayta chizish (in-painting) va virtual kamera harakatini simulyatsiya qilish. Bu statik fotosuratlariga kinematografik hajm va dinamika beradi.

Kadr nisbatlarini unifikatsiya qilish (Letterboxing / Pillarboxing / Framing): 4:3 formatdagi arxiv videolarini zamonaviy 16:9 standartiga individual grafik fonlar, xiralashtirilgan maskalar yoki arxiv tasvirini o'rganilayotgan davr ekran estetikasiga moslashtirilgan teksturali ramkalarga joylashtirish orqali integratsiya qilish.

Teksturani moslashtirish (Grain Matching): zamonaviy videomaterial va arxiv kadrlari tutashgan joylarda tasvirning butun film davomida plastik jihatdan bir xilda ko'rinishini ta'minlash uchun sun'iy raqamli donadorlikning yupqa qatlamini qo'llash.

19. Huquqiy xaritalash va huquqiy komplayens (Copyright Clearance).

Huquqlarni tekshirish va huquqiy tozalash (Rights Clearance): arxiv ro'yxatining har bir pozitsiyasiga huquqiy maqomini tasdiqlovchi hujjat ilova qilinishi shart. Pudratchi uchinchi shaxslarga tegishli intellektual mulk obyektlaridan foydalanish huquqlarini sotib olish yoki topshirish bo'yicha bitimlarni to'liq huquqiy qo'llab-quvvatlashni amalga oshiradi hamda film namoyish etilgandan keyin Buyurtmachi uchun yuzaga kelishi mumkin bo'lgan har qanday huquqiy xavflarni istisno qiladi.

Postprodakshn

16. Nelinear montaj, ko'p qatlamli narrativ strukturalash, konform, rejissyorlik yig'masi bosqichlari va iteratsion komplayens-menejment.

Nelinear montaj bosqichi audiovizual asarning dramaturgik sintezining yakuniy fazasi bo'lib, unda turli tizimlardagi media qatlamlari yagona mazmuniy va plastik yaxlitlikka birlashtiriladi. Pudratchi klassik uzluksiz hikoyalash tamoyillarini assotsiativ, polifonik va

kontrapunkt montaj tamoyillari bilan uyg'unlashtiruvchi murakkab nelinear montaj tizimini amalga oshirishi shart. Bu bosh qahramonlarning shaxsiy hikoyalari, ekspert tahlili va arxiv materiallari o'rtasidagi nozik psixologik muvozanatni qayta yaratish uchun zarur.

Postprodya shn montaj sikli doirasida Pudratchi quyidagi texnologik va tahririy reglamentlarga qat'iy rioya etilishini ta'minlashi shart:

1. Texnologik pre-protsessing va metama'lumotlarni tizimlashtirish (Ingest & Logging).

Import va indeksatsiya (Ingest): suratga olingan barcha materiallarni professional montaj muhitlarida (Avid Media Composer / DaVinci Resolve Studio / Adobe Premiere Pro darajasida) tizimlashtirish. Yagona uzluksiz taym-kodni sozlash.

Transkripsiya va sinxronlarni saralash (Dialogue Logging): intervyularning soniyasigacha belgilangan so'zma-so'z matnli transkripsiyalarini bevosita montaj metama'lumotlariga integratsiya qilish. Sinxronlarni saralash jarayonini tezlashtirish maqsadida asosiy mazmuniy nuqtalar, emotsional kulminatsiyalar va trigger zonalarini belgilash.

Proksi-menejment (Proxy Creation): montaj kodeklarida (Apple ProRes Proxy / DNxHR LB) videomaterialning yengillashtirilgan nusxalarini (Proxy) yaratish. Bunda oflayn-montaj jarayonining uzluksizligini ta'minlash uchun dastlabki metama'lumotlar va kameralar taym-kodlari saqlab qolinadi.

2. Montaj yig'masi bosqichlarining ierarxik tuzilmasi (Offline Editing Phases)

Montaj ishlab chiqarishi qat'iy iteratsion tamoyil asosida amalga oshirilishi, quyidagi majburiy bosqichlar va nazorat nuqtalaridan o'tishi shart:

a) Sinxronlarning dastlabki yig'masi va radio-pyesa (Radio Cut / Assembly): filmning dastlabki mazmuniy karkasini faqat nutq treklariga — qahramonlar va ekspertlarning intervyulariga asoslangan holda shakllantirish. Ushbu bosqichda narrativ yoylarning mantiqiy tuzilishi ishlab chiqiladi, xronologik aniqlik tekshiriladi va mazmuniy takrorlanishlar istisno qilinadi. Mazkur bosqichda vizual qator eskiz xarakterida bo'lishi mumkin.

b) Birinchi darajadagi rejissyorlik montaji (Rough Cut): tasdiqlangan radio-pyesaga rekonstruksiya qilinmagan kuzatuv sahnalari, badiiy rekonstruksiya, dastlabki arxiv bloklari va infografikaning qoralama elementlaridan iborat vizual qatlamlarni joylashtirish. Filmning ritmik tuzilmasi shakllantiriladi, «mazmuniy pauzalar» va sukunat zonalarini belgilanadi.

v) Nozik montaj va ritmik sayqallash (Fine Cut): montaj tutashuvlarini kadrma-kadr aniq moslashtirish, "islohotlargacha / islohotlardan keyin" davrlari tutashgan nuqtalarda assotsiativ montaj o'tishlarini shakllantirish. Motion-infografika, titrlar animatsiyasi va arxiv materiallarining 2.5D-kompozitsiyalarining finaldan oldingi versiyalarini integratsiya qilish.

g) Montajni bloklash (Picture Lock): asarning videotasvir qatorini Buyurtmachi tomonidan yakuniy tasdiqlash. Mazkur nazorat nuqtasidan o'tgandan so'ng xronometraj, kadrlar ketma-ketligi yoki montaj tutashuvlari strukturasiga har qanday o'zgartirish kiritish qat'iy taqiqlanadi. Loyiha yakuniy ovoz miksini yaratish, rang korreksiyasi va subtitrlarni joylashtirish uchun tegishli departamentlarga topshiriladi.

3. Texnik konform va onlayn-montajga tayyorgarlik (Conform & Online Editing)

Montaj bloklangandan so'ng Pudratchi konform jarayonini amalga oshiradi: loyihani yengillashtirilgan proksi-fayllardan dastlabki RAW-media ma'lumotlarining maksimal aniqlikdagi versiyasiga (4K / Full HD) qayta o'tkazadi. Bunda keyingi rangli grading va master nusxalarni eksport qilish uchun barcha geometrik transformatsiyalar, stabilizatsiya va tezlik effektlari qayta tiklanadi.

4. Iteratsion komplayens va tuzatishlarni boshqarish reglamenti (Feedback & Revision Protocol).

O'zaro hamkorlik jarayonini optimallashtirish va ishlab chiqarishdagi tartibsizliklarning oldini olish maqsadida Pudratchi Buyurtmachiga kelishuvlarning belgilangan sonini taqdim etishi shart:

Texnologik grafikda Buyurtmachi tomonidan **Rough Cut va Fine Cut bosqichlarida kamida 3 (uch) ta rasmiy, to'liq tarkibli tuzatishlar kiritish raundi** nazarda tutiladi.

Tuzatishlar Buyurtmachi tomonidan aniq taym-kodlar ko'rsatilgan holda konsolidatsiyalangan chek-listlarda jamlanishi kerak. Pudratchi montajning har bir keyingi versiyasini tuzatishlarning har bir bandi bajarilganligi to'g'risidagi batafsil hisobot bilan birga taqdim etishi shart.

Joriy montaj versiyasi rasmiy ravishda yozma tasdiqlanmasdan turib, yig'maning keyingi bosqichiga o'tishga yo'l qo'yilmaydi.

17. Xromatik balans, raqamli grading, kolorimetrik komplayens va xronotoplarning vizual-tonal separatsiyasi.

Raqamli rang korreksiyasi va badiiy grading bosqichi audiovizual asarning estetik yaxlitligi va emotsional tonalligini shakllantiruvchi vizual dramaturgiyaning eng muhim elementlaridan biridir. "Baxt va Chinoz" filmining rang yechimi tarixiy davrlarni ajratuvchi va o'smirlarni qo'llab-quvvatlash tizimidagi paradigmal o'zgarishni ta'kidlovchi semantik marker funksiyasini bajaradi. Pudratchi tijoriy darajadagi ortiqcha to'yinganlik, klipga xos trendlar yoki reklama uslubidagi yaltiroqlikni to'liq istisno qiluvchi murakkab, kinematografik gradingni amalga oshirishi shart.

Materialni kolorimetrik qayta ishlash professional dasturiy-apparat komplekslarida (DaVinci Resolve Studio darajasida), kalibrlangan referens uskunalarda amalga oshirilishi hamda quyidagi majburiy bosqichlar va texnologik reglamentlarni o'z ichiga olishi shart:

18. Kolorimetrik injiniring va dastlabki rang korreksiyasi (Color Science & Primary Grading).

Rang fazolarini boshqarish (Color Management): loyihani zamonaviy sahnaga bog'liq rang fazolarida (Scene-Linear / Wide Gamut Color Spaces, DaVinci YRGB Color Managed yoki ACES CC/CCT darajasida) tashkil etish. Bu dastlabki RAW-ma'lumotlarning maksimal dinamik diapazonini saqlash va suratga olish jarayonida foydalanilgan turli kameralar sensorlarining logarifmik egri chiziqlarini (Log profiles) to'g'ri moslashtirish uchun zarur.

Dastlabki normallashtirish va balanslash (Primary Balance): har bir kadrning yorqinlik va xromatik xususiyatlarini kanalma-kanal tenglashtirish. To'g'ri oq nuqta, ekspozitsiya parametrlari va kontrastni tiklash, gamma egri chizig'ini chiziqlashtirish. Ushbu bosqichda Pudratchi montaj sahnalari doirasidagi vizual qatorning mutlaq konsistentligini (bir xilligini) ta'minlaydi hamda naturadagi suratga olish maydonlarida tabiiy quyosh nuri o'zgarishlarini minimallashtiradi.

Teri ranglarini grading qilish (Skin Tone Compliance): bosh qahramonlar terisining tasvir vektorlarini vektroskopning referens chizig'i bo'yicha tenglashtirish va aniq korreksiya qilish. Teri ranglari tabiiy, organik va teksturali ko'rinishda qolishi, raqamli degradatsiya yoki fazaviy buzilishlar mavjud bo'lmasligi kerak.

19. Ikkilamchi rang korreksiyasi va badiiy grading (Secondary Grading & Look Development)

Tasvirning badiiy kodlanishi qat'iy dramaturgik dualizm va "oldin/keyin" kontrastiga bo'ysunadi:

"Islohotlargacha" konsepsiyasi – Xromatik repressiya va zichlik: sovuq penitensiar makonlar estetikasini imitatsiya qiluvchi individual LUT-profilini (Look Up Table) ishlab chiqish. Vizual yechim iliq ranglarning denaturatsiyasi (to'yinganligini pasaytirish) hamda xromatik balansni sovuq sian, grafit va asfalt-kulrang tonlar tomon siljitishga asoslanadi. Fakturalarning (beton, temir) qattiqligini ta'kidlash uchun o'rta tonlardagi kontrast kuchaytiriladi. Soyalar ataylab zichlashtirilib, havosiz, siqilgan va yopiq makon hissi yaratiladi.

"Islohotlardan keyin" konsepsiyasi–Yorug'lik emansipatsiyasi va polixromiya: vizual registri yumshoq, tabiiy va polixrom palitrage o'tkazish. Ushbu blokda grading rang qamrovini kengaytirish, kunduzgi yorug'likning iliq spektrini tiklash va yorug'liklarni yumshoq tarzda qayta ishlashga yo'naltiriladi. Soyalar ko'tarilib, kadrning qorong'i qismlaridagi detallar ochiladi. Bu xavfsizlik, shaffoflik va makon erkinligini ifodalaydi.

Lokal tracking va maskalash (Power Windows & Tracking): qahramonlarning yuzlarini lokal ajratish va badiiy jihatdan yoritib ko'rsatish, rekonstruksiya qilingan sahnalardagi

muhim detallarga e'tiborni qaratish yoki kadrning periferik zonalarida yumshoq vinyetka hosil qilish uchun sun'iy intellekt asosidagi dinamik vektor maskalaridan (Magic Mask / Power Windows) foydalanish.

20. Yakuniy mastering va efir standartlariga muvofiqlik (Mastering & Broadcast Legal)

Arxiv materiallarini teksturaviy moslashtirish: arxiv qatlamlarini umumiy koloristik konsepsiyaga integratsiya qilish va stilizatsiya qilishda plyonka donadorligi (film grain) vositalaridan foydalanish. Nazorat qilinadigan donadorlikni qo'llash yuqori texnologiyali 4K-futaj bilan derivativ arxiv materiallari o'rtasidagi vizual tafovutni yumshatish imkonini beradi.

Efir limitlarini nazorat qilish (Broadcast Legal): yorqinlik va xromatik signallarni apparat limiterlari yordamida yakuniy filtrlash hamda xalqaro efir standartlariga IRE shkalasi bo'yicha qat'iy muvofiqlikni ta'minlash. Oq signal darajasi 100 IRE dan oshmasligi, qora signal esa 0 IRE dan pastga tushmasligi kerak. Bu filmni efir telekanallari va raqamli striming platformalarida tarqatish jarayonida signal clippingining oldini oladi. Master-fayl eksporti yuqori aniqlikdagi siqilmagan professional formatlarda amalga oshiriladi.

18. Prodakshn-audioinjeneringi, fonogrammalarni restavratsiya qilish, spektral montaj, psixoakustik muhit va ko'p kanalli qayta yozish miksingi

Ovozli bezak va akustik partituraning yaratish bosqichi tomoshabinning idrokiga sugestiv ta'sir ko'rsatishning fundamental vositasi bo'lib, audiovizual asarning makoniy hajmi va psixoemotsional chuqurligini shakllantiradi. Pudratchi qo'pol illyustrativ emotsional manipulyatsiya yoki ortiqcha musiqiy drammatizatsiya usullarini to'liq istisno etgan holda, kompleks, vazmin va chuqur ovozli yechim ishlab chiqishi shart. "Baxt va Chinoz" filmining ovozli muhiti nozik dramaturgik kontrapunkt sifatida faoliyat yuritib, fiziologik darajada makoniy siqilish holatidan—eski tizimga xos sukunat va repressiv shovqinlardan—hozirgi davrning ochiq, erkin va "nafas oluvchi" akustik gorizontiga o'tishni ifodalashi lozim.

Postprodakshnning ovoz departamenti doirasida mazkur blokni amalga oshirishda Pudratchi quyidagi texnologik va ijodiy reglamentlarga qat'iy rioya etilishini ta'minlashi shart:

19. Nutq treklarini restavratsiya qilish va spektral tahrirlash (Dialogue Editing & Restoration)

Spektral shovqinsizlantirish (Spectral Repair): Barcha yozib olingan sinxronlar va arxiv audioyozuvlarini maxsus spektral tahrirlash dasturlarida (iZotope RX Advanced darajasidagi) kadrma-kadr tahlil qilish va tozalash. Pudratchi inson nutqining tabiiy formantlari, tembr xususiyatlari, mikrointonatsiyalari va nafas olish tovushlarini saqlab qolgan holda parazit past chastotali g'uvillashlar, kliklar, mikrofonning shamolga urilishi, ovoz signalining klippingi va lokatsiyaga xos shovqinlarni (konditsioner, transport oqimi va boshqalar) bartaraf etishi shart.

Sinxronlarning akustik moslashtirilishi: Turli akustik sharoitlarda yozib olingan nutq treklarini (statsionar intervyular, harakatdagi yozuvlar, hududiy ekspeditsiyalar) fazaviy va chastotaviy jihatdan moslashtirish orqali filmning butun taymlayni davomida qahramonlar ovozi mutlaq bir xilda eshitilishini ta'minlash.

20. Saund-dizayn va shovqin ekspozitsiyasini loyihalash (Sound Design & Foley Art)

Filmning audiovizual muhiti loyiha vizual dualizmi konsepsiyasini qo'llab-quvvatlovchi ikkita qarama-qarshi psixoakustik registrga qat'iy ajratiladi:

"Islohotlarga" akustik registri — repressiv yopiq makon va izolyatsiya: Og'ir, germetik ovoz makonini shakllantirish. Ixtisoslashtirilgan kuchaytirilgan konkret shovqinlardan (Foley — metall qulflarning jarangi, bo'sh koridorda qadam tovushlarining bo'g'i aks-sadosi, prujinalarning g'ichirlashi, eshiklarning og'ir yopilish tovushlari) foydalanish. O'smirning ijtimoiy deprivatsiya holatini ifodalash uchun "akustik vakuum" va jarangdor yuqori chastotali pauzalar (sukunat) effektidan foydalanish. Ong ostida xavotir hissini uyg'otish uchun sub-bas diapazonidagi dronlar (sub-bass drones)ni integratsiya qilish.

"Islohotlardan keyin" akustik registri — makonning ochilishi va erkin xronotop: Tabiiy, ochiq va hajmli shovqin palitrasini joriy etish. Jonli ko'cha shovqinlari, shaharning

makoniy muhiti, harakat tovushlari, shamol va ochiq havo tovushlarini integratsiya qilish. Ovoz maydoni kengayib, xavfsizlik, ijtimoiylashuv dinamikasi va qahramonlarning o'z subyektligini qayta tiklash jarayonini ifodalashi lozim.

21. Musiqiy kodlash va kompozitorlik ishlanmasi (Music Scoring & Supervisor)

Original minimalist musiqa: Musiqiy hamrohlik vazmin kinematografik muhit tamoyili asosida yaratilishi lozim (neoklassika, industrial minimalizm, nozik elektronika). Tomoshabinni sun'iy ravishda yig'latishga qaratilgan banal melodramatik qoliplar – orkestral kuchayishlar, haddan tashqari ta'sirchan minor pianino partiyalari – dan foydalanish qat'iyan taqiqlanadi. Musiqa tomoshabinga mulohaza yuritish uchun makon qoldirishi va qahramonlarning insoniy qadr-qimmatini ta'kidlashi kerak.

Musiqiy tahrirlash va litsenziyalash: Derivativ musiqiy kutubxonalardan foydalanilgan taqdirda, Pudratchi eksklyuziv huquqlarni tozalash va musiqiy supervayzing bo'yicha to'liq jarayonni amalga oshiradi hamda Buyurtmachiga rasmiy litsenziya shartnomalarini taqdim etadi.

22. Ko'p kanalli miksing, yakuniy mikslash va ovoz balandligi bo'yicha komplayens (Re-recording Mixing & Mastering)

Makoniy planlarni miks qilish (The Mix): Nutq treklari, effektlar, fon muhitlari va musiqiy partiyalarni muvozanatlangan ko'p kanalli ovoz qatlamiga integratsiya qilish. Realistik xona akustikasini qayta yaratish maqsadida tovush chastotalarini makon bo'yicha taqsimlash hamda reverberatsiya planlarini sozlash.

Efir standartlariga muvofiq ovoz balandligi nazorati (Loudness Compliance): Ovoz yo'lagining yakuniy masteringi xalqaro efir standartlariga qat'iy muvofiq bo'lishi lozim: televidion efir uchun integral ovoz balandligi bo'yicha -23 LUFS / LKFS chegarasidan va raqamli striming platformalari / YouTube uchun -14 LUFS chegarasidan oshmasligi, True Peak maksimal darajasi esa -1 dBTP dan yuqori bo'lmasligi kerak. Bu turli akustik tizimlarda ovoz buzilishlarining oldini olish, ovoz balandligining ideal muvozanatini ta'minlash, nutqning musiqa foniga nisbatan aniq eshutilishini va fonogrammaning ravshanligini kafolatlaydi. Master treklar alohida siqilmagan qatlamlar ko'rinishida topshiriladi.

19. Lingvistik komplayens, ko'p tilli lokalizatsiya, subtitrlar massivini tayming qilish va matnli metama'lumotlarni integratsiya qilishning efir standartlari

Lingvistik lokalizatsiya va subtitrlash bosqichi audiovizual asarning axborot-navigatsion tuzilmasini shakllantirishning yakuniy elementi bo'lib, kontentning inklyuzivligini, madaniyatlararo ochiqqligini hamda striming va festival platformalarida xalqaro distribyutsiya standartlariga muvofiqqligini ta'minlaydi. Pudratchi subtitrlashni nutq treklarini avtomatik tarjima qilish jarayoni sifatida emas, balki murakkab semantik transkodlash jarayoni sifatida ko'rib chiqishi shart. Bunda qahramonlar nutqining aniq psixologik nozikliklari, hududiy sotsiolektlar, idiomalar va islohotlarga oid yuridik jihatdan sezgir terminologiya saqlanishi lozim.

Subtitrlar massivini loyihalash va integratsiya qilish jarayoni malakali tarjimon-lokalizatorlar hamda ixtisoslashgan dasturiy ta'minotda faoliyat yurituvchi subtitr muhandislari tomonidan amalga oshirilishi va quyidagi majburiy reglamentlarni o'z ichiga olishi shart:

20. Ko'p tilli derivatsiya va semantik adaptatsiya (Localization Management)

Pudratchi subtitrlar massivining uchta mustaqil til versiyasini ishlab chiqishi va ularning to'liq tahririy tekshiruvini ta'minlashi shart. Har bir versiya master nusxalarni yakuniy eksport qilish bosqichidan oldin Buyurtmachi bilan uch tomonlama majburiy kelishuvdan o'tkaziladi:

O'zbek tilidagi subtitr qatlami (Lokal vektor): Nutq massivlarini aniq qayd etish va tarjima qilish. Islohotlarga oid yuridik deskriptorlar, inqirozli qo'llab-quvvatlash bo'yicha yangi institutlar va idoraviy tuzilmalar nomlarini to'g'ri yetkazishga, shuningdek, sobiq tarbiyalanuvchilarning idiomatik ifodalarini ularning individual nutq xususiyatlarini yo'qotmagan holda nozik tarjima qilishga alohida e'tibor qaratiladi.

Rus tilidagi subtitr qatlami (Integratsion vektor): Rus tilidagi auditoriya uchun lingvistik komplayensni va mazmuniy maydonlarning muvofiqqligini ta'minlaydi. Yopiq muassasalarga xos bo'lgan (Baxt va Chinoz) maxsus sleng va atamalarni tushunarli, biroq qat'iy

vazmin va etik jihatdan xavfsiz kontekstga tarjima qilishni nazarda tutadi. Bunda qahramonlarni romantizatsiya qilish yoki stigmatizatsiya qilishga yo'l qo'yilmaydi.

Ingliz tilidagi subtitrlar qatlami (Xalqaro / Festival vektori): Ingliz tilidagi subtitrlarni til sohibi bo'lgan sertifikatlangan tarjimonlarni jalb qilgan holda ishlab chiqish. Tarjima bolalar huquqlarini himoya qilish sohasidagi xalqaro hujjatli kino terminologiyasiga mos kelishi va filmning xalqaro kinofestivallardagi maqomini yuqori darajada ta'minlashi lozim.

21. Tayming, spotting va makoniy metrika (Spotting, Timing & Spatial Layout)

Subtitrlarning texnik yig'ilishi ekrandagi matnni qabul qilishning qat'iy psixofiziologik qonuniyatlariga bo'ysunishi va xalqaro efir standartlariga (Netflix / BBC Subtitling Guidelines) muvofiq bo'lishi shart:

Aniq spotting (Spotting / Time-cueing): Matn satrining paydo bo'lishi va yo'qolishini audioyo'lakka kadr aniqligida bog'lash. Subtitr artikulyatsiya boshlanishi bilan bir vaqtda paydo bo'lishi va replikani tugatgandan keyin 10-12 kadr o'tgach yo'qolishi kerak. Bu matnni vizual jihatdan qulay o'qish imkonini beradi.

Xronometrik cheklovlar (Reading Speed & CPS): Matnni o'qish tezligi CPS (Characters Per Second) parametrlari bilan qat'iy cheklanishi va soniyasiga 15-17 belgidan oshmasligi, WPM (Words Per Minute) esa daqiqasiga 130-150 so'zdan oshmasligi kerak. Ushbu limitlardan oshib ketilgan taqdirda, Pudratchi replikadagi mazmuniy hajmni yo'qotmagan holda matnni ehtiyotkorlik bilan tahririy qisqartirishi shart.

Kompozitsion geometriya (Line-breaking & Safe Areas): Bitta kadrda subtitr ikki qatordan oshmasligi kerak, bir qatorning maksimal uzunligi esa 38-42 belgidan iborat bo'lishi lozim. Satrlarni ajratish sintaktik va grammatik tamoyillar asosida amalga oshiriladi, bunda turg'un so'z birikmalari bo'linib ketmasligi kerak. Butun subtitrlar massivi kadrning quyi efir xavfsizlik zonasida (Title Safe Area-kadr rasterining 90 foizi) qat'iy joylashtiriladi.

22. Integratsiyaning texnologik formatlari va metama'lumotlarni konteynerlash (Subtitles Master Export).

Pudratchi filmning keyingi distributsiyasida universal foydalanish imkonini ta'minlash uchun subtitrlar paketini ikki xil texnologik modifikatsiyada tayyorlashi va Buyurtmachiga topshirishi shart:

"Open Captions" modifikatsiyasi (Yopishtirilgan subtitrlar / Burned-in): Master-faylni yakuniy render qilish bosqichida matn qatlamlari bevosita tasvir rasteriga qat'iy integratsiya qilingan film videoversiyasi. Ushbu format shriftlarning siljib ketishini istisno qiladi, ishlab chiqilgan dizaynning (kegl, anti-aliasing, yarim shaffof taglik) saqlanishini kafolatlaydi hamda ommaviy namoyishlar, festival proyeksiyalari va tashqi metama'lumotlarni qo'llab-quvvatlamaydigan platformalarda qo'llaniladi.

"Closed Captions" modifikatsiyasi (Tashqi subtitrlar / Sidecar Files): Vaqt belgilariga ega bo'lgan mustaqil matn massivlarini professional konteyner formatlarida yuqori aniqlikda eksport qilish (SRT, VTT, STL, SCC). Mazkur fayllar Buyurtmachiga loyiha arxivining alohida elementlari sifatida topshiriladi va striming platformalarining (YouTube, Vimeo) pleyerlariga integratsiya qilishga tayyor bo'ladi hamda foydalanuvchiga turli til treklarini qo'lda almashtirish imkonini beradi.

Yuridik va axloqiy talablar.

20. Huquqlarni yuridik jihatdan tozalash, titul komplayensi, media-relizlarni boshqarish, titul auditi va huquqiy hosilaviy hujjatlar.

Mulk huquqlarini yuridik jihatdan tozalash va huquqni tasdiqlovchi hujjatlarni yig'ish bosqichi audiovizual asarning keyinchalik tarqatilishi, ommaviy namoyish etilishi, milliy va xalqaro telekanallarda efirga uzatilishi yoki striming platformalarining reyestrlariga kiritilishi jarayonida mutlaq huquqiy xavfsizlikni kafolatlovchi prodyuserlik risklarini boshqarishning muhim bosqichi hisoblanadi. Pudratchi filmning "mulk huquqi tituli"ni — barcha mutlaq va nomulkiy mualliflik hamda turdosh huquqlarning mualliflar, ijrochilar, ishtirokchilar, lokatsiyalar va arxiv materiallari huquq egalariidan Buyurtmachiga o'tganligini tasdiqlovchi

uzluksiz hujjatlar zanjirini shakllantirish bo'yicha to'liq yuridik va moliyaviy javobgarlikni o'z zimmasiga oladi.

Pudratchi suratga olish va postproduserlik davrlarini kompleks yuridik jihatdan qo'llab-quvvatlashni yo'lga qo'yib, quyidagi huquqiy hosilaviy hujjatlar va roziliklarni yig'ish, tekshirish hamda zarur hollarda notarial tartibda rasmiylashtirishni ta'minlashi shart:

1. Ishtirokchilarning shaxsiy media-relizlari va roziliklari to'plami (Talent & Subject Clearances).

Voyaga yetgan qahramonlarning mutlaq media-relizlari: Suratga olish jarayonida ishtirok etuvchi shaxslarning audiovizual obrazi, ovozi, biometrik ma'lumotlari va shaxsiy hayotiga oid hikoyalarini "Baxt va Chinoz" loyihasi doirasida hamda uning barcha promomateriallarida tasvirga olish, qayta ishlash, ommaviy namoyish etish va muddatsiz foydalanishga doir so'zsiz roziliklarni imzolash.

Voyaga yetmagan ishtirokchilarning ikki bosqichli yuridik komplayensi: Suratga olish jarayoniga voyaga yetmagan shaxslar (jumladan, Seytjanova Biybimariyam va Yadgarova Anora) jalb etilgan taqdirda, Pudratchi voyaga yetmagan shaxsning o'zidan (uning yoshini hisobga olgan holda), shuningdek, uning qonuniy vakillari — ota-onasi, vasiylari yoki homiylaridan yoxud vasiylik va homiylik organlarining vakolatli vakillaridan yozma, xabardor qilingan rozilik olishi shart. Hujjatlar ota-onalik huquqlarining yoki vasiylik maqomining haqiqiylikini qat'iy tekshirishdan o'tkazilishi lozim.

Ekspert va akademik guruh roziliklari (Expert Releases): Sinxron intervyularni suratga olishga jalb etilgan barcha mutaxassislar va davlat xizmatchilaridan ularning bildirgan fikrlari, tezislari va professional mulohazalarini ommaviy media makonida namoyish etish huquqini tasdiqlovchi standart roziliklarni rasmiylashtirish.

Ma'lumotlarni anonimlashtirishni avtorizatsiya qilish bo'yicha huquqiy hujjatlar: Zaif yoki himoyaga muhtoj qahramonlarga nisbatan vizual yoki akustik shilding (shaxsni yashirish) usullari qo'llanilgan taqdirda, Pudratchi ishtirokchi bilan uning shaxsiy ma'lumotlarini yashirish yoki o'zgartirishning yakuniy shaklini belgilovchi, keyinchalik shaxsning oshkor etilishi yoki uning shaxsiy hayoti daxlsizligi buzilganligi haqidagi da'volarning oldini oluvchi maxsus kelishuv-protokolni imzolaydi.

Shaxsga doir ma'lumotlarni qayta ishlash dalolatnomalari (GDPR / mahalliy komplayens): Shaxsiy ma'lumotlar, biometrik ma'lumotlar va nozik biografik ma'lumotlarni yig'ish, saqlash hamda zarur hollarda transchegaraviy uzatishga doir roziliklarni O'zbekiston Respublikasining shaxsga doir ma'lumotlar to'g'risidagi qonunchiligi va xalqaro reglamentlar talablariga muvofiq rasmiylashtirish.

2. Hududlar va infratuzilma obyektlaridan foydalanishga ruxsatlar to'plami (Location Releases).

Suratga olish obyektlari bo'yicha buyurtmalar va ijara shartnomalari (Location Agreements): Barcha foydalaniladigan lokatsiyalarning mulkdorlari, balansda saqlovchilari yoki ma'muriyatidan rasmiy yozma ruxsatlarni rasmiylashtirish. Bunga Baxt va Chinozning sobiq muassasalariga tegishli idoraviy hududlar, yangi inqiroz markazlari, qahramonlarning xususiy interyerlari va tijorat obyektlari kiradi. Hujjatlarda suratga olish guruhining suratga olish ishlarini olib borishi, yoritish uskunalarini o'rnatishi, me'moriy hajmlar va interyerlarni tasvirga olishi, shuningdek, olingan tasvirlardan film tarkibida muddatsiz foydalanish huquqi mustahkamlanishi lozim.

Ma'muriy ruxsatnomalar va parvoz ruxsatlari (Permits): Ochiq shahar hududlari, tranzit zonalarida suratga olish ishlarini olib borish uchun ijro etuvchi hokimiyat organlari, kommunal va huquqni muhofaza qiluvchi tuzilmalardan rasmiy ruxsatnomalarni, shuningdek, muayyan hududlarning havo makonida uchuvchisiz uchish apparatlari (UUA / dronlar)dan foydalanish uchun maxsus litsenziyalar va parvoz rejalarini olish.

3. Uchinchi shaxslarning intellektual mulkini huquqiy jihatdan tozalash to'plami (Third-Party Intellectual Property Clearance).

Arxiv materiallarini litsenziyalash bo'yicha kelishuvlar (Archival Licensing): Arxiv fotosuratlarini, videoxronikalar, hujjatlar, matbuotdan olingan materiallar va teleko'rsatuvlar fragmentlaridan foydalanish uchun Buyurtmachining talablaridan kelib chiqib, mutlaq yoki nomutlaq huquqlarni berish to'g'risida shartnomalar tuzish. Pudratchi huquq egalari ro'yalti to'lovlarining to'liq amalga oshirilganligini tasdiqlovchi hujjatlar bilan birga huquqiy jihatdan tozalangan arxiv reyestrlarini Buyurtmachiga taqdim etishi shart.

Musiqiy supervayzing va sinxronizatsiya litsenziyalari (Music Clearance): Musiqiy asarlarga nisbatan ikki bosqichli litsenziyalarni rasmiylashtirish: musiqiy kompozitsiyaning o'ziga bo'lgan huquqlar hamda muayyan fonogrammaga bo'lgan huquqlar. Bu talab original musiqa asari hamda kutubxonadagi hosilaviy musiqalarga nisbatan ham qo'llaniladi.

4. Yakuniy sessiya va huquqlarni topshirish dalolatnomalari (Rights Assignment).

Ishlab chiqarish sikli yakunlangach, Pudratchi huquqiy jihatdan tozalangan materiallarning konsolidatsiyalangan reyestrlarini shakllantiradi va tayyor audiovizual asar hamda uning barcha tarkibiy elementlariga (jumladan, grafika, musiqa va ssenariy matniga) bo'lgan mutlaq huquqlarni Buyurtmachiga o'tkazish to'g'risidagi shartnoma (sessiya) bilan birga hujjatlarning to'liq to'plamini topshiradi.

Kontentdan foydalanish muddati, hududi yoki usullariga nisbatan har qanday yuklama, yashirin litsenziya cheklovlari qat'iy qat'iy taqiqlanadi; film Buyurtmachiga **"Free and Clear"** – uchinchi shaxslarning har qanday da'volaridan mutlaqo xoli maqomda topshirilishi lozim.

21. Hujjatsiz kino ishlab chiqarishning axloqiy protokoli, travma-informatsiyalangan yondashuv, qayta travmatizatsiyani minimallashtirish va stigmani dekonstruksiya qilish.

Maxsus ijtimoiy mavzu – yopiq jazoni ijro etish va pedagogik muassasalarning tarixi bilan ishlash doirasida suratga olish va postproduserlik sikllarini amalga oshirish Pudratchiga professional axloqiy komplayens tamoyillariga rioya qilish bo'yicha qat'iy majburiyatlarni yuklaydi. Zaif ijtimoiy toifalar, jumladan, voyaga yetmagan qahramonlar, deviant xulq-atvor, ijtimoiy deprivatsiya va institutsional travma tajribasiga ega shaxslar bilan ishlash fundamental bioetik tamoyil–**non-maleficence ("zarar yetkazmaslik")** asosida tashkil etilishi lozim. Pudratchi insoniy iztiroblardan ekspluatatsion, sensatsion yoki voyeuristik tarzda foydalanish usullarini to'liq istisno qilishi va ularning o'rniga qahramonlarning psixologik avtonomiyasi hamda insoniy qadr-qimmatini himoya qiluvchi travma-informatsiyalangan kinematografiya metodologiyasini joriy etishi shart.

Pudratchi loyihaning ishlab chiqarish madaniyatiga quyidagi axloqiy reglamentlar va operatsion tamoyillarni joriy etishi hamda ularni barcha bosqichlarda qat'iy bajarishi shart:

22. Qahramon subyektligining ustuvorligi va psixologik xavfsizlik tamoyili (Subject Autonomy).

Direktiv bosim va manipulyativ triggerlardan voz kechish: Sinxronlar va kuzatuv sahnalarini qayd etish jarayonida qahramonlarni kinematografik ifodaviylik va drammatizmni oshirish maqsadida ataylab kuchli emotsional holatga, vahima reaksiyasiga yoki yig'i holatiga olib kelish qat'iy qat'iy taqiqlanadi. Pudratchi muloqotni ehtiyotkor va nodirektiv usulda olib borishi, suratga olish sur'atini qahramonning psixoemotsional holatiga moslashtirishi shart.

Institutsional veto huquqi: Har bir zaif yoki himoyaga muhtoj qahramonga suratga olish jarayonini to'xtatish, vaqtinchalik tanaffus olish, muayyan biografik tafsilotlarni bayon qilishdan bosh tortish yoki montaj blokirovka qilinishigacha bo'lgan istalgan bosqichda o'z ishtirokini to'liq bekor qilish huquqi so'zsiz beriladi. Pudratchi qahramonning o'z tajribasini oshkor etishga tayyorlik chegaralarini hurmat qilishi shart.

Suratga olish maydonida krizisli psixologik hamrohlik: Og'ir travmatik tajribaga ega shaxslar va voyaga yetmaganlar (jumladan, Seytjanova Biybimariyam va Yadgarova Anora) bilan intervyular malakali krizis psixologi majburiy ishtirokida o'tkaziladi. Mutaxassis suratga olishdan oldingi brifingni, yozuv jarayonida qahramonning reaksiyalarini monitoring qilishni va suratga olishdan keyingi debriefingni amalga oshiradi hamda suratga olish jarayonidan keyin yuzaga kelishi mumkin bo'lgan kechiktirilgan emotsional stress xavflarini minimallashtiradi.

23. Vizual-akustik shilding metodologiyasi va profilaktik maxfiylik (Shielding).

Differensial anonimlashtirish: Pudratchi qahramonning, uning qonuniy vakillarining birinchi talabiga binoan yoki qonunchilik talablari asosida qahramon shaxsini uchinchi tomon tomoshabinlari tomonidan aniqlashning mutlaq imkonsizligini ta'minlashi shart. Buning uchun ilg'or kinematografik usullar: siluet grafikasi, optik planlarni xiralashtirish, orqa tomondan kadrqa olish, yorug'likni sindiruvchi muhitlar orqali suratga olish va yuzni lokal maskalash usullaridan foydalaniladi.

Nutqni akustik deidentifikatsiya qilish: Anonimlashtirilgan qahramonlarning monologlari uchun raqamli tembr maskirovkasi – ovoz spektrining formant parametrlarini o'zgartirish orqali – ta'minlanishi lozim. O'zgartirish qahramon ovozi uning yaqin atrofidagi shaxslar tomonidan tanib olish xavfini to'liq istisno qilishi, biroq tabiiy intonatsion tekstura, nafas olish va nutqning emotsional og'irligini saqlab qolishi hamda kriminal xronika uslubiga taqlid qilmasligi kerak.

Shaxsga doir ma'lumotlarning sizib chiqishining oldini olish: Alohida rozilik olinmagan taqdirda, himoyaga muhtoj qahramonlarning haqiqiy familiyalari, aniq yashash manzillari, hozirgi ta'lim yoki ish joylarini film titrlari, boshlang'ich va yakuniy ekran yozuvlari, metama'lumotlar yoki promo-paketda ko'rsatish qat'iy taqiqlanadi.

24. “Qurbon” diskursini dekonstruksiya qilish va ikkilamchi stigmatizatsiya xavflarini minimallashtirish (Anti-Stigmata Framework).

Narrativni semantik qayta formatlash: Filmning matnii va montaj konteksti qahramonlarni repressiv tizimning passiv, destruktiv obyektlari (“qurbonlar”, “huquqbuzarlar”) sifatida emas, balki ijodiy salohiyatga ega, murakkab hayotiy sharoitlarni yengib o'tayotgan, o'z kelajagini belgilash imkoniyatiga ega bo'lgan mustaqil va bardoshli shaxslar sifatida namoyon etishi lozim.

Stigmatizatsiya qiluvchi audiovizual kodlarni istisno qilish: Jinoyatchilik yoki marginal muhit bilan bog'liq vizual shtamlardan foydalanish qat'iy taqiqlanadi: panjara ortidan to'g'ridan-to'g'ri suratga olish, iflos va og'ir fakturalarni ataylab kuchaytirish, agressiv slow-motion, xavotir uyg'otuvchi detektiv musiqadan foydalanish mumkin emas. Vizual yechim inson qadr-qimmatini ta'kidlashi lozim.

Nozik kontentni konsensus asosida xaritalash: Qahramonlarning o'tmishiga oid intim, huquqiy jihatdan nozik yoki axloqiy jihatdan sezgir jihatlarni o'z ichiga olgan har qanday intervyu fragmenti Buyurtmachi bilan oldindan majburiy ravishda kelishilishi lozim. Pudratchi har bir kadrning dramaturgik qiymatini film ochiq media makonida namoyish etilgandan keyin qahramon hayotiga yuzaga kelishi mumkin bo'lgan ijtimoiy oqibatlar bilan taqqoslashi shart (atrof-muhit bosimi, ishg' joylashishda yoki jamiyatga moslashishda stigmatizatsiya xavfi).

Smeta va kalendar reja.

22. Loyihaning moliyaviy arxitekturasini, konsolidatsiyalangan byudjetlashtirish, xarajat moddalarini kodifikatsiya qilish va moliyaviy risklarni boshqarish.

Konsolidatsiyalangan ishlab chiqarish byudjetini (smetani) ishlab chiqish loyihani rivojlantirish, suratga olish davri, hududiy ekspeditsiyalar va postprodyuserlik muhandisligi bosqichlaridagi xarajatlarni limitlarini qat'iy belgilovchi asosiy moliyaviy-iqtisodiy reglamentni shakllantirishni anglatadi. Pudratchi xarajat moddalarini tarmoqqa oid kodifikatsiya tizimiga asoslangan holda Excel elektron jadvallari (yoki Movie Magic Budgeting darajasidagi ixtisoslashtirilgan dasturiy ta'minot) formatida batafsil spetsifikatsiyalangan smetani taqdim etishi shart. Hisob-kitob narx shakllanishining mutlaq shaffofligini, inson-soatlari va ijara stavkalarining asoslanganligini ko'rsatishi hamda mustaqil ishlab chiqarish development-xablar o'rtasida moliyaviy mablag'larni yashirin tarzda qayta taqsimlash imkoniyatini to'liq istisno qilishi lozim.

Byudjetning moliyaviy matritsasi majburiy ravishda quyidagi alohida hisob-kitob bloklari va modullariga ajratiladi:

1. Konsolidatsiyalangan byudjet tuzilmasining dekompozitsiyasi (Budget Hub Breakdown).

1-modul. Preproduserlik developmenti va ssenariy-tadqiqot bloki (Development & Pre-production / Above-the-Line): Tizimli tarixiy va institutsional tadqiqotlar o'tkazish, ijodiy guruh (rejissyor, ssenarist, muharrirlar guruhi) gonorar fondini to'lash, dastlabki kasting-skautingni o'tkazish, intervyu profillarini shakllantirish, suratga olishdan oldingi lokatsion skautingni amalga oshirish va dastlabki titul komplayensining yuridik ekspertizasiga ketadigan xarajatlarni hisoblash.

2-modul. Asosiy suratga olish guruhi va apparat-texnologik kompleks (Production / Below-the-Line – Kamera, Yorug'lik, Ovoz): Ijodiy va texnik xodimlarning suratga olish smenalari uchun haq to'lash, suratga olish texnikalarini ijaraga olish (LF kameralar platformalari, anamorfik/sferik optika, RGBWW yoritish kompleksi, 32-bit Float formatini qo'llab-quvvatlovchi ko'p kanalli rekorderlar), suratga olish guruhining logistikasini (avtopark, tonvagenlar, lichtvagenlar), lokatsiyadagi hayotiy ta'minotni tashkil etish, fazoviy obyektlarni ijaraga olish va sahnalashtirilgan rekonstruksiyalarni ma'muriy boshqarishga (tipaj aktyorlar gonorari, rekvizit, kostyumlar) ketadigan xarajatlarni qayd etish.

3-modul. Avtonom ekspeditsion yo'nalish (Field Operations Logistics Cluster): Poytaxt hududidan tashqarida (Samarqand, Jizzax, Kegeyli tumani) ishlab chiqarish bilan bog'liq barcha xarajatlarni jamlovchi alohida byudjet klasteri. U transport xarajatlarini (avia/temiryo'l chiptalari, texnikalarni hududlararo tashish), mehmonxona xarajatlarini, belgilangan sutkalik to'lovlarni, mahalliy koordinatorlarni jalb etishni va hududiy zaxira xarajatlarini o'z ichiga oladi.

4-modul. Postproduserlik texnik muhandisligi va lokalizatsiya (Post-production / Post-production Hub): Nolinear montaj (oflayn/onlayn), sahnaga bog'liq rang fazolarida raqamli kolorimetrik greyding, ovoz fonogrammalarini spektral restavratsiya qilish, original ambiyent-skorinng yaratish, motion-dizayn va infografika paketlarini ishlab chiqish, ko'p tilli kodlash va subtitrlar massivini taymlash (SRT/VTT), shuningdek, mastering va distributsiya nusxalarini eksport qilish bosqichlarini byudjetlashtirish.

5-modul. Ma'muriy-operatsion va ustama xarajatlar (Overheads & Legal): Umumiy produserlik hamrohligi, bank tranzaksiyalari, buxgalteriya auditi, media-relizlarni yig'ish va notarial tasdiqlash, qimmatbaho suratga olish uskunalarini sug'urtalash hamda mulk huquqi tituli bo'yicha huquqiy tozalikni ta'minlashga ketadigan xarajatlarni hisoblash.

6-modul. Kutilmagan ishlab chiqarish xarajatlari uchun kontingent zaxira (Contingency Fund): Umumiy Below-the-Line byudjetining 5 foizidan 10 foizigacha miqdorda belgilanadigan majburiy zaxira fondi. Mazkur fond kutilmagan texnologik fors-major holatlarini tezkor ravishda qoplash uchun mo'ljallanadi: meteorologik sharoitlarning keskin yomonlashuvi, suratga olish smenalarini favqulodda ko'chirish, uskunalarining texnik nosozligi, rejadan tashqari qo'shimcha suratga olish yoki qahramonlarni favqulodda almashtirish.

2. Hisob-kitob satrlarining arxitekturasi va spetsifikatsiyasi reglamenti (Line Item Specification).

Smeta modullari tarkibidagi har bir hisob-kitob pozitsiyasi qat'iy matematik tamoyil asosida shakllantirilishi va quyidagi majburiy analitik ko'rsatkichlarni o'z ichiga olishi kerak:

Hisob-kitob pozitsiyasining nomi: Xarajat xususiyatining aniq belgilanishi (masalan: Fokus-puller gonorari, LED Monolight 1200d ijarasi, Samarqand shahridagi mehmonxonada joylashtirish).

O'lchov birligi: Smena, inson-soat, dona, kilometr, sutka, qat'iy stavka.

Miqdoriy ko'rsatkich: Jalb etiladigan birliklar/smenalar/kunlarning aniq soni.

Bir birlik qiymati: Amaldagi bozor ijara narxlari yoki mehnatga haq to'lashning tarmoq standartlari asosida tasdiqlangan bazaviy tarif stavkasi.

Konsolidatsiyalangan qiymat: Mazkur satr bo'yicha umumiy moliyaviy hajm.

Batafsil produserlik izohi: Xarajat tarkibiga aynan nimalar kiritilganligini (masalan: uskuna markasi, komplektatsiyasi, texnik xususiyatlari) va mazkur xarajat moddasiga nimalar qat'ian kiritilmasligini (ortiqcha ishlash bo'yicha cheklovlar, qo'shimcha opsiyalar) batafsil tushuntiruvchi matnli izoh. Bu audit jarayonida ikki karra buxgalteriya hisobini yuritish va moliyaviy nizolarning oldini olish uchun zarur.

23. Kalendar-rejissorlik loyihalashtirish, ishlab chiqarish sikllarini yaxlit xronostrukturaga solish, ishlab chiqishning kritik yo'li va iteratsion komplayens nazorat nuqtalari

Kompleks kalendar-rejissorlik rejasini ishlab chiqish loyiha dastlabki ishlab chiqish bosqichidan boshlab yakuniy master-nusxani topshirishgacha bo'lgan barcha ishlab chiqarish bosqichlarining ketma-ketligini muvofiqlashtiruvchi yaxlit vaqt va texnologik matritsani shakllantirishni nazarda tutadi. Kalendar-reja inson resurslari va texnik resurslarni taqsimlash mantiqini vaqt cheklovlari hamda materialni tasdiqlashning nazorat nuqtalari bilan bog'lovchi direktiv reglament vazifasini bajaradi. Pudratchi loyiha dastlabki kritik yo'li belgilangan holda batafsil ishlab chiqilgan vaqt jadvalini taqdim etishi shart. Unda har qanday bosqichdagi kechikish keyingi bosqichlarning avtomatik ravishda qayta hisoblanishiga olib kelishi va zaxira protokollarini ishga tushirishni talab qilishi nazarda tutiladi.

Ishlab chiqarish jarayonining vaqt strukturasi majburiy ravishda quyidagi ketma-ket bosqichlar, modullar va nazorat fazalariga ajratiladi:

24. Ishlab chiqarish bosqichlarini dekompozitsiya qilish va ularni xronologik jihatdan belgilash (Timeline Breakdown).

A-faza. Tadqiqotga asoslangan ishlab chiqish va faktologik verifikatsiya (Research & Discovery): Xronorejaning boshlang'ich davri bo'lib, tizimli tarixiy tadqiqotlar, arxivlar bilan ishlash, dastlabki intervyular o'tkazish, ishtirokchilar bo'yicha dosyelarni shakllantirish hamda xavflarning konseptual xaritasini tuzish uchun ajratiladi. Mazkur bosqich yakunida birinchi nazorat nuqtasi belgilanadi: tadqiqot materiallari to'plami Buyurtmachiga taqdim etiladi va ssenariy ishlab chiqishga rasmiy ruxsat olinadi.

B-faza. Ssenariyni loyihalashtirish va pre-prodakshn komplayensi (Scriptwriting & Pre-Production): Mazkur davrda sinopsis va treatment yoziladi, rejissorlik ekspozitsiyasi ishlab chiqiladi, intervyularni o'tkazish bo'yicha individual kartalar hamda rekonstruksiya qilinmaydigan kuzatuv sahnalarining batafsil rejalari tuziladi. Shu bilan bir vaqtda kasting-direksiya va lokatsiya-skauting jarayonlari olib borilib, obyektlarni texnik ko'zdan kechirish uchun joylarga chiqishlar tashkil etiladi. Bosqichning nazorat nuqtasi — Buyurtmachi tomonidan yakuniy adabiy ssenariy va rejissorlik ekspozitsiyasining yozma ravishda tasdiqlanishi.

V-faza. Texnologik tayyorgarlik va suratga olishdan oldingi davr (Advanced Pre-Production): Suratga olish guruhini yakuniy shakllantirish, texnika komplekslarini bron qilish, rejimli va idoraviy obyektlarda suratga olish uchun rasmiy ruxsat va dopusklarni olish, murakkab lokatsiyalarda oldindan yorug'lik sozlamalarini amalga oshirish hamda ekspeditsiyalar logistikasini rejalashtirishga mo'ljallangan qisqa, ammo intensiv bosqich. Nazorat nuqtasi — dastlabki suratga olish smenalari uchun chaqiruv varaqalarining imzolanishi va tarqatilishi.

G-faza. Asosiy suratga olish davri va ekspeditsion yo'nalish (Principal Photography): Poytaxt hududi hamda hududlarga chiqish zonalaridagi ochiq va yopiq lokatsiyalarda audiovizual materialni bevosita tasvirga olish bosqichi. Ushbu blok doirasida kalendar-reja statsionar intervyu suratga olishlari, rekonstruksiya qilinmaydigan kuzatuv bloklari, ekspeditsion ko'chishlar va badiiy rekonstruksiya suratga olishlarini navbatma-navbat tashkil etishni qat'iy tartibga solishi, bunda astronomik vaqt va tabiiy yoritilish rejimlarini hisobga olishi lozim.

D-faza. Montaj, tonirovka va postprodakshn injiniringi davri (Post-Production Workflow): Eng uzoq davom etadigan va ko'p qatlamli bosqich bo'lib, qat'iy iteratsion tamoyil asosida amalga oshiriladi. Kalendar-rejada nutqiy radio-pyesaning dastlabki yig'ilishi, birinchi darajadagi rejissorlik montaji, nozik montaj hamda videotasvir blokirovkasining aniq muddatlari belgilanishi kerak. Keyingi kunlar raqamli greyding, ovozni spektral restavratsiya qilish, motion-dizayn, kompozitorlik skoringi va ko'p tilli subtitrlarni tayyorlash bo'yicha mustaqil yo'nalishlar o'rtasida taqsimlanadi.

25. Iteratsion kelishish va nazorat nuqtalarini boshqarish reglamenti (Feedback & Approval Protocol).

Kalendar-rejada mas'uliyat zonalarini aniq ko'rsatilishi hamda Buyurtmachiga montaj versiyalarini ko'rib chiqish va tuzatishlar kiritish uchun ajratiladigan vaqt chegaralari belgilanishi lozim:

Rejada videotasvirning dastlabki va yakuniy montaj yig'ilmalarini kelishish bosqichlarida **kamida uchta rasmiy, to'liq tarkibli kelishuv va tuzatishlar kiritish bosqichi** uchun texnologik vaqt oralig'i nazarda tutilishi kerak.

Jadvalda subtitrlarni lingvistik ekspertizadan o'tkazish va huquqlar bo'yicha yuridik tozalashni final mastering bosqichigacha tekshirish uchun qat'iy muddatlar belgilanadi.

Ishlab chiqarishning keyingi bosqichiga o'tish avvalgi nazorat nuqtasi rasmiy ravishda yopilmasdan va Buyurtmachi tomonidan oraliq komplayens dalolatnomalari imzolanmasdan amalga oshirilishiga yo'l qo'yilmaydi.

26. Xatarlarni boshqarish va vaqt matritsasining stress-testdan o'tkazilishi (Contingency & Risk Management).

Kalendar-rejissorlik rejasi ishlab chiqarishdagi fors-major holatlariga barqarorligini aniqlash maqsadida stress-testdan o'tkazilishi lozim. Pudratchi jadval tarkibiga noqulay ob-havo sharoitlari, ekspeditsiyalar jarayonidagi logistika uzilishlari, suratga olish uskunalarining texnik nosozliklari yoki qo'shimcha suratga olish zarurati sabab yuzaga keladigan kechikishlarni qoplash uchun vaqt buferlari va zaxira suratga olish smenalarini kiritishi shart.

Kalendar-rejada jadvaldan yuzaga kelgan jiddiy og'ishlarni tezkor boshqarish uchun mas'ul bo'lgan aniq mansabdor shaxslar ham ko'rsatilishi kerak.

Yakuniy materiallar.

24. Yakuniy materiallar spetsifikatsiyasi, master-nusxalarni konteynerlashtirish, arxiv kodeklari, ko'p kanalli stems-qatlamlar va distribyutsiya metama'lumotlari.

Loyihani yakuniy topshirish va arxivlash bosqichi loyihani verifikatsiya qilish, yakuniy renderdan o'tkazish hamda yuridik jihatdan to'liq tozalangan va har qanday turdagi media platformalarida distribyutsiyaga texnik jihatdan tayyorlangan yakuniy materiallarning konsolidatsiyalangan paketini shakllantirish jarayonini anglatadi. Pudratchi audiovizual asarning maksimal aniqlikdagi, buzilgan piksellar, ovozdagi fazaviy buzilishlar, kadrlarning tushib qolishi va signal klippingi mavjud emasligi bo'yicha to'liq texnik nazoratdan o'tgan master-nusxalarini taqdim etishi shart. Ma'lumotlarni eksport qilish keyinchalik transkodlash jarayonida dastlabki sifatning saqlanishini kafolatlaydigan professional siqilmagan yoki yuqori bitreytli efir konteynerlarida amalga oshirilishi lozim.

Yakuniy materiallar paketi Buyurtmachiga fizik tashuvchilarda (himoyalangan RAID-massivlarda) hamda bulutli ma'lumotlar saqlash tizimlari orqali topshiriladigan quyidagi majburiy texnologik modullar va modifikatsiyalarga ajratiladi:

1. Master-nusxalar va hosila versiyalarning modulli spetsifikatsiyasi (Delivery Video Matrix).

Pudratchi xronometraj talablariga qat'iy rioya qilgan holda filmning quyidagi versiyalarini yakuniy renderdan o'tkazishi va konteynerlashtirishi shart:

Asosiy hujjatli film (Digital Cinema Master): Xronometraj 25 daqiqadan 40 daqiqagacha. Ikki mustaqil master-fayl ko'rinishida topshiriladi: siqilmagan arxiv masteri (Apple ProRes 4444 XQ / DNxHR HQX darajasida, 4K UHD 3840×2160 yoki DCI 4096×2160 aniqlikda, 10-bit/12-bit, nativ rang maydonida) va efir masteri (Apple ProRes 422 HQ darajasida, efir orqali namoyish qilish uchun Full HD 1920×1080 aniqlikda).

Qisqartirilgan festival-taqdimot modifikatsiyasi (Short Version Master): Xronometraj 8-12 daqiqa. Asosiy narrativ yo'ylarini saqlab qoluvchi, yuqori dinamikali montaj yig'ilmasi bo'lib, taqdimot sessiyalari va qisqa festival namoyishlariga integratsiya qilish uchun mo'ljallangan.

Loyihaning rasmiy treyleri (Theatrical Trailer): Xronometraj 1,5-2 daqiqa. Filmning reliziga auditoriyani tayyorlovchi, konseptual va dramaturgik jihatdan zich promo-mahsulot bo'lib, psixoakustik va vizual ta'sirning maksimal indeksiga yo'naltiriladi.

Promo-tizer (Teaser): Xronometraj 30-60 soniya. Asosiy metaforalar va vizual kontrastlar asosida qurilgan, dastlabki axborot ta'sirini media makoniga yo'naltirish uchun mo'ljallangan eskizsimon, atmosferali rolik.

Vertikal yo'naltirilgan media-aktivlar paketi (Social Media Verticals / Reels / Shorts): 30-90 soniyalik qisqa roliklar seriyasi. Kadrlarning fazoviy orientatsiyasi 9:16 nisbatga o'zgartirilgan holda eksport qilinadi, har bir plan qo'lda qayta kadrqa olinadi va mobil platformalar algoritmlariga (YouTube Shorts, Instagram Reels, Telegram) moslashtiriladi.

Ekspert-tahliliy fragmentlar (Bonus Material / Outtakes): Yakuniy film xronometrajiga kiritilmagan, biroq yuqori akademik yoki huquqiy qiymatga ega bo'lgan ekspertlar ishtirokidagi mazmunan yakunlangan alohida sinxronlar. Ular Buyurtmachi bilan struktura oldindan kelishilgan holda topshiriladi.

2. Audio stems-qatlamlari va lingvistik metama'lumotlar arxitekturasini (Audio Stems & Text Delivery).

Keyinchalik qayta miks qilish, dublyaj yoki filmning qo'shimcha versiyalarini yaratish imkoniyatini ta'minlash maqsadida Pudratchi ajratilgan audioarxivni topshiradi:

Dialogue Stem: Barcha nutq treklarining (sinxronlar, kadr ortidagi monologlar) shovqinlardan tozalangan va ovoz balandligi o'lchovlari bo'yicha normallashtirilgan izolyatsiyalangan ko'p kanalli audioyo'li.

Music Stem: Original kompozitorlik skoringi va litsenziyalangan musiqiy asarlarning alohida audioyo'li.

Effects Stem (SFX / Foley): Film atmosferasini qayta yaratadigan barcha shovqin va ambient paketi (aniq shovqinlar, lokatsiyalarning fon makoni, sound-design elementlari).

Lingvistik metama'lumotlar paketi: Barcha intervyularning to'liq, so'zma-so'z matnli transkripsiyalari, shuningdek rus, o'zbek va ingliz tillaridagi SRT, VTT va STL konteynerlaridagi, kadrma-kadr aniq taymingga ega mustaqil subtitrlar.

3. Grafik paket va distributsion promo-komplekt (VFX & Promo Assets)

Loyiha grafik arxivi (Motion Graphics Project Clean): Motion-dizaynning boshlang'ich fayllarini (After Effects / DaVinci Fusion formatlarida) "toza" ko'rinishda, ya'ni ichiga matn joylashtirilmagan holda Buyurtmachiga topshirish. Bu kelgusida Buyurtmachi tomonidan titrlar, sanalar yoki ismlarni mustaqil ravishda hosila versiyalarda almashtirish imkonini beradi.

Vizual promo-assetlar paketi: Bosma va raqamli vitrinlarda foydalanish uchun yuqori aniqlikdagi raqamli posterlar, YouTube va Telegram resurslari uchun optimallashtirilgan muqovalar, shuningdek filmdan olingan promo-kadrlar siqilmagan RAW/TIFF ma'lumotlari formatida va suratga olish maydonidan backstage fotosuratlarini o'z ichiga oladi.

Yuridik paket (Legal Delivery): Imzolangan va verifikatsiyadan o'tkazilgan barcha shaxsiy va lokatsion media-revizlar, qonuniy vakillarning roziliklari, sessiya shartnomalari hamda eksklyuziv huquqlarni topshirish dalolatnomalarining to'liq to'plami. Mazkur papka taqdim etilmagan taqdirda materiallarni texnologik topshirish va qabul qilishga yo'l qo'yilmaydi.

25. Konsolidatsiyalangan promo-paketni ishlab chiqish, asosiy vizual elementlar dizayni, metamatnli pozitsiyalash va press-kitni shakllantirish.

Konsolidatsiyalangan promo-paketni loyihalash va shakllantirish bosqichi audiovizual asarni ochiq media makonida, kinofestivallarda hamda striming platformalarining raqamli vitrinlarida marketing nuqtayi nazaridan rivojlantirish va strategik pozitsiyalashning yakuniy bosqichi hisoblanadi. Pudratchi Baxt va Chinoz filmining yaxlit gumanistik konsepsiyasini ifodalovchi reklama, axborot va grafik materiallarning yagona tizimini ishlab chiqishi shart. Promo-paket qat'iy kinematografik minimalizm tamoyillariga asoslanishi, tijoriy kitsch yoki sariq matbuot elementlaridan to'liq xoli bo'lishi hamda loyiha atrofida chuqur ijtimoiy va badiiy mazmunga ega asar maqomini shakllantirishi lozim.

Distribyutsiya uchun mo'ljallangan promo-komplekt Buyurtmachiga quyidagi majburiy kross-media komponentlarni o'z ichiga olgan tartiblangan raqamli repozitoriy ko'rinishida topshiriladi:

26. Asosiy vizual yo'nalish va ekran materiallari moduli (Key Art & Visual Assets).

Pudratchi quyidagi grafik elementlarning dizaynini ishlab chiqishi va ularni bosma mahsulot uchun tayyor holatga keltirishi shart:

Loyihaning asosiy kinoafishasi (Main Key Art): Keng formatda chop etish uchun CMYK rang modelida, kamida 300 DPI sifatda, shuningdek raqamli distribyutsiya uchun RGB versiyada yuqori aniqlikdagi asosiy poligrafik plakat maketini ishlab chiqish. Afisha kompozitsiyasi filmdagi asosiy metaforalarga (yorug'lik, havo va makondagi cheklovlar o'rtasidagi kontrast) asoslanishi, ekran ayidentikasi uchun tasdiqlangan shrift garnituralaridan foydalanishi hamda maketning quyi qismida majburiy billing-blokni (suratga olish guruhining departamentlar kesimidagi ijodkorlar ro'yxatini) joylashtirishi lozim.

Raqamli oblojkalarning moslashuvchan matritsasi (Platform Thumbnails Kit): YouTube, Telegram, Instagram platformalari va hamkor veb-saytlari uchun optimallashtirilgan grafik bannerlar va oblozhkalar paketini ishlab chiqish. Har bir oblozhka muayyan pleyer va lentalarining maqsadli nisbatlari hamda ruxsat etilgan o'lchamlariga mos ravishda kompozitsion qayta joylashtirishdan o'tkazilishi, shrift elementlari va markaziy vizual obrazlarning har qanday mobil qurilmalar ekranida yaxshi o'qilishini ta'minlashi shart.

Referens stop-kadrlar to'plami (Movie Stills): Filmning master-lentasidan bevosita olingan, siqilmagan ma'lumotlar (TIFF / RAW) formatida kamida 20 ta yuqori badiiy qiymatga ega stop-kadrlarni saralash. Kadrlar filmning asosiy dramaturgik cho'qqilarini, qahramonlarning portret planlarini, ekspertlarning sinxron chiqishlarini hamda sahnalashtirilgan rekonstruksiyalardagi atmosferaviy predmetli ramzlarni aks ettirishi va ixtisoslashgan bosma hamda onlayn OAVda e'lon qilish uchun tayyor holatda bo'lishi lozim.

Suratga olish jarayoni xronikasi (Backstage Asset Pack): Lokatsiyalar va hududiy ekspeditsiyalarda filmni ishlab chiqarish jarayonini aks ettiruvchi reportaj foto va videomateriallar paketini shakllantirish. Paket suratga olish guruhi a'zolarining ish jarayonidagi portretlari, rejissyorning qahramonlar bilan o'zaro muloqoti jarayonlari, shuningdek murakkab yoritish sxemalarini tashkil etishning texnik jihatlarini qamrab olishi va ijtimoiy tarmoqlarda relizdan oldingi kontent yaratish uchun mo'ljallanishi lozim.

27. Matniy-tahliliy va metamatnli modul (EPK Text Content).

Pudratchi press-kitning rus va o'zbek tillaridagi matniy asosini kopirayting va lingvistik moslashtirish orqali tayyorlaydi. U quyidagi tarkibiy elementlarni qamrab olishi shart:

Loglayn va turli hajmdagi sinopsislarni to'plami (Logline & Synopsis Suite): Filmning markaziy ziddiyatini bir jumla orqali ifodalovchi loglaynni, shuningdek turli darajada qisqartirilgan sinopsislarni ishlab chiqish: qisqa sinopsis (kinofestival kataloglari uchun — 150 belgigacha), o'rtacha sinopsis (pleyerlardagi tavsif uchun — 500 belgigacha) va kengaytirilgan sinopsis (press-relizlar uchun — 1500 belgigacha). Matn belgilangan gumanistik va tahliliy uslubga qat'iy muvofiq bo'lishi, odatiy reklama chaqiriqlaridan xoli bo'lishi lozim.

Qahramonlar profillari (Character Profiles): Filmning har bir asosiy qahramoni haqida etik jihatdan puxta ishlab chiqilgan qisqa biografik ma'lumotnomalarni tayyorlash. Ularda qahramonlarning dramaturgik rivojlanish yo'nalishi ochib berilishi, biroq maxfiy shaxsiy ma'lumotlar oshkor etilmasligi va himoyaga muhtoj ishtirokchilarning anonimligi saqlanishi shart.

Ekspertlar profillari (Expert Profiles): Filmda ishtirok etgan mutaxassislar haqida ularning lavozimi, ilmiy darajasi hamda filmdagi tahliliy izohlarining asosiy tezislarni aks ettiruvchi professional kartochkalarni tayyorlash.

Rejissyorlik manifesti (Director's Statement): Rejissyorning Baxt va Chinoz filmini yaratishdagi badiiy motivlari, vizual tilni tanlash xususiyatlari, qahramonlarning travmatik tajribasi bilan ishlashdagi etik yondashuvi hamda yopiq muassasalar tizimini isloh qilish falsafasiga shaxsiy munosabatini ochib beruvchi mualliflik essesi tayyorlanadi.

28. Tashqi kommunikatsiyalar moduli (Media Relations Kit).

Axborot press-relizi (Press Release Master): Yangilik sababi, filmning qisqacha tavsifi, prodyuserlik guruhi a'zolarining iqtiboslari, master-nusxaning texnik xususiyatlari (xronometrija, til versiyalari, kadr formati), shuningdek OAV bilan intervyularni muvofiqlashtirish uchun Buyurtmachining matbuot kotibi bilan bog'lanish ma'lumotlarini o'z ichiga olgan rasmiy media hujjatni shakllantirish.

Raqamli konteynerlash (EPK Assembly): Yuqorida ko'rsatilgan barcha materiallar premium dizaynga ega, ichki navigatsiya va himoyalangan bulutli ma'lumotlar omboriga yo'naltiruvchi giperhavolalar bilan ta'minlangan yagona interaktiv PDF-hujjatga jamlanishi lozim. Bulutli saqlash joyida grafik va videofayllarning dastlabki nusxalari joylashtirilib, natijada tarqatish uchun tayyor, yaxlit va texnologik jihatdan to'liq distribyutsion mahsulot shakllantiriladi.

Pudratchiga qo'yiladigan malakaviy talablar, texnologik komplayens standartlari va prodyuserlik auditi reglamentlari.

"Baxt va Chinoz" audiovizual asarini muvaffaqiyatli amalga oshirish Pudratchidan yuqori texnologiyali no-badiiy kontent yaratish bo'yicha tasdiqlangan kompetensiyaga, ijtimoiy deviantologiya xususiyatlarini chuqur tushunishga, shuningdek, rivojlangan ishlab chiqarish va texnik infratuzilmaga ega bo'lishni talab etadi. Pudratchi ijodiy va muhandislik bo'limlarining kadrlar salohiyati, shuningdek, apparat-dasturiy majmualar darajasida belgilangan qat'iy mezonlarga muvofiqligini namoyish etishi shart.

Malakaviy saralashdan o'tish jarayonida Pudratchi quyidagi professional, texnologik va etik standartlarga muvofiqligini tasdiqlashi shart:

1. Professional tajriba, portfolio muvofiqligi va no-badiiy kino sohasidagi ekspertiza

Ijtimoiy hujjatli kino yo'nalishidagi tegishli tajriba: Pudratchining so'nggi 3 (uch) yil ichidagi portfoliosida hujjatli tergov, ijtimoiy drama yoki to'liq metrajli no-badiiy kuzatuv janrlarida yaratilgan kamida 2 (ikki) ta yakunlangan audiovizual asar bo'lishi lozim. Mazkur loyihalar milliy telekanallarda namoyish etilgan yoki xalqaro striming platformalari kataloglariga kiritilgan bo'lishi va bu holat tegishli hujjatlar bilan tasdiqlanishi kerak.

Festival va institutsional distribyutsiya: Pudratchining avvalgi loyihalari nufuzli, xalqaro miqyosda tan olingan "A" toifadagi kinofestivallarning tanlov dasturlarida yoki hujjatli kino bo'yicha ixtisoslashtirilgan festivallarda ishtirok etgan bo'lishi afzallik hisoblanadi. Bu loyiha badiiy darajasining xalqaro standartlarga muvofiqligini tasdiqlovchi omil sifatida baholanadi.

Hududlararo lokatsiya menejmenti tajribasi: Uzoq hududlarda murakkab suratga olish ekspeditsiyalarini tashkil etish, ijodiy guruhning avtonom faoliyatini ta'minlash hamda mahalliy ma'muriy resurslar bilan hamkorlikni muvofiqlashtirish bo'yicha tasdiqlangan tajriba mavjud bo'lishi lozim.

2. Suratga olish guruhining asosiy tarkibiga qo'yiladigan malakaviy talablar

Pudratchi professional maqomi filmografiyasi va ixtisoslashtirilgan kino oliy ta'lim muassasalarining tegishli diplomlari bilan tasdiqlangan yuqori malakali mutaxassislarni ishlab chiqarish jarayoniga jalb etishi shart:

Rejissyor-postanovkachi: No-badiiy kino sohasida kamida 5 yillik ish tajribasiga ega bo'lishi, zaif ijtimoiy guruhlar bilan nodirektiv intervyu o'tkazish metodologiyasini hamda vizual semiotika vositalarini yaxshi bilishi lozim. Faqat tijoriy reklama yoki tadbirlar reportajlari sohasida faoliyat yuritgan mutaxassislarni jalb etishga yo'l qo'yilmaydi.

Film direktori / liniyaviy prodyuser: Kinoprodyuserlik jarayonlarini ma'muriy boshqarish, aniq kalendar-rejissyorlik rejalashtirishini amalga oshirish, xalqaro standartlar asosida budjetlashtirish va mulk huquqlarining yuridik jihatdan tozaligini ta'minlash bo'yicha tajribaga ega bo'lishi lozim.

Operator-postanovkachi: Katta formatli raqamli kino kameralarida ishlash tajribasiga, kolorimetriya, optika, past kalitli yoritish sxemalari va kadrni qo'lda stabilizatsiya qilish tizimlari bo'yicha chuqur bilimga ega bo'lishi kerak.

Ishlab chiqarish va qayta yozish ovoz rejissyori: Ko'p kanalli efir mikslarini tayyorlash bo'yicha malakaga ega, fonogrammalarni spektral restavratsiya qilish texnologiyalarini biladigan malakali ovoz muhandislari mavjud bo'lishi lozim.

Ixtisoslashtirilgan fasilitatorlar guruhi: Maydondagi etik komplayensni ta'minlash maqsadida shtatda yoki fuqarolik-huquqiy shartnoma asosida bolalik davridagi travmalar bilan ishlash tajribasiga ega krizis psixologi bo'lishi majburiy.

3. Apparat-texnologik majmua va muhandislik komplayensi.

Pudratchi quyidagi o'ziga tegishli yoki uzoq muddatli ijara asosida foydalaniladigan uskunalarning mavjudligi va uzluksiz ishlashini kafolatlashi shart:

Kamera bo'limi: Katta formatli suratga olish tizimlari — RED V-Raptor / ARRI Alexa Mini LF / Sony FX9 darajasidagi sensorlarga ega kameralar mavjud bo'lishi, 4K DCI/UHD formatida kamida 10-bit (maqbul darajada 12-bit) rang chuqurligida nativ RAW-signali yoki logarifmik profilni qayd etish imkonini berishi lozim. Yuqori yorug'lik o'tkazuvchanligiga ega aniq sferik va anamorfik optikalar to'plami mavjud bo'lishi kerak.

Yoritish va yordamchi kompleks: Rang haroratini aniq sozlash imkonini beruvchi mobil RGBWW yoritish uskunolari, yumshoq diffuziya tizimlari, shuningdek, stabilizatsiya tizimlari — steadicam, operator slayderlari hamda parvoz litsenziyalariga ega sertifikatlangan uchuvchisiz uchish apparatlari (BPL/drone) mavjud bo'lishi lozim.

Ovoz yozish trakti: 32-bit Float yozuv arxitekturasiga ega, raqamli klipping xavfini kamaytiruvchi ko'p kanalli rekorderlar, boom tizimlaridagi yo'naltirilgan shotgun mikrofonlar hamda yashirin o'rnatish uchun mo'ljallangan premium kapsulali simsiz petlichka radiotizimlari mavjud bo'lishi shart.

4. Postproduserlik infratuzilmasi va efir standartlari asosida gradering hamda miksing.

Montaj va kolorimetrik stansiyalar: DaVinci Resolve Studio / Avid Media Composer asosidagi apparat-dasturiy majmualar kalibrlangan referens monitorlarga ulangan bo'lishi va maqsadli rang makonlarini to'liq nazorat qilish imkonini berishi lozim.

Ovozni qayta yozish studiyasi: Yaqin va o'rta masofali monitoring tizimlari bilan jihozlangan, akustik jihatdan tayyorlangan xona mavjud bo'lishi hamda xalqaro efir standartlari bo'yicha umumiy ovoz balandligini nazorat qilish imkonini berishi kerak.

Serverli saqlash va ma'lumotlar xavfsizligi tizimi: Dastlabki media ma'lumotlarini saqlash uchun nosozliklarga chidamli RAID massivlaridan foydalanish, shuningdek, loyiha topshirilgunga qadar noyob arxiv va suratga olish materiallarining yo'qolishi yoki sizib chiqishining oldini olish maqsadida mustaqil fizik va bulutli tashuvchilarga har kuni zaxira nusxa olish (backup) bo'yicha belgilangan tartib mavjud bo'lishi shart.

Tender takliflarini ko'p omilli verifikatsiya qilish mezonlari, ball-reyting asosidagi baholash metodologiyasi va produserlik komplayensi parametrlari

Tanlov ishtirokchilarining takliflarini baholash mustaqil texnologik, badiiy, etik hamda moliyaviy-iqtisodiy yo'nalishlar bo'yicha belgilangan vazn koeffitsiyentlariga asoslangan kompleks ko'p omilli baholash metodologiyasi asosida amalga oshiriladi. Taklifning yakuniy reytingi har bir verifikatsiya yo'nalishi bo'yicha to'plangan ballarni jamlash orqali shakllantiriladi. Mazkur tartibning asosiy maqsadi — ekspeditsiya bosqichida ishlab chiqarish xatarlarini minimallashtira oladigan hamda yakuniy media mahsulotining xalqaro efir standartlariga qat'iy muvofiqligini kafolatlay oladigan Pudratchini aniqlashdan iborat.

Takliflarni ekspertlar tomonidan baholash matritsasi quyidagi vazn koeffitsiyentlari va malakaviy mezonlarga bo'linadi:

1. Badiiy-dramaturgik va rejissyorlik baholash yo'nalishi.

(Umumiy baholashning 30 foizi).

Mazkur mezon doirasida ekspertlar komissiyasi mavzuning ijodiy jihatdan qanchalik chuqur yoritilgani va bo'lajak filmning vizual yechimini baholaydi:

Ssenariy treymening chuqurligi va konseptual qarash: Taqdim etilgan konseptual ekspozitsiyaning ishlab chiqilganlik darajasi, dramaturgik tuzilmaning o'ziga xosligi va narrativ

yoylarning arxitekturasini baholanadi. Televizion qoliplardan voz kechgan, chuqur no-badiiy kuzatuv va suggestiv montaj usullariga yo'naltirilgan takliflarga ustuvorlik beriladi.

Operatorlik yechimining vizual-semiotik ekspozitsiyasi: Taklif etilgan operatorlik konsepsiyasi, optik yechimlar, kamera harakati tizimlari hamda yorug'lik va soya gradasiyasi rejaları verifikatsiya qilinadi. "Avval/keyin" xronotoplarini kolorimetrik konsepsiyalar darajasida badiiy jihatdan aniq ajratish imkoniyati tahlil qilinadi.

Grafik paket va vizual identikaning estetik konsepsiyasi: Ekran grafikasi eskizlari, motion-mudboardlar, infografik modullar va logotip animatsiyasi umumiy vizual yechimga axborot shovqinini yuzaga keltirmagan holda qanchalik uyg'un integratsiya qilinganligi nuqtayi nazaridan tahlil qilinadi.

2. Professional-malaka komplayensi va jamoaning ish tajribasi.

(Umumiy baholashning 30 foizi).

Mazkur mezon ishtirokchining inson resurslari salohiyati va no-badiiy kino sohasidagi tasdiqlangan tajribasini audit qilishga qaratilgan:

Sohadagi ish staji va asosiy mutaxassislarning filmografiyasi: Film ijodkorlarining verifikatsiyadan o'tgan ro'yxatlari ekspertlar tomonidan baholanadi. Rejissyor-postanovkachi, operator-postanovkachi, ovoz rejissyori va liniyaviy prodyuserning professional maqomi xalqaro kataloglardagi ma'lumotlar hamda tegishli kino ta'limiga ega ekanligi asosida tahlil qilinadi.

Zaif ijtimoiy guruhlar bilan ishlash bo'yicha tegishli tajriba: Suratga olish guruhining deviantologiya, jazoni ijro etish tizimi yoki psixologik travmalar bilan bog'liq hujjatli loyihalarni yaratishdagi tajribasi baholanadi. Etik protokol, travma-informativ kino metodologiyasini tushunish darajasi hamda shtatda sertifikatlangan fasilitatorlar (krizis psixologlari) mavjudligi tahlil qilinadi.

Festival indeksi va distribyutsiya bo'yicha ish tajribasi: Ishtirokchining mukofotlari, nominatsiya diplomlari yoki avvalgi no-badiiy loyihalarining "A" toifadagi kinofestivallar dasturlarida yoki yirik raqamli striming platformalarida ishtirok etganini tasdiqlovchi holatlar baholanadi.

3. Texnologik injiniring va infratuzilma bilan ta'minlanganlik.

(Umumiy baholashning 20 foizi).

Ishtirokchining texnik bazasi postprodyuserlik va efir talablariga muvofiqligi nuqtayi nazaridan audit qilinadi:

Suratga olish tizimlari va optikaning texnik darajasi: Taklif etilayotgan suratga olish uskunalarining texnik spetsifikatsiyasi baholanadi. Siqilmagan logarifmik ma'lumotlarni kamida 10-12 bit rang chuqurligida nativ qayd eta oladigan to'liq kadrli raqamli kino kameralari hamda yuqori sifatli alohida optikalar mavjud bo'lsa, eng yuqori ball beriladi.

Audiodiyozuv va restavratsiya texnologik trakti: Ovoz yozish uskunalar parki — 32-bit Float texnologiyasidagi rekorderlar, yashirin o'rnatiladigan premium radio tizimlar hamda fonogrammalarni spektral tiklash imkonini beruvchi dasturiy-apparat komplekslarining mavjudligi verifikatsiya qilinadi.

Postprodyuserlik xabi va efir komplayensi: Pudratchining montaj va tonirovka kompleksi, kalibrlangan gradering tizimlari hamda ovozni qayta yozish akustik studiyalarining imkoniyatlari tahlil qilinadi. Bunda xalqaro ovoz balandligi va yorqinlik standartlariga, jumladan IRE shkalasi talablariga qat'iy muvofiq master-kopiya tayyorlash imkoniyati baholanadi.

4. Moliyaviy-iqtisodiy asoslanganlik va smeta risk-menejmenti.

(Umumiy baholashning 20 foizi).

Narx shakllanishi va moliyaviy rejaning operatsion barqarorligi tahlil qilinadi:

Smeta tuzilmasining shaffofligi va xarajatlarni kodifikatsiya qilish: Xarajatlarning sohaviy kodifikatsiya tizimi asosida batafsil, satrma-satr taqsimlanganligi tahlil qilinadi. Ijodiy xodimlarning smena stavkalari, ijara tariflari va ekspeditsiya logistikasiga oid xarajatlarning asoslanganligi tekshiriladi. Noto'g'ri o'rtacha stavkalardan foydalanilgan yoki budget mablag'lari yashirin tarzda qayta taqsimlangan takliflar diskvalifikatsiya qilinadi.

Xarajatlar bo'yicha prodyuserlik izohlarining asoslanganligi: Har bir hisob-kitob pozitsiyasi bo'yicha kiritilgan va kiritilmagan xizmatlar hamda opsiyalarning aniq chegaralarini belgilovchi izohlarning batafsillik darajasi baholanadi. Bu keyingi audit jarayonida moliyaviy nizolar yuzaga kelishining oldini olishga qaratilgan.

Kontingent zaxirasi hajmi va stressga chidamlilik: Budgetning kutilmagan ishlab chiqarish va meteorologik fors-major holatlariga nisbatan moliyaviy barqarorligi tahlil qilinadi. Shuningdek, favqulodda qo'shimcha suratga olish ishlarini amalga oshirish uchun zaxira mablag'larining yetarliligi baholanadi.

Texnik topshiriqning maqsadli yo'nalishi va verifikatsiya manifesti.

Mazkur hujjat doirasida texnologik, ijodiy, etik va infratuzilmaviy reglamentlarning batafsil verifikatsiya qilingan holda belgilanishidan asosiy maqsad — prodyuserlik risklarini boshqarish va texnologik komplayensning qat'iy preventiv tizimini shakllantirishdan iborat. Mazkur talablar chiziqli bo'lmagan montaj va tonirovka jarayonining barcha bosqichlarida badiiy hamda muhandislik yondashuvlaridagi nomuvofiqliklarni istisno qilish, shuningdek, yaratilayotgan "Baxt va Chinoz" audiovizual asarining yuqori sanoat darajasiga, mutlaq huquqiy tozalikka va xalqaro efir hamda festival ekotizimlariga uzluksiz integratsiya qilish uchun to'liq tayyor holatga ega bo'lishini kafolatlashga qaratilgan.

Mazkur normativ parametrlarning integratsiyasi quyidagi fundamental strategik va ishlab chiqarish maqsadlariga erishishga yo'naltiriladi:

1. Yagona vizual-akustik yaxlitlik va suggestiv narrativni shakllantirish.

Televizion va reklama qoliqlarini istisno qilish: Talablar chuqur no-badiiy tadqiqot estetikasini sodda reportaj yoki tijoriy kontentdan qat'iy ajratishga qaratilgan. Maqsad — Pudratchini uzoq muddatli badiiy qiymatga ega asar yaratish uchun vizual semiotika, xromatik dualizm va murakkab kadr ichidagi mizanssena vositalaridan foydalanishga yo'naltirish.

Plastik va kolorimetrik kontrapunkt: "Avval/keyin" ko'rinishidagi ikki qutbiy xronotopni texnik va ijodiy jihatdan aniq ishlab chiqish ta'minlanadi. Buning maqsadi — institutsional muhitdagi paradigmal o'zgarishni tomoshabinga to'g'ridan-to'g'ri verbal bosim o'tkazmasdan, chuqur psixoakustik va vizual kontrast orqali yetkazish.

2. Etik xatarlarni minimallashtirish va travma-informativ audit

Stigmatlashtiruvchi diskursni dekonstruksiya qilish: Etik talablarning maqsadi institutsional deprivatsiya tajribasini boshdan kechirgan zaif protagonistlarning psixologik chegaralari, shaxsiy hayoti va insoniy qadr-qimmatini himoya qilishdan iborat. Reglamentlar Pudratchini travma-informativ kino metodologiyasi doirasida faoliyat yuritishga majbur qiladi hamda suratga olish maydonida qayta travmatizatsiya va film namoyishidan so'ng qahramonlarning ikkilamchi ijtimoiy stigmatizatsiyasi xavflarini to'liq istisno etishga qaratilgan.

Yuqori darajadagi vizual-akustik shilding: Differensial anonimlashtirish jarayonlarini texnologik jihatdan mukammal amalga oshirish kafolatlanadi. Bunda ovoz formantlarini fazaviy o'zgartirish, lokal tracking-masking kabi usullardan foydalanilib, ishtirokchilarning to'liq maxfiyligi ta'minlanadi va ayni vaqtda ularning nutqidagi hissiy yuklama hamda tembr teksturasi saqlab qolinadi.

3. Mulk huquqlarining mutlaq huquqiy tozaligini ta'minlash (Chain of Title)

Uchinchi shaxslar da'volarini istisno qilish: Huquqiy blok ustidan normativ nazoratning maqsadi huquqni tasdiqlovchi hujjatlarning uzluksiz va huquqiy jihatdan mukammal zanjirini shakllantirishdan iborat. Bu media mahsulotidan global axborot makonida uzoq muddat foydalanish jarayonida Buyurtmachi uchun moliyaviy, reputatsion va sud-huquqiy xatarlarni to'liq minimallashtiradi.

Hosila huquqlarni ko'p bosqichli tozalash: Barcha darajalarda mualliflik va turdosh huquqlarning 100 foiz tozalanishi kafolatlanadi. Bunga voyaga yetmaganlar uchun shaxsiy media-relizlar, lokatsiyalardan foydalanish bo'yicha ruxsatnomalar, arxiv xronikasi va musiqiy stems qatlamlari uchun sinxronizatsiya litsenziyalari kiradi. Natijada barcha materiallar hech qanday huquqiy cheklov va majburiyatlardan xoli maqomda topshirilishi lozim.

4. Texnologik komplayens va master-kopiyalarning efirga mos konvertatsiya qilinishi.

Transkodlash jarayoniga barqarorlikni ta'minlash: Dastlabki RAW ma'lumotlarini yuqori bitreytli, siqilmagan master-konteynerlarga eksport qilish parametrlarini standartlashtirish tasvirning maksimal dinamik diapazoni va rang qamrovini saqlashga qaratilgan. Bu uzoq muddatli arxivlash hamda materialni keyinchalik turli turdagi ekranlarga hech qanday to'siqlarsiz moslashtirish imkonini beradi.

Xalqaro efir limitlariga qat'iy rioya qilish: Gradering va miksing tizimlarini kalibrlashdan maqsad — tayyor mahsulotni efir telekanallari va striming platformalarining integrallashgan ovoz balandligi (LUFS) hamda kadr yorqinligining IRE ko'rsatkichlari bo'yicha avtomatik texnik nazoratidan muvaffaqiyatli o'tkazish. Bu keyinchalik qimmatga tushadigan takroriy postproduserlik ishloviga ehtiyojni istisno qiladi.

II. “Uyat emas / Haqqim bor” media kampaniyasini ishga tushirish to'g'risida

1. Umumiy tushuncha.

Ushbu vakolatnoma keng ko'lamli axborot kampaniyasini boshlashni nazarda tutadi. **“Uyat emas / Haqqim bor”** Loyiha O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Ijtimoiy himoya milliy agentligi buyrug'i bilan tashkil etilmoqda.

Kampaniyaning asosiy vazifasi keng auditoriya uchun keng ko'lamli va keng qamrovli loyihani boshlash, barcha aloqa kanallaridan (video, ochiq havodagi reklama, tadbirlar va internet) samarali foydalanishdir. Kampaniya odamlar uchun internetda kiberzo'ravonlik (internetda zo'ravonlik) nima ekanligini, uning nima uchun xavfli ekanligini va unga qanday to'g'ri yondashishni tushuntirish uchun mo'ljallangan.

Loyiha bir qator o'zaro bog'liq bosqichlar orqali amalga oshiriladi: videolar va seriya ishlab chiqarish, noodatiy matbuot anjumanini o'tkazish, Toshkent shahar savdo markazida interaktiv zonani ochish, maktablar, bloggerlar va transport bo'yicha reklama ishlari.

Loyihaning maqsad va vazifalari (Konseptual va strategik maqsadlarni belgilash)

Keng qamrovli 360 aloqa kampaniyasini amalga oshirish **“Uyat emas / Haqqim bor”** salbiy ijtimoiy dogmalarni dekonstruksiya qilish, profilaktik raqamli xulq-atvor naqshlarini joriy etish va buzuvchi onlayn ta'sir bilan malakali yordam o'rtasida to'g'ridan-to'g'ri trigger bog'liqligini yaratishga qaratilgan.

Pudratchi quyidagi asosiy maqsad va vazifalarga erishish uchun media strategiyasini batafsil rejalashtirish va amalga oshirishni ta'minlashni o'z zimmasiga oladi:

1. Onlayn zo'ravonlikning konseptual apparatini dekonstruksiya qilish va shakllarini ajratish:

Buzuvchi naqshlarning semantik identifikatsiyasi: “Kiberzo'ravonlik” abstrakt atamasini aniq, tushunarli ta'riflar va markerlar tizimiga tarjima qilish. Media aktivlari orqali pudratchi aholiga (15-24 yoshli o'smirlar va ularning yuridik vakillari asosiy auditoriyasiga e'tibor qaratib) shaxsiy materiallar bilan raqamli shantaj (kibershantaj), Internetda bostirib kirish (ta'qib), maxfiy ma'lumotlar va shaxsiy yozishmalarni ommaga oshkor qilish (doxxing), shuningdek, agressiv trolling va guruhli onlayn haqoratlar kabi hodisalarning tafsilotlarini aniq ajratib ko'rsatishi va tushuntirishi kerak.

Maqsadli ma'lumotlar va kechikishni kamaytirish: Tomoshabinlarning raqamli va psixologik savodxonligini oshirish orqali yashirin (yashirin) internet zo'ravonlik darajasini kamaytirish. Kampaniya zo'ravonlik qurbonlari va guvohlariga manipulyativ va tajovuzkor harakatlarni darhol tan olishni o'rgatishi kerak raqamli muhitda esa ularni “firibgarlik” yoki “hazil” deb emas, balki to'g'ridan-to'g'ri hujum va psixologik zo'ravonlik sifatida tasniflash mumkin.

2. Ijtimoiy-madaniy to'siqlarni teskari aylantirish va muammoni tanqid qilish (“Sukut to'sig'ini buzish”):

“Uyat” buzuvchi naqshining transformatsiyasi: Muammoni yashirish uchun an’anaviy psixologik to’siqning kommunikatsiya tahlilini loyihalash. Pudratchi ommaviy axborot vositalarining hikoyasini uyat tushunchasini teskari o’zgartirish usulida qurishga majbur: jamoatchilik qoralash yo’nalishini kiberzo’ravnlik qurbonidan tajovuzkorga o’tkazish. Muammoni og’zaki ifodalash, psixologik bosim haqida ochiqchasiga gapirish va raqamli hujum faktlarini hujjatlashtirish Tone of Voice kompaniyasida shaxsiy kuch, xabardorlik va yetuklik namoyon sifatida joylashtirilishi kerak.

Psixologik mustaqillik naqshining shakllanishi: Ommaviy ongga tashqi psixologik va huquqiy yordam so’rash shaxsiy chegaralarni himoya qilish uchun tabiiy mexanizm ekanligini terapevtik normaga olib kirish. Kampaniya har bir fuqaroning raqamli makonda shaxsiy xavfsizlikka shartsiz huquqini e’lon qilishi kerak.

3. Trigger yo’naltirish va so’rovlarni qo’llab-quvvatlash ekotizimiga konvertatsiya qilish:

1246 xizmati uchun ishonch indeksini oshirish: Yagona milliy hotline raqamining joylashuvi **1246** murosasiz, xavfsiz, maxfiy va amaliy aralashuv va himoya vositasi sifatida. Pudratchi davlat qo’llab-quvvatlash muassasalarining samaradorligiga bo’lgan tomoshabinlarning shubhasini yo’q qilishi kerak, chunki aholi orasida 1246 raqam ortida favqulodda yordam ko’rsatishga tayyor malakali inqiroz psixologlari va yuristlar jamoasi borligini shakllantirishi kerak.

Omnichannel End-to-End Lead Generation (Konversiyaga o’tish): Foydalanuvchining qo’llab-quvvatlash liniyasi bilan darhol aloqa holatiga o’tishini ta’minlash uchun texnik va vizual shlyuzlarni (BTL media uchun QR kodlar, raqamli aktivlarda interaktiv havolalar, video ishlab chiqarishda triggerlar) yaratish. Keskin inqiroz paytida auditoriyaning kampaniya mazmuni bilan har qanday aloqasi intuitiv ravishda maqsadli harakatga olib kelishi kerak, masalan, 1246 raqamiga qo’ng’iroq qilish yoki anonim raqamli favqulodda formani to’ldirish.

Asosiy xabarlar.

O’zbek tili Til: “Gapirish uyat emas - Jim turish uyat! Himoyaga haqqim bor!”

Rus tilida: “ Не стыдно рассказывать, стыдно промолчать. Я имею право быть защищенной/ым ”

Majburiy ma’lumot matnlari (ogohlantirishlar):

O’zbek tilida:

“Zo’ravnlik internetda ham zo’ravnlik hisoblanadi - bu kiberbulling”.

“Agar siz yoki sizning yaqinlaringiz kiberbullingga duch kelsa, qo’ng’iroq qiling - 1246. Himoyaga haqqingiz bor!”.

Rus tilida:

“Онлайн насилие тоже насилие - это кибербуллинг”

“Если вы или ваши знакомые столкнулись с кибербуллингом, звоните на горячую линию - 1246. Вы имеете право на защиту!”.

Qo’shimcha semantik iboralar (plakatlar va ijtimoiy tarmoqlar uchun):

Ushbu iboralar juftligi oddiy xulq-atvor bilan kiberzo’ravnlik o’rtasidagi farqni ko’rsatadi:

Internetda o’zing bo’lish - uyat emas! O’z shafqatsizligingni “hazil” deb ko’rsatish - uyat!

His-tuyg’ularing haqida gapirish - uyat emas! Boshqaning zaif tomoniga bosim o’tkazish - uyat!

Yaqin insoningga ishonish — uyat emas! Bu ishonchni buzish - uyat!

Shaxsiy chegaralaringni himoya qilish - uyat emas! O’zingni majburan tiqishtirish va ta’qib qilish (stalking) - uyat!

Himoya qilish - uyat emas. Jim turish - uyat!

2. Amalga oshirish bosqichlari va texnik talablar.

1-vazifa: Immersiv performans bilan matbuot anjumanini tashkil etish va o’tkazish

Vazifa tavsifi: Pudratchi nostandart ochilish matbuot anjumani konsepsiyasi, original ssenariysi va to'liq moddiy-texnik ta'minotini "kalit topshirish" tamoyili asosida ishlab chiqadi va amalga oshiradi. Klassik rasmiy konferensiya zalining o'rniga tadbir "Maktab sport zali" konsepsiyasi asosida stilizatsiya qilingan makonda o'tkaziladi. Bu yerda taklif etilgan shaxslar dastlabki soniyalardan oq immersiv audio va vizual kontent yordamida muammo muhitiga jalb etiladi.

1.1. Tayyorlov davri (Pre-production).

Adabiy-ssenariy ishlab chiqish: Batafsil rejissyorlik treatmenti, daqiqalar kesimidagi ssenariy rejasi (skript) va tadbir taymlaynini yozish. Ssenariy Agentlik spikerlarining rasmiy ma'ruzalari xronometrajini, performans integratsiyasini, shuningdek, OAV vakillari va blogerlar uchun Q&A sessiyasi reglamentini o'z ichiga olishi kerak.

Kasting-direksiya va repetitsiya jarayoni: Yakuniy manifestni ijro etish uchun professional aktrisan (o'smir sahna obrazidagi) tanlash va jalb qilish. 12-20 kishidan iborat vokal jamoa (xor) uchun kasting o'tkazish. Artistlarni Buyurtmachi bilan kelishish. Repetitsiya bazalarida kamida 5 ta repetitsiya va lokatsiyada yakuniy general repetitsiyani tashkil etish va o'tkazish.

Studiyaviy ovoz ishlab chiqish (Sound Production): Fazoviy ovoz kollajini studiyada ko'p kanalli yozish, miks qilish va masteringdan o'tkazish (kuchayib boruvchi pichirlash, bulling replikalari, masxara, messenjer bildirishnomalari va internet oynalarining paydo bo'lish tovushlari). Kuchayib boruvchi, kinematografik musiqiy ohangga ega original xor aranjirovkasini (minus fonogrammasini) yaratish.

Arxitektura va grafik loyihalash: Maydonning batafsil 3D-vizualizatsiyasini (sahnalashtirish), mehmonlarni joylashtirish sxemalarini (parter) va texnik uskunalarni joylashtirish rejalarini ishlab chiqish. Fot zona dizayn-maketlarini (yog'och karkasdagi 4x6 m Press-wall, mat banner asosida), spikerlar tribunasining brendingi va osma lamellar (lentalar) uchun grafik maketlarni ishlab chiqish. Lamellarda haqiqiy xeyt-kommentariyalar, kiberbulling namoyon bo'lish shakllari va o'smirlar hikoyalari joylashtirilishi kerak.

Akkreditatsiya va PRga tayyorgarlik: Respublika va hududiy OAV, Telegram kanallari va influenserlarning press-listini shakllantirish. Rasmiy press-anonslarni yozish va tarqatish, ishtirokni tasdiqlashni muvofiqlashtirish hamda mehmonlar uchun bosma press-paketlar (media-kitlar) tayyorlash.

1.2. Amalga oshirish davri (Production).

Texnik qurilish va sahnalashtirish: Maktab sport zaliga mos stilizatsiya elementlari va dekorativ panellarni o'rnatish (shved devorchalari, sport belgilarini tushirish, mehmonlar uchun autentik yog'och stullar). Qurilish konstruksiyalari va orqa fonlar mat, yorug'likni yutuvchi materiallardan tayyorlanib, foto va videokameralar kadrlarida yaltirashlar paydo bo'lishini to'liq istisno qilishi kerak.

Lamellar installatsiyasini o'rnatish: Hikoyalar va haqoratlar bosilgan tekstil lentalar uchun osma tizimlarni muhandislik asosida ishlab chiqish va yig'ish. Lentalar zalning butun perimetri bo'ylab va parter zonasi ustiga o'rnatiladi. Osih kompozitsiyasi kadrda ko'p qatlamli vizual chuqurlik berishi, shu bilan birga yoritish o'qlari va videokameralar harakat trayektoriyalarini to'smasligi kerak.

Yoritish majmuasini ishga tushirish (DMX-programmalash): Aqlli yoritish qurilmalari (Moving Heads Spot/Wash/LED Bars) va kuzatuvchi projektorlar (Followspot)ni o'rnatish. Shou dramaturgiyasiga mos yorug'lik sahnalarini sozlash: kirishda lamellarga nuqtaviy yoritish beruvchi xira sovuq yorug'lik; ma'ruzalar vaqtida spikerlar uchun rang uzatish indeksi yuqori (CRI > 90) bo'lgan yorqin to'ldiruvchi yorug'lik; performans vaqtida dinamik yorug'lik o'zgarishi.

LED-ekran va video-serverlarni o'rnatish: Taqdimotlar va asosiy videorolikning (90 soniya) premyera namoyishini ko'rsatish uchun piksel qadami P2.5 dan oshmaydigan LED-ekran o'rnatish. Rang makonini (Rec.709) kalibrlash orqali palitra buzilishlarining oldini

olish. Kontentni chiqarishni kanallari dublikatlangan (Main va Backup) media-serverlar orqali boshqarish.

Immersiv ovoz muhandisligi: To'liq ovozli muhit effektini yaratish uchun taqsimlangan akustik tizimni (Surround Sound) o'rnatish. Mehmonlar kirganda pichirlashlar va bildirishnomalardan iborat audio-panorama ishga tushirilib, nazorat qilinadigan psixologik noqulaylik va dezorientatsiya hosil qilinadi. Spikerlar uchun UHF diapazonidagi radio mikrofonlarni sozlash va jurnalistlar uchun audio signallarni splitterlar orqali uzatish.

Performans va Show Calling koordinatsiyasi: Tadbirni texnik direktor tomonidan interkom aloqa orqali boshqarish. Kulminatsiya vaqtida xor mehmonlar orasidagi parterga kirib, kuchayib boruvchi minus fonogramma ostida kompozitsiyani ijro etadi. Nomer yakunlangach, ovoz va yorug'lik fokusi darhol sahna oldiga chiqib, yakuniy monolog-manifestni ijro etadigan aktrisaga o'tkaziladi. Monolog quyidagi ibora bilan yakunlanadi: "Himoyaga haqqim bor! / Men himoyalanih huquqiga egaman!"

Birinchi liniya sahna-menejmenti: Registratsiya stollaridagi xostessalar ishini muvofiqlashtirish, VIP mehmonlarni kutib olish, OAV vakillarini joylashtirish, intervyu zonasi va keyteringni muvofiqlashtirish. Texnik zona xavfsizligi va uzluksiz elektr ta'minotini ta'minlash.

1.3. Yakuniy davr (Post-event).

Demontaj va tozalash: Dekoratsiyalar, sahna konstruksiyalari, ferma tizimlari, yoritish, ovoz va video uskunalari tezkor demontaj qilish. Lokatsiyani umumiy tozalash va barcha chiqindilarni Pudratchi hisobidan olib chiqish.

PR-klipping va media hisobot: Amalda ishtirok etgan OAV vakillari va bloggerlar bazasini yig'ish. Rasmiy yakuniy press-reliz, yuqori aniqlikdagi fotosuratlar va telekanallar uchun video lavhalar (B-roll)ni tarqatish.

Tahliliy hisobot: Axborot maydonini monitoring qilish va Buyurtmachiga barcha e'lon qilingan materiallar, telelavhalar va ijtimoiy tarmoqlardagi postlarga havolalar, qamrov va tilga olishlar tonalligini ko'rsatgan holda kompleks hisobot (PR-klipping) taqdim etish.

2-vazifa: Tashkent City Mall'da interaktiv zona (performans) tashkil etish

Vazifa tavsifi: Tashkent City Mall savdo-ko'ngilochar majmuasi atriumining piyodalar oqimi eng yuqori bo'lgan zonasida interaktiv obyekt (yopiq fazoviy kapsula/budka) loyihalash, ishlab chiqarish, logistika, montaj qilish va sutka davomida operativ boshqarish. Loyiha audio kanallar orqali tashrif buyuruvchilarni kiberbulling qurbonlarining real kontekstiga shaxsan jalb etish hamda qo'llab-quvvatlash xizmati bilan to'g'ridan-to'g'ri aloqa kanalini ta'minlashga qaratilgan.

2.1. Tayyorlov davri (Pre-production).

Muhandislik va dizayn loyihalash: Interaktiv boks interyeri va eksteryerining batafsil arxitektura chizmalari, tugunli birikmalar sxemalari va 3D-vizualizatsiyasini ishlab chiqish. Konstruksiyaning mustahkamlik xususiyatlari, deformatsiyaga chidamliligi va TRK qoplamasining har kvadrat metriga tushadigan og'irlik yuklamalarini hisoblash.

Texnologik xaritalarni ishlab chiqish: Boksni ishlab chiqarish uchun materiallar spetsifikatsiyasini tuzish, bunda sendvich-panellar va ichki qoplama uchun akustik porolonning ovoz izolyatsiyasi xususiyatlariga alohida e'tibor qaratish. Uskunalarini quvvat tarmog'iga ulash sxemalarini tayyorlash, nominal quvvat va internet kanali o'tkazuvchanligini hisoblash.

Kasting va audio kontent ishlab chiqarish: O'zbekistondagi taniqli fikr yetakchilari va influenserlarni tanlash, ular bilan shartnomalar tuzish va studiyaviy ovoz yozish sessiyalarini o'tkazish. Influenserlar tazyiqqa uchragan o'smirlarning haqiqiy maktublari va hikoyalarini badiiy, tabiiy-informatsion uslubda o'qib beradi.

Interaktiv ekotizimni dasturlash: Sensor ekranlar (Touch-panel) uchun interfeys ishlab chiqish, media-kontentni boshqarish dasturiy ta'minotini (Resolume / Watchout) integratsiya qilish va sozlash. Chiquvchi marshrutlash uchun virtual IP-ATS va raqamli SIP-shlyuzlarni ishga tushirish hamda joyida sinovdan o'tkazish.

Ma'muriy kelishuv: Tashkent City Mall ma'muriyati (Mall Management) bilan hamkorlik qilish, qurilish loyihasini himoya qilish, tungi montaj ishlari uchun rasmiy ruxsatnomalar olish, yong'in xavfsizligi choralarini FVV bilan kelishish va texnik xodimlar uchun kirish ruxsatlarini olish.

2.2. Amalga oshirish davri (Production).

Logistika va takelaj ishlari (Night-shift): Konstruksiya elementlarini TRK yuk tushirish maydoniga tashishni tashkil etish. Barcha yuklash-tushirish va takelaj ishlari tashrif buyuruvchilar oqimi bilan kesishmaslik uchun faqat tungi smenada (22:00 dan keyin, mall ma'muriyati bilan kelishilgan holda) tasdiqlangan maydon reglamentiga muvofiq amalga oshiriladi.

Kuch karkasini yig'ish va ovoz izolyatsiyasi: Budka karkasi va osma panellarini lazerli nivelirlar yordamida aniq montaj qilish. Panellar tutashmalari ichki makonni TRK tashqi shovqinidan to'liq izolyatsiya qilish uchun germetiklanadi. Konstruksiya atriumning marmar/granit qoplamasida deformatsiya va tirnashlarning oldini oluvchi amortizatsion taglikka o'rnatiladi. Pudratchining aybi bilan TRK pardoziga zarar yetgan taqdirda, tiklash ishlari uning zimmasiga yuklanadi.

Tizimlarni ulash va yong'in xavfsizligi: Elektr uskunalari TRK elektr ta'minoti tizimlariga ulash, yuklamalarni fazalar bo'yicha taqsimlash va barcha kabel liniyalarini himoyalangan rezina kabel-kanallarga joylashtirish. Faqat sertifikatlangan yonmaydigan yoki qiyin yonuvchi pardozlash materiallaridan foydalanish. Ajratilgan internet kanalini (WAN) kamida 100 Mbit/s tezlikda sozlash.

VoIP/SIP telefoniyasini integratsiya qilish va ishga tushirish-sozlash: Budka ichidagi analog/raqamli telefon apparatini ulash va apparat darajasida sinovdan o'tkazish. Aloqa shlyuzini sozlash: trubka ko'tarilganda yoki Touch-interfeys bosilganda tizim avtomatik va kechikishsiz 1246 yagona ishonch telefoni raqamiga qo'ng'iroqni amalga oshirishi kerak.

Akustik ekvalayzing: Inflyuenserlar o'qigan audioyozuvlarni yig'ilgan kabina ichida professional yopiq turdagi (passiv shovqin bostirishli) quloqchinlardan foydalanib chastotaviy korreksiya qilish. TRK atriumi shovqinini qoplash va to'liq maxfiylik effektini yaratish uchun ovoz maydonini sozlash.

Operatsion menejment va promo-moderatsiya: TRK ishlayotgan butun vaqt davomida zona tashqi perimetrida ikki nafar promouter-moderator ishini muvofiqlashtirish. Xodimlar tashrif buyuruvchilar oqimini (Queue Management) nazorat qiladi, installyatsiya bilan o'zaro ishlash mexanizmini tushuntiradi va poligrafik materiallarni (stiker/kartochkalar) tarqatadi.

Texnik nazorat va sanitariya reglamenti: Dasturiy ta'minot va aloqa shlyuzlari barqarorligini real vaqt rejimida sutka davomida monitoring qilish, nosozliklarda avtomatik tiklanish skriptlarini integratsiya qilish. Muntazam tozalash va kontakt zonalarini (telefon trubkasi, quloqchin, ekran) har bir tashrif buyuruvchidan keyin majburiy antiseptik ishlov berishni ta'minlash.

2.3. Yakuniy davr (Post-event)

Tungi demontaj (Night-shift): Boks konstruksiyasini ehtiyotkorlik bilan demontaj qilish, TRK elektr va tarmoq shlyuzlaridan uzish, barcha installyatsiya va uskunalari tungi vaqtda takelaj qilish va olib chiqish. Demontajdan so'ng Pudratchi hududni umumiy tozalaydi va chiqindilarni olib chiqadi.

Tozalash va maydonni tiklash: Ekspozitsiya zonasini umumiy tozalash, mahkamlash materiallari qoldiqlarini olib tashlash va lokatsiyani Tashkent City Mall ma'muriyati vakillariga qabul-topshirish dalolatnomasi asosida to'liq topshirish.

Texnik statistikani yuklab olish: Media-serverlar va IP-ATSdan raqamli loglarni yig'ish. Buyurtmachiga aniq ko'rsatkichlar: tashrif buyuruvchilarning umumiy soni (installyatsiya trafigi), tinglangan audio-hikoyalarning jami soni va 1246 ishonch telefoniga amalga oshirilgan qo'ng'iroqlarning aniq soni ko'rsatilgan batafsil texnik hisobotni taqdim etish.

3-vazifa: Media-kontent ishlab chiqarish (Asosiy videorolik, katdaunlar seriyasi, badiiy WEB-serial va digital-aktivlar).

Vazifa tavsifi: Pudratchi ssenariylar ishlab chiqish, storyboardlar, suratga olish jarayoni, post-production muhandisligi, ko'p tilli lokalizatsiya va ijtimoiy tarmoqlar uchun digital-aktivlar yaratishni o'z ichiga olgan kino, video va audio ishlab chiqarishning to'liq, yopiq siklini (End-to-End Production) amalga oshiradi. Barcha kontent badiiy kinematografiyaning eng yuqori sanoat sifat standartlariga javob berishi hamda LED ekranlar, teleefir va raqamli platformalarda namoyish etishga to'liq moslashtirilishi kerak.

3.1. Tayyorlov davri (Pre-production / Development):

Ssenariy loyihalash va adabiy ishlab chiqish:

Kampaniyaning umumiy emotsional ohangini belgilovchi Asosiy videorolik (xronometraji 90 soniya) uchun ssenariy, rejissyorlik ekspozitsiyasi va batafsil storyboardlar ishlab chiqish.

4 ta axborot katdaun-rolklar seriyasi (xronometraji 10-15 soniya) uchun ssenariylar paketini yozish. Har bir katdaun kiberbulling shakllaridan birini ochib berishga qat'iy dramaturgik bog'langan bo'lishi kerak: intim materiallar bilan shantaj, bezovta qiluvchi ta'qib va stalking, onlayn haqorat/trolling, shaxsiy ma'lumotlar va yozishmalarni ommaga oshkor qilish.

Maktab muhiti, zamonaviy o'smirlar psixologiyasi va raqamli tazyiqning fojiali oqibatlar haqida ko'p qismli badiiy veb-serial (WEB-series) uchun ssenariy, epizodma-epizod reja, personajlar profillari va treatment ishlab chiqish.

Kasting-direksiya (Kasting-matritsa): Professional kasting o'tkazish. O'smirlar, ota-onalar va pedagoglar rollari uchun tipaj aktyorlarni tanlash. Kampaniyaning uzluksiz liniyasi uchun bosh aktrisaning izlash. Voyaga yetmagan aktyorlar bilan ishlashda Pudratchi huquqiy komplainsni ta'minlashi: ota-onalar yoki qonuniy vakillarning yozma xabardor qilingan roziliklarini tekshirishi va yig'ishi shart.

Lokatsiya skautingi (Lokatsiya-menejment): Suratga olish obyektlarini tanlash, foto/video qayd etish va huquqiy kelishish. Lokatsiyalar tarkibiga autentik maktab makonlari (sinfxonalar, yo'laklar, hovlilar), turar joy interyerlari (o'smirlar xonalari), shuningdek, toza intervyularni yozish uchun izolyatsiya qilingan pavilyon/studiyalar kirishi kerak.

Musiqiy pre-production: Ovoz hamrohligi konsepsiyasini ishlab chiqish, sound-design referenslarini tayyorlash va demo-kompozitsiyalar (minimalistik ambient, neoklassika) yozish.

3.2. Amalga oshirish davri (Production / Suratga olish davri):

Smenalarni ma'muriy boshqarish va vaqt menejmenti: Aniq kalendar-sahnalashtirish rejasini (KPP) ishlab chiqish va har kuni chaqiruv varaqalarini (Call Sheets) tarqatish. Materialning yagona yorug'lik haroratini saqlash uchun suratga olish smenalarini tabiiy yoritish bosqichlari (rejim vaqti)ni hisobga olgan holda optimallashtirish.

Kamera va yoritish setapi: Kinematografik sifat va keyingi murakkab greyding imkoniyatini ta'minlash uchun katta formatli raqamli kino kameralarida (ARRI Alexa, RED, Sony FX6/FX9 darajasida) logarifmik profillarda (Log, kamida 10–12 bit) va kamida 15 pog'onali ekspozitsiya dinamik diapazonida suratga olishni tashkil etish. Yuqori sifatli, yorug'lik o'tkazuvchanligi yuqori bo'lgan diskret kinooptikadan foydalanish. Doimiy diodli RGBWW yorug'ligi va modifikatsiya tizimlaridan (diffuzorlar, flaglar) foydalanib murakkab yoritish sxemalarini qurish.

Operatorlik plastikasi va stabilizatsiya vositalari: Silliq, kuzatuvchan kamera harakatini yaratish uchun qo'lda stabilizatsiya tizimlari (Easyrig), uch o'qli elektron osmalar (Gimbals), operator kranlari va slayderlardan foydalanish. Vizual kontrapunkt operatorlik usulini qo'llash: raqamli boshi berk ko'cha sahnalarida statik holat va qat'iy frontal geometriya; ozodlik va qo'llab-quvvatlash sahnalarida yumshoq dinamika va chuqur perspektiva.

Sinxron ovoz yozish bo'limi: Suratga olish maydonida aktyorlar ovoqidagi keskin emotsional ko'tarilishlarda raqamli klipping (ortiqcha yuklanish) xavfini to'liq istisno qiluvchi 32-bit Float arxitekturali ko'p kanalli dala rekorderlari yordamida toza ovoz yozish. Yozuv ikki nusxada amalga oshiriladi: kadr chegarasidan tashqaridagi boom-tizimlardagi yo'naltirilgan shotgun mikrofonlar va yashirin premium raqamli simsiz lavalier radio tizimlari orqali.

DIT protokoli va ma'lumotlarni raqamli nazorat qilish: Har bir sменada DIT-muhandisi tomonidan kameralar va rekorderlarning xotira kartalaridagi dastlabki media-ma'lumotlarni apparat protokoli asosida nazorat summasini (MD5/XXHash) tekshirgan holda yuklab olish. Majburiy ko'p kanalli zaxiralashni tashkil etish: bir-biridan izolyatsiya qilingan RAID-massivlarda dastlabki materiallarning kamida ikkita mustaqil fizik nusxasini yaratish.

3.3. Yakuniy davr (Post-production / Texnik muhandislik):

Nolinear montaj (Offline/Online Editing): Metama'lumotlarni tizimlashtirish, montajni ravon bajarish uchun yengillashtirilgan proksi-nusxalarni (Proxy) yaratish. Rejissyorlik montaji bosqichlarini iteratsion tuzilma asosida amalga oshirish: nutq treklarining dastlabki montaji (radioasar), Rough Cut (vizual qatlamlar, kuzatuv sahnalari va infografikani ustma-ust joylashtirish), Fine Cut (ritmik kadrma-kadr sayqallash) va Picture Lock (videorivoyatni bloklash, undan keyin xronometrajni o'zgartirish taqiqlanadi). Buyurtmachi tomonidan montaj versiyalarini taymkodlar bo'yicha kamida 3 marta rasmiy kelishishni nazarda tutish. Texnik konformni (loyihani dastlabki RAW-ma'lumotlarga o'tkazish) amalga oshirish.

Raqamli badiiy greyding (Rang korreksiyasi): Loyihani sahnaga bog'liq rang makonida (ACES / DaVinci Wide Gamut) ishga tushirish. Xromatik dualizmning vizual-semiotik konsepsiyasini amalga oshirish: "Islohotlargacha / Tazyiq" bloki: Sian, po'lat va qo'rg'oshin-kulrang tuslar ustun bo'lgan denaturatsiyalangan, sovuq, monoxrom palitra va zich, chuqur soyalar.

"Islohotlardan so'ng / Himoya" bloki: Aktyorlar terisining tabiiy va jonli ranglarini tiklovchi yumshoq tarqoq yorug'lik bilan iliq, tabiiy, polixrom palitraga o'tish.

Videotasvir teksturasining bir xilligiga erishish uchun lokal treking-maskalash (Magic Mask) va nazorat qilinadigan plyonka donachalari qatlamini (Grain Matching) qo'llash. Efir standartlariga qat'iy muvofiqlikni ta'minlash uchun signallarni apparat limitlari orqali filtrlash (0–100 IRE diapazonidan oshirish taqiqlanadi).

Sound-design, restavratsiya va yakuniy miks (Audio Post-Production): Nutq treklarini spektral muharrirlarda tabiiy formantlar va ovoz tembrini buzmaganda begona shovqinlardan (konditsioner tizimlari, chertishlar, shamol urishi) spektral kadrma-kadr tahrirlash va tozalash. Psixoaustik ambientni loyihalash: repressiya sahnalari uchun bosimli subbas dronlar va kuchaytirilgan konkret shovqinlar; final uchun ochiq, havodor shahar fonlari. Original minimalistik ambient-skor yozish. Ovozning fazoviy qatlamlarini yakuniy ko'p kanalli miks qilish va xalqaro efir standartlari bo'yicha integratsiyalashgan balandlikni qat'iy nazorat qilgan holda mastering (-23 LUFS TV uchun, -14 LUFS digital platformalar uchun, True Peak -1 dBTP dan yuqori emas).

Lingvistik komplaens va ko'p tilli subtitrlar: Nutq materiallarini uchta til trekiga — o'zbek, rus va ingliz (festival uchun) tillariga tarjima qilish, tahrir qilish va semantik moslashtirish. Efir qoidalari (Netflix/BBC) asosida subtitrlarni texnik yig'ish: kadr aniqligida spotting, o'qish tezligini cheklash (sekundiga 15-17 belgidan / CPS ko'p emas), bir kadrda ikkitadan ortiq bo'lmagan satr va ularni qat'iy Title Safe Area (kadr rasterining 90 foizi) ichida joylashtirish. Ikki xil variantda eksport qilish: Open Captions (video rasteriga tikilgan) va Closed Captions (tashqi SRT/VTX konteynerlari).

Digital-aktivlarni ishlab chiqarish:

Instagram ijtimoiy tarmog'i uchun interaktiv AR-maskani ishlab chiqish va uch o'lchamli modellashtirish. Maska Face Tracking algoritmlaridan foydalanishi va real vaqt rejimida foydalanuvchi yuziga konseptual vizual qatlamni (yorilayotgan shisha, kollaj va fonda paydo bo'layotgan haqoratli so'zlar effekti) tushirishi kerak.

Telegram messengeri uchun mavzuli stiker-pak yaratish va dizayn qilish. Paket kampaniyaning yagona grafik uslubida bajarilishi hamda loyihaning ikki tildagi asosiy shiorlari, diskleymerlari va yordamchi mazmuniy iboralarini o'z ichiga olishi kerak.

Master-nusxalarni konteynerlash va topshirish (Delivery): "Free and Clear" maqomiga ega himoyalangan RAID-massivlarda materiallarning yakuniy paketini shakllantirish (mualliflik va turdosh huquqlarni to'liq huquqiy tozalash, media-relizlar, vasiylarning roziliklari, huquqlarni

o'tkazish va musiqa litsenziyalarini rasmiylashtirish). Yetkazib berish tarkibiga quyidagilar bo'yicha kodlanmagan arxiv masterlari (Apple ProRes 4444 XQ / DNxHR HQX, 4K UHD 3840×2160, 10/12-bit) va efir masterlari (Apple ProRes 422 HQ, Full HD 1920×1080) kiradi: Asosiy rolik (90 soniya), 4 ta katdaun (10-15 soniya), badiiy veb-serialning barcha qismlari, rasmiy teatr treylari (1,5-2 daqiqa) va tizer (30-60 soniya). Alohida audio treklarni (Stems qatlamlari: Dialogue, Music, Effects) hamda After Effects/Cinema 4D grafikalarining dastlabki miks qilinmagan fayllarini topshirish.

4-vazifa: Keng ko'lamli kommunikatsiya kampaniyasini o'tkazish (360 media & btl)

Vazifa tavsifi: Ishlab chiqarilgan media-kontentni kompleks va uzluksiz tarqatishni tashkil etish, logistikasini rejalashtirish va oflayn muhitda (ta'lim muassasalari, munitsipal jamoat transporti, shahardagi raqamli reklama maydonlari) maxsus BTL faolliklarini o'tkazish. Maqsad — O'zbekiston Respublikasi aholisi xabardorligining maksimal darajasini ta'minlash va trafikni yagona ishonch telefoniga bevosita murojaatlarga konversiya qilish.

4.1. Tayyorlov davri (Pre-production / Dizayn-muhandislik):

Vizual aktivlarni moslashtirish va qayta kompozitsiyalash:

Tashqi reklamaning dastlabki master-maketlarini (Key Art) turli shahar raqamli reklama tashuvchilari (LED ekranlar, brandmauerlar, supersaytlar)ning texnik reglamentlari va ruxsat talablariga moslashtirish.

Asosiy videorolik va katdaunlar seriyasini savdo-ko'ngilochar markazlari va kinoteatrlardagi indoor tizim ekranlarining turli formatdagi nisbatlariga texnik qayta kadr qilish va renderlash (16:9 rasterlari, gorizontal va vertikal konfiguratsiyalarni o'z ichiga olgan holda).

BTL konstruksiyalarini loyihalash va sanoat usulida ishlab chiqarish:

Ta'lim muassasalarida o'quvchilarning anonim murojaatlarini yig'ish uchun mo'ljallangan maxsus vandallikka chidamli Maktub qutilari chizmalarini ishlab chiqish, materiallarni tanlash va ishlab chiqarish. Qutilar konstruksiyasi mustahkam mat plastik yoki yog'ochdan tayyorlanishi, o'tkir burchaklarga ega bo'lmashligi va ishonchli qulfi bo'lishi kerak. Qutilarning tashqi yuzalaridagi brending kampaniyaning tasdiqlangan guideline'iga qat'iy muvofiq bo'lishi hamda yirik matnli grafika va QR-kodlarni o'z ichiga olishi kerak.

Anonim elektron murojaatlarni qabul qilish uchun raqamli onlayn anketani (Google Forms yoki unga o'xshash muhitda) loyihalash, verstka qilish va dasturlash. Forma havolasi maktab qutilari va poligrafik tashuvchilarga joylashtiriladigan yaratilgan QR-kodlarga qat'iy bog'lanadi.

Xususiy zonalarda joylashtirish uchun himoya mat qoplamali (antiblik) o'z-o'zidan yopishuvchi asosdagi chidamli stikerlar va plakatlarda dizaynini ishlab chiqish va tirajini chop etish. Stikerlarda yagona ishonch telefoni 1246 raqami, elektron forma QR-kodi va loyiha asosiy yordamchi xabarlarini joylashtiriladi.

Transport uchun audio axborot treklarini ishlab chiqarish:

O'zbekistonning taniqli jamoat va madaniyat arboblari ishtirokida axborot audioxabarlar seriyasini studiyada yozish, chastotaviy tozalash va miks qilish. Inflyuenserlar kiberbulling namoyon bo'lishining real holatlarini o'qib beradi va 1246 raqami orqali yordam so'rashga to'g'ridan-to'g'ri chaqiriqni bildiradi. Audiofayllar parametrlari metro va yer usti transporti harakat tarkibidagi ovoz protsessorlarining texnik talablariga to'liq moslashtirilishi kerak.

4.2. Amalga oshirish davri (Production / Operatsion boshqaruv):

Tashqi va indoor-reklamani joylashtirish va monitoring qilish (Media Buying):

Asosiy videorolik va katdaunlar seriyasini piyodalar va avtomobil oqimi eng yuqori bo'lgan joylardagi asosiy shahar LED ekranlari va mediafasadlarida sinxron namoyish etishni boshlash.

Savdo-ko'ngilochar markazlarining food-court va umumiy zonalaridagi ekranlarda, shuningdek, kinoteatrlar tarmoqlarida seanslar boshlanishidan oldin (tijoriy reklama blokida) video kontentning indoor translyatsiyasini ta'minlash.

Jamoat transporti infratuzilmasiga integratsiya:

Toshkent metropoliteni vagonlarining ichki yuzalarini (oyna bloklari va oraliq devorlar) chidamli stikerlar bilan brendlash va qoplash.

Tayyorlangan audioxabarlarni metro yo'lovchilarini xabardor qilishning umumiy tizimiga integratsiya qilish. Pudratchi treklarni bekatlar oralig'ida (joriy bekat e'lonidan keyin yoki keyingi bekat e'lonidan oldin) kelishilgan jadval-grafik asosida muntazam ijro etishni sozlaydi.

Maktab BTL dasturini joriy etish (Field Operations):

Umumta'lim maktablarida Maktub qutilarini logistika qilish, yetkazib berish va doimiy o'rnatish. Birinchi bosqichda Toshkent shahrining 1-2 ta pilot maktabida sinov tariqasida joriy etiladi, keyinchalik ko'lam kengaytirilib, bir yil davomida hududlardagi barcha o'rta ta'lim muassasalariga qutilar yo'naltiriladi.

O'smirlarga mo'ljallangan "Kelajak soati" maxsus mavzuli darslarini tashkil etish va metodik jihatdan qo'llab-quvvatlash. Darslarda kiberbulling shakllari, internetdagi psixologik xavfsizlik qoidalari va himoyalani sh algoritm lari tahlil qilinadi.

Ta'lim muassasalarining rasmiy stendlariga axborot stikerlari va plakatlarini joylashtirish, shuningdek, maktab hojatxonalarining ichki kabinalariga yashirin stikerlar joylashtirish. Ushbu mexanizm o'smirlarga uchinchi shaxslar tomonidan kuzatilmagan holda, yolg'iz o'zi 1246 ishonch telefoni va QR-kod kontaktlarini nazoratsiz va xavfsiz tarzda qayd etish imkonini berishi kerak.

4.3. Yakuniy davr (Post-production, audit va ma'lumotlarni nazorat qilish):

Joylashtirishni texnik va media monitoring qilish:

Buyurtmachiga har bir reklama yuzasi, TRK va kinoteatr bo'yicha kontent joylashtirilgani va uning sifati tasdiqlangan, aniq geolokatsiyaga ega batafsil foto va video hisobotlarni taqdim etish.

Metropolitan ma'muriyatining audioxabarlarning vagonlarda necha marta efirga uzatilganini aniq tasdiqlovchi rasmiy ma'lumotnomalarini (efir loglari bo'yicha ma'lumotnomalar) taqdim etish.

Anonim murojaatlarni yig'ish, verifikatsiya qilish va topshirish:

Pudratchining hududiy koordinatorlari tomonidan maktablardagi qutilardan jismoniy maktublarni olib chiqish (inkassatsiya) bo'yicha tizimli reglamentni tashkil etish.

Onlayn Google-forma orqali kelib tushgan anonim anketalar ma'lumotlar bazasini yuklab olish, tizimlashtirish va texnik tozalash.

Olingan barcha matnli materiallar va murojaatlarni birlashtirish hamda mualliflarning anonimligi protokolini to'liq saqlagan holda ularni Agentlikning tegishli mutaxassis lari va krizis psixologlariga himoyalangan aloqa kanallari orqali tezkor topshirish.

5-vazifa: Inflyuenser kompaniyasini amalga oshirish, PR qo'llab-quvvatlashi va podkast platformalariga integratsiya

Vazifa tavsifi: Fikr yetakchilari havzasini strategik rejalashtirish va tanlash, original ssenariylar ishlab chiqish, nashrlar chiqishini muvofiqlashtirish hamda loyiha brandingini mashhur yoshlar digital-shoulari va podkast platformalariga integratsiya qilish. Kampaniya organik jamoatchilik rezonansini yaratish, internet auditoriyasini kiberbulling muammosini ochiq muhokama qilishga jalb etish va viral qamrovni kengaytirishga qaratilgan.

5.1. Tayyorlov davri (Pre-production / Influence-strategiya):

Inflyuenserlar kasting havzasini shakllantirish va audit qilish:

O'zbekiston blogerlari, inflyuenserlari va jamoat arboblari ning batafsil ro'yxatini (Influence-xarita) ishlab chiqish va Buyurtmachi bilan kelishish (jumladan, Azam Ticher, Jamshid Ziyoxonov va boshqalar kabi makro va mikrobloggerlar). Nomzodlar ularning maqsadli auditoriyasini tahlil qilish asosida, o'smirlar, yoshlar va ota-onalar guruhlariga e'tibor qaratgan holda tanlanadi.

Kontentni adabiy-ssenariy jihatdan ishlab chiqish (Skriptayting):

Suhbat shaklidagi videoformatlar ("gapiruvchi bosh") uchun individual tezislar, ssenariylar va matnli texnik topshiriqlar, shuningdek, kampaniyaning asosiy ijtimoiy roligi bo'yicha videorevyu ssenariylarini yozish. Matn ortiqcha pafosni istisno qiladigan vazmin va halol ohangni saqlashi kerak.

“...yoki...” o‘yinli videoformatlari uchun batafsil ssenariylar va storyboardlar ishlab chiqish. Syujet o‘smir qizning tarmoqdagi kundalik hayotiy vaziyatlar orasidan erkin tanloviga qurilishi va internetdagi tazyiqning real xavfini bosqichma-bosqich ochib berishi kerak (onlayn yoki oflayn, uyda yoki maktabda, yubkada yoki shimda, kommentariyalarda yoki shaxsiy yozishmalarda tanlov).

“O‘z hikoyangni ayt” keng ko‘lamli fleshmobi uchun mexanizm, qoidalar va huquqiy roziliklarni (media-relizlar) ishlab chiqish. Flesh-mob doirasida inflyuenserlar tazyiqqa duch kelgan o‘smirlarning anonim haqiqiy maktublarini o‘qib beradi.

Podkast platformalari bilan media-rejalashtirish va pre-production:

Mashhur podkastlar (Nma Gap, NQE podcast, Seredin) prodyuserlari va mualliflari bilan dastlabki muzokaralar, integratsiya sessiyalari o‘tkazish va sonlar mavzularini tasdiqlash. Kiberbulling mavzusi va Agentlik tashabbuslarini shou sonlari tarkibiga tabiiy integratsiya qilish uchun ssenariy rejalarini ishlab chiqish. Fizik brending integratsiyasining 3D-maketlarini ishlab chiqish (kadrda stol ustiga Maktub qutilarini joylashtirish).

5.2. Amalg oshirish davri (Production / Influence-menejment):

Nashrlarni chiqarishni muvofiqlashtirish va publikatsiyalarni moderatsiya qilish (Show Control):

Tasdiqlangan media-reja jadvaliga qat’iy muvofiq bloggerlar kontentining chiqishini to‘liq operativ boshqarish (Reels, Shorts, statik postlar va Stories seriyalari). Pudratchi har bir publikatsiyada 1246 yagona ishonch telefoni raqami va QR-kodlar ko‘rsatilgan matnli va vizual diskleymerlarning majburiy va aniq mavjudligini nazorat qiladi.

Podkast-shoulardagi integratsiyalarni suratga olish va brendlash:

Podkast platformalaridagi (Nma Gap, NQE podcast, Seredin) maxsus mavzuli sonlarni suratga olishga texnik va rejissyorlik hamrohligini ta’minlash. Pudratchi studiyada ayidentika va product placement elementlarini jismoniy o‘rnatadi, boshlovchilar va spikerlar tomonidan axborotning to‘g‘ri taqdim etilishini nazorat qiladi, shuningdek, ishtirokchilar nutqida kanselyarizm bo‘lmasligini kuzatadi.

Viral fleshmobni boshqarish va moderatsiya qilish:

Loyihaning asosiy ambassadorlari xeyt va onlayn hujumlarni yengib o‘tish bo‘yicha shaxsiy tajribasi bilan o‘rtoqlashadigan, auditoriyani muammoni yashirmaslikka undaydigan publikatsiyalar to‘lqinini sinxron ishga tushirish. Inflyuenserlar publikatsiyalari ostidagi kommentariyalarni moderatsiya qilish, spamni o‘chirish va foydalanuvchilarning kommentariyalardagi tanqidiy murojaatlarini Agentlikning rasmiy qo‘llab-quvvatlash kanallariga tezkor yo‘naltirish.

5.3. Yakuniy davr (Post-production va tahliliy hisobot):

Digital analitikani yig‘ish va verifikatsiya qilish:

Kampaniyaning butun davri davomida fikr yetakchilari chiqargan barcha integratsiya va publikatsiyalarni sutka davomida monitoring qilish. Samaradorlikning raqamli ko‘rsatkichlarini (skrinshotlar va platformalarning tizim loglari) yig‘ish, har bir material bo‘yicha ko‘rishlar, layklar, repostlar, saqlashlar va matnli kommentariyalarning aniq sonini qayd etish.

Yakuniy reputatsion hisobotni (KPI-hisobot) shakllantirish:

Buyurtmachiga inflyuenser-marketing samaradorligi bo‘yicha kompleks tahliliy hisobot taqdim etish. Hisobot har bir blogger va podkast bo‘yicha yakuniy qamrov, auditoriyaning jalb etilish indeksi (ER%), kommentariyalar tarkibi va foydalanuvchilar fikrlarining umumiy tonalligini tahlil qiluvchi batafsil jadvallarni o‘z ichiga olishi kerak. Barcha videomateriallar, integratsiyalarning dastlabki fayllari va matnli arxivlar Buyurtmachiga raqamli tashuvchilarda topshiriladi.

3. Ijrochi (pudratchi)ga qo‘yiladigan talablar va malakani baholash mezonlari

Kasbiy kompetensiyalarni verifikatsiya qilish, 360 kompleks kompaniyasini amalga oshirishning barcha bosqichlarida operatsion xatarlarni minimallashtirish va sanoat standartlariga muvofiqlikni tasdiqlash maqsadida Pudratchi tanlov (tender) taklifi tarkibida malaka materiallarining batafsil paketini taqdim etishi shart:

Professional tajriba, tegishli portfolio va ish tajribasi:

Omnikanal kommunikatsiyalar bo'yicha ekspertiza: Pudratchining so'nggi 3 yillik portfoliosida qamrovi tasdiqlangan kamida 2 ta muvaffaqiyatli amalga oshirilgan kompleks reklama yoki ijtimoiy-kommunikatsion, to'liq siklli kampaniya mavjud bo'lishi kerak. Pudratchi joylashtirish arxitekturasini, jalb etilgan media kanallari va erishilgan verifikatsiya qilinadigan qamrov ko'rsatkichlari batafsil bayon etilgan keyslarni taqdim etadi.

Event-marketing va nostandart BTL sohasidagi tajriba: Keng ko'lamli maxsus tadbirlar, immersiv eventlar, performanslar, shuningdek, murakkab hududiy va partizan BTL dasturlarini loyihalash, texnik tashkil etish va rejissyorlik qilish tajribasini hujjatlar bilan tasdiqlash. Yirik konseptual TRK hududlarida va davlat yoki xalqaro institutlar bilan hamkorlikda amalga oshirilgan loyihalarning mavjudligi afzallik hisoblanadi.

Kino va videoproduksiya tajribasi: Badiiy bo'lmagan, ijtimoiy yoki badiiy kinematografiyada (qisqa metrajli filmlar, kampaniyalarning ijtimoiy roliklari, ko'p qismli badiiy yoki veb-seriallar) video ishlab chiqarishning to'liq siklini (pre-production, production, post-production) yuritish bo'yicha tasdiqlangan tajriba. Pudratchi Showreel va milliy televideniye yoki yirik OTT platformalarida namoyish etilgan loyihalarning yakuniy master-nusxalariga havolalarni taqdim etishi shart.

2. Konseptual ijodiy taklif (Ijodiy qarash):

Asosiy rolikning rejissyorlik ekspozitsiyasi: 90 soniyalik videorolik uchun batafsil matnli-vizual tavsifni, jumladan, sinopsis, asosiy sahnalar storyboardi, kasting konsepsiyasi, yorug'lik-tonal sxemalar va rang greydingi referenslarini taqdim etish.

Matbuot anjumani sahnalashtirish yechimi: "Maktab sport zali" konsepsiyasi bo'yicha lokatsiyani fazoviy zonalashning dastlabki 3D-vizualizatsiyasi va chizmalarini ishlab chiqish. Ekspozitsiyada dekoratsiyalarni joylashtirish sxemalari, lamellardan iborat installatsiyani oshish rejasi hamda DMX protokoli bo'yicha yoritish moodboardi bo'lishi kerak.

TRKdagi interaktiv boksning arxitektura konsepsiyasi: Tashkent City Mall uchun interaktiv budkaning eskiz loyihasi va 3D-modelini, pardoqlashda foydalaniladigan materiallar tavsifi, sensor interfeyslarni integratsiya qilish rejasi va ichki makonning ovoz izolyatsiyasini ta'minlash sxemasi bilan taqdim etish.

3. Ishchi guruhning malakasi va ierarxik matritsasi:

Pudratchi loyiha jamoasini yuqori malakali mutaxassislar bilan to'ldirishi, ularning rezyumelari, tegishli ta'lim diplomlari va amalga oshirilgan loyihalarning verifikatsiya qilingan ro'yxatlarini (filmografiya/portfolio) taqdim etishi shart:

Bosh prodyuser / Loyiha rahbari: Kamida 5 yil yirik media-kampaniyalar makro-menejmenti va budjetlarini boshqarish tajribasi.

Rejissyor: Badiiy, badiiy bo'lmagan kino va ijtimoiy reklama sohasida ish tajribasi, aktyorlar bilan direktiv bo'lmagan ishlash usullarini bilishi.

Texnik direktor / Event-menejer: Texnik production, Show Calling va murakkab fazoviy konstruksiyalar bilan ishlash tajribasi.

SMM / Influence Marketing Specialist: O'zbekistonning makro va mikrobloggerlari bilan ishlash, shuningdek, ijtimoiy tarmoqlarda yirik PR-kampaniyalarni olib borish bo'yicha tasdiqlangan tajribaga ega digital-marketing eksperti.

BTL dasturlari koordinatori: Promo-xodimlarni boshqarish, reklama materiallari logistikasini yuritish va keng ko'lamli hududiy faollik tarmoqlarini tashkil etish bo'yicha mutaxassis.

4. Uskuna-texnologik majmua va ishlab chiqarish bazasi:

Kamera va yoritish bo'limi: RAW/Log ma'lumotlarini (10–12 bit) yozishni qo'llab-quvvatlaydigan, katta formatli raqamli kino kameralaridan (RED, ARRI, Sony FX darajasidagi Full Frame / Large Format sensorlar), yorug'lik o'tkazuvchanligi yuqori bo'lgan diskret kinooptikadan va professional RGBWW LED yoritish parkidan foydalanish va taqdim etish kafolati.

Ovoz yozish va ovoz rejissyorligi tizimlari: 32-bit Float yozuv arxitekturasiga ega dala rekorderlari, premium yashirin montaj radio tizimlari hamda fonogrammalarni spektral restavratsiya qilish va LUFSS standartlari bo'yicha ko'p kanalli ovoz miksini amalga oshirish uchun studiya imkoniyatlarining mavjudligi.

Post-production infratuzilmasi: Sahnaga bog'liq rang makonlarida (ACES/DaVinci Wide Gamut) ishlash uchun kalibrlangan montaj stansiyalari va raqamli greyding tizimlarining mavjudligi.

5. Ishlab chiqarish-moliyaviy va rejalashtirish hujjatlari:

Konsolidatsiyalangan smeta: Development, production, xizmat safarlari, post-production va BTL-logistikaning barcha bosqichlari bo'yicha xarajat moddalarining qat'iy kodifikatsiyasi bilan batafsil qatorlar kesimidagi budjetni (Excel formatida) taqdim etish. Har bir qatorda kiritilgan va chiqarib tashlangan opsiyalar chegaralari, xodimlarning smenalik tarif stavkalari va uskunalarini ijaraga olish stavkalarini qayd etuvchi batafsil prodyuserlik izohi bo'lishi kerak.

Kalendar-sahnalashtirish rejasi (KPP): Barcha ishlab chiqarish bosqichlarining aniq sanalari, dedlaynlr, mansabdor shaxslarning mas'uliyat zonalari va fors-major holatlari uchun zaxira vaqtini hisobga olgan holda loyihaaning kritik yo'lini ko'rsatadigan loyihaaning vaqtinchalik texnologik matritsasini ishlab chiqish.

4. Muddatlar, bosqichlar va to'lov tartibi.

Ishlarni bajarish muddatlari.

Kompleks loyiha amalga oshirishning umumiy davri mart oyidan dekabr oyigacha bo'lgan muddatlar bilan belgilanadi. Ijrochi kompaniyaning asosiy yo'nalishlari va vazifalari bo'yicha belgilangan nazorat nuqtalari (dedlaynlr) va ishlab chiqarish grafiklariga qat'iy rioya qilish majburiyatini oladi:

1-vazifa: Matbuot anjumanini tashkil etish va asosiy ijtimoiy rolikni ishga tushirish — pre-productionni amalga oshirish, tadbirni o'tkazish va dastlabki media-materiallarni mart-aprel oylarida chiqarish.

2-vazifa: Tashkent City Mall'da interaktiv zona installyatsiyasi va inflyuenser kampaniyasini ishga tushirish, tungi montaj, ekspozitsiya, operatsion menejmentning to'liq sikli hamda bloggerlarning birinchi to'loqini havzasini muvofiqlashtirish — may oyi davomida.

3-vazifa: Ko'p qismli veb-serial ishlab chiqarish (WEB-series) — ssenariy loyihalash, lokatsiya skautingi, suratga olish jarayoni va post-production texnik muhandisligining to'liq sikli mart-iyun oylarida.

3.1-vazifa: Veb-serialni tarmoqda tarqatish va namoyish qilishni boshlash — rasmiy reliz, raqamli platformalarga integratsiya va media-kampaniyani iyul oyidan boshlash.

4-vazifa: Ta'lim muassasalarida qutilarni o'rnatish va hududiy BTL faolliklarini amalga oshirish — ikki kalendar bosqichiga modulli bo'linadi: mart-may (bahorgi sessiya bosqichi) va sentyabr-dekabr (kuzgi sessiya bosqichi).

To'lov shartlari va bosqichlari (Lotning moliyaviy arxitekturasini)

Amalda ko'rsatilgan xizmatlar va ishlab chiqarilgan media-aktivlar uchun hisob-kitoblar faqat O'zbekiston Respublikasining milliy valyutasida (so'mda), bajarilgan ishlarni qabul qilish-topshirish bo'yicha imzolangan oraliq dalolatnomalar asosida Ijrochining hisob-kitob raqamiga pul mablag'larini o'tkazish yo'li bilan amalga oshiriladi.

Loyihaaning uzoq muddatli, ko'p qatlamli va bosqichma-bosqich xususiyatidan kelib chiqib, umumiy moliyalashtirish transhlarga taqsimlanadi va har bir alohida ishlab chiqarish bosqichining Buyurtmachi tomonidan muvaffaqiyatli bajarilishi, verifikatsiyasi va yakuniy qabul qilinishi faktiga qat'iy muvofiq amalga oshiriladi:

1-moliyaviy transh (Performans bilan matbuot anjumani): To'lov 1-vazifa bo'yicha barcha ishlar, jumladan, tadbirni o'tkazish, sahnalashtirish konstruksiyalarini to'liq demontaj qilish, lokatsiyani ma'muriyatga topshirish va konsolidatsiyalangan tahliliy PR-hisobotni (OAV chiqishlari klippingi) taqdim etish yakunlangandan so'ng amalga oshiriladi.

2-moliyaviy transh (TRK atriumidagi interaktiv zona): To'lov Tashkent City Mall'dagi 2-vazifaning ekspozitsiya davri yakunlangach, boks tungi vaqtda demontaj qilingach, Mall

Management bilan dalolatnoma imzolanganach va to'liq texnik statistika (tashriflar loglari va 1246 liniyasiga qo'ng'iroqlarni yo'naltirish loglari) yuklab olingach amalga oshiriladi.

3-moliyaviy transh (Media-kontent ishlab chiqarish va konteynerlash): To'lov Picture Lock jarayoni o'tilgach, audio mikslar bloklangach va Buyurtmachi tomonidan hosilaviy versiyalarning to'liq paketi yakuniy texnik qabul qilingach amalga oshiriladi: Asosiy rolik (90 soniya), 4 ta katdaun seriyasi, 4K/Full HD sifatdagi veb-serialning barcha qismlari, shuningdek, AR-maskalar va Telegram-stikerlar kodlarining verifikatsiyasi.

4 va 5-moliyaviy transhlar (Media qamrovi, BTL-infratuzilma va Influence-marketing): Moliyalashtirish muntazam (oylik yoki choraklik) xarakterga ega. To'lovlar amalda bajarilgan indoor/outdoor reklama joylashtirish hajmlarini, transportdagi audioefir loglarini, maktab qutilaridan materiallarni inkassatsiya qilishni, shuningdek, blogerlar va podkast platformalarining qamrov, ko'rishlar va jalb etilish (KPI) bo'yicha digital hisobotlarini verifikatsiya qilish asosida amalga oshiriladi.

Muhim izoh: Barcha oraliq va yakuniy hisobotlar, adabiy va rejissyorlik ssenariylari, 3D-vizualizatsiyalar, dizayn-maketlar, shuningdek, dastlabki audio, video va grafik materiallar ochiq media makonida e'lon qilinishi, ishlab chiqarishga ishga tushirilishi yoki namoyish etilishidan oldin Buyurtmachi tomonidan majburiy komplaens-kelishuv va yozma tasdiqdan o'tkazilishi shart.

Ishtirokchilarga qo'yiladigan mezonlar

1-mezon. Ishtirokchining professional tajribasi va malakasi 10 ball

Quyidagilar baholanadi:

- so'nggi **3 yil** davomida amalga oshirilgan tegishli loyihalar;
- kamida **2 ta tasdiqlangan o'xshash loyiha** mavjudligi;
- ijtimoiy va axborot-kommunikatsiya kampaniyalarini amalga oshirish tajribasi;
- hujjatli, ijtimoiy yoki badiiy videomahsulotlar yaratish tajribasi;
- **pre-production, production va post-production** bosqichlarini to'liq amalga oshirish tajribasi;
- turli hududlarda loyihalarni amalga oshirish tajribasi;
- portfolio, keyslar, shartnomalar, dalolatnomalar yoki boshqa tasdiqlovchi hujjatlarning mavjudligi.

Birinchi texnik topshiriqda tegishli yo'nalishda kamida ikkita yakunlangan audiovizual asar tajribasi, ikkinchi texnik topshiriqda esa so'nggi uch yil ichida kamida ikkita kompleks kommunikatsiya kampaniyasi tajribasi nazarda tutilgan.

2-mezon. Asosiy loyiha jamoasining malakasi — 10 ball

Ishtirokchi quyidagilarni taqdim etadi:

- loyiha jamoasi tarkibi;
- asosiy mutaxassislarning rezyumesi;
- portfolio;
- har bir mutaxassisning loyiha doirasidagi vazifalari;
- mutaxassislarning ko'rsatilgan loyihalardagi ishtirokini tasdiqlovchi ma'lumotlar.

3-mezon. Loyiha konsepsiyasi va amalga oshirish metodologiyasi — 10 ball

Ishtirokchi tomonidan quyidagilar taqdim etilishi lozim:

- texnik topshiriqni tushunish;
- loyiha konsepsiyasi;
- amalga oshirish metodologiyasi;
- kommunikatsiya kanallarining o‘zaro bog‘liqligi;
- auditoriyani jalb qilish mexanizmi;
- kontent ishlab chiqarish yondashuvi;
- sifat nazorati;
- monitoring va hisobot berish tizimi.

4-mezon. Ijodiy va mazmuniy yechim — 10 ball

Quyidagilar baholanadi:

- ijodiy konsepsiya;
- ssenariy/treatment;
- rejissyorlik yechimi;
- vizual uslub;
- hikoya qilish mantig‘i;
- videokontentning taklif etilayotgan tuzilishi;
- tadbir konsepsiyasi;
- digital kontent;
- interaktiv yechimlar;
- mazmunning maqsadli auditoriyaga muvofiqligi.

Hujjatli loyiha bo‘yicha markaziy qahramon, turli ishtirokchilar va ekspert-tahliliy blokni birlashtiruvchi ko‘p qatlamli dramaturgik tuzilma ham hisobga olinadi.

5-mezon. Texnik imkoniyatlar va ishlab chiqarish bazasi — 10 ball

Ishtirokchi quyidagilar bo‘yicha ma’lumot beradi:

- kamera va obyektivlar;
- yoritish uskunalari;
- ovoz yozish uskunalari;
- montaj stansiyalari;
- post-production imkoniyatlari;
- tadbirlarni texnik ta’minlash vositalari;
- ma’lumotlarni saqlash va zaxiralash tizimlari;
- zarur dasturiy ta’minot.

6-mezon. Amalga oshirish rejasi va xatarlarni boshqarish — 10 ball

Kalendar reja quyidagilarni o‘z ichiga olishi kerak:

- tayyorgarlik bosqichi;
- ishlab chiqarish va suratga olish;
- montaj;
- post-production;
- kelishish;
- yakuniy topshirish;
- mas’ul shaxslar;
- nazorat nuqtalari;

- vaqt zaxirasi.

7-mezon. Texnik topshiriqqa muvofiqligi — 1 ball

- kafolat xati;